

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KAHA

bi dünya...

ŞUBAT 2022 Sayı: 89
Fiyat: 15 TL - KKT: 18 TL

ÜMİDİMİZ MURADINA ERECEK, SABRET!

Sunay Akin - Nermin Yıldırım - Akefin Akova - Arif Balızoğlu - Levent Erden - Mahir Ünal Eris - Cem Davran - Nihat Sırdar - Umay Umay
Cem Güvëntürk - Bedia Güzelce - Kemal Sayar - Gökhan Çınar - Tekla Köpür - Nilay Ürnük - Başar Başarar - Dilan Bozyel - Metin Uca - Can Yılmaz
İsmail Şahin - Merve İpek - Cihan Hacıoğlu - Eylül Görmüş - Gökhan Dağıstanlı - Zeki Kayahan - Kaan Koç - Mert Dolapçıoğlu - Seden Mestan

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://arxiv.org>

Vodafone Evde'ye geçin istediğiniz hediye seçin

Süpermarket

Dijital Oyunlar

Dijital Üyelik

blutv | SPORT

Her Sey
Yanımda

200 TL
Hediye

Üstelik ilk 3 ay

%50
indirimli*

Birlikte mümkün

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

vodafone

17.01.2022 - 30.03.2022 tarihleri arasında yeni evlere hediye edilecek müşteriler için seçti tarifiyle geçerlidir.
12.500 TL'ye kadar olan alışverişler için geçerlidir.

Mermer Akademi & Akşamserası

avcı

sen beni üzemezsin
zaten çok üzgünüm
nereye baksam acı
nereye baksam acı
ben avım sen avcı
vur bakalım...

**sen beni sezemezsin
dilimi ezemezsin
nereye baksam acı
nereye baksam acı
kim yolcu kim hancı
dur bakalım...**

beni öldüremezsin
sesim, sazım, sözüm var benim
ben derken ben herkesim...

Sezen Aksu

22 Ocak 2022

İŞE YARAMAZ

BELKİ YARIN UYANDIĞIMIZDA
HER ŞEY GEÇMİŞ OLUR
DÜŞÜNCESİYLE UYUDUK...

...İŞE YARAMADI...

BOŞ ZAMANLARIMIZ OLDU...

'İYİ DEĞERLENDİREMEDİK'
DİYE KENDİMİZİ SUGLU
HİSSETTİRMEKTEN BAŞKA
Bİ İŞE YARAMADI...

İNSANLARA GÖRE KİM
OLUĞUMUZU SEFMEYE
ÇALIŞTIK...

...GERÇEKTE KİM OLUĞUMUZU
BULMAKTA HİÇ İŞE YARAMADI

'KAFANA TAKMA'
DEDİLER

...SİZCE BU GERÇEKTEN
NEYE YARADI?

Bİ GÜN BİTTİ...

...ERTESİ GÜN DE PEK Bİ
İŞE YARAMADI...

'İŞE YARAR' DENİLEN TÜM
YÖNTEMLERE BAKTIK...

...ÖYLECE BAKMAKTAN BAŞKA
Bİ İŞE YARAMADI...

...HERKESE NE KADAR ÖZEL
OLUĞLARIMI HATIRLATMAYA
ÇALIŞTIK...

...BU KENDİMİZİN NE KADAR
ÖZEL OLUĞUNU HATIRLAMADA
HİÇBİR İŞE YARAMADI...

...BİZ DE KENDİMİZE
DONMAYE KARAR VERDİK

...AMA BU HANGİ YOLUN
DOĞRU OLACAĞI KONUSUNDA
HİÇ İŞE YARAMADI...

...TÜM BUNLAR
BELKİ BİR GÜN İŞE YARAR'
DİYE DÜŞÜNDÜK...

...NE ÇOĞU ŞEY 'TECRÜBE'
OLARAK ELİMİZDE KALDI.

Aylin Balboa

tadilattayız osman

Nalbur nalbur dolaşıyor, en iyi malzemeleri kovalıyorum. Daha uzun yıllar dayansın diye hiçbir masraftan kaçınmıyorum, bütün birikimimi bu uğurda harcıyorum.

"Geçmiş yabancı bir ülkedir" diyor L. P. Hartley. "Orada her şey farklı yapılır" diye devam ediyor. Acaba anılarımızın ne kadarını doğru hatırlıyoruz? Bana kalırsa insan zihni, her ziyarette başka şeylerle karşılaşıp garip bir müze. İçinde gezerken bazen bu parçayı hiç görmemişim diyebiliyorsun. Bazılarının rengi aklımda başka kalmış, bazılarının belki hiç oraya koyulmamalıymış gibi. Ben işti şimdilerde, başımın üstündeki şahsi müzeme ince ince bakım yapıyorum. Güzel hatıraların tozunu alıyorum, çok değerli olanları biraz daha korunaklı taraflarıma çekiyorum, fazlalıkları da depoya kaldırmak üzere kutuluyorum. Beni arayacak olursan tadilattayım, geçici olarak hizmet veremiyorum Osman.

Aşk meşk mevzularının bu denli karmaşık olmasından acayip sıkıldım. **Kültürüyle, sanatıyla, edebiyatıyla kolay olmayacağına öyle inandırılmışız ki nerede bir sorun yumağıyla karşılaşsak onu aşk sanıyoruz.** Zorluklar mücadeleler, açmazlar olmazlar, Leylalar Mecnunlar, kavgalar krizler derken saçma sapan döngülerin içine çekiliyoruz. Hâlbuki bir şey olacaksa kolayca olur, yağ gibi akar gider zaten. Aksini söyleyenlere inanma, düpedüz kandırılıyoruz Osman.

Geçenlerde yedi yaşındaki yeğenimle gönül işleri hakkında konuşuyorduk. Kendisi, fikirlerine çok önem verdiğim ve her zaman başvurduğum biridir. Neyse, bıcı bıcı konuşup bazı zor konularda beni biraz aydınlattıktan sonra, sınıfta bir çocuğun ona aşık olduğunu söyledi cıvıdayarak. Dedim peki bunu nasıl anladım? "Arda beni çizgi film izlemeye çağırdı, bu aşk degildir de nedir?" demesini mi? Sorarım sana, bu aşk degildir de nedir Osman?

Bence tüm sıkıntı, esasen bir hayvan olduğumuzu bir türlü kabullenemememizin belgisini de taşır. Sürüngeyen beyin, limbik sistem ve korteksten oluşan bu muazzam yapı, doğru yerlerine basıldığında muhteşem sesler çıkarır. Cinsellik sürüngeyen beyinle ilgiliyken, duygular limbik sistemde doların. Fakat elimizde, bizi akıl ve izana davet eden korteks gibi bilge bir kozumuz vardır. Aşk dediğimiz şey, kabul etmek gerekir ki insan icadidir. Biz insan olarak, bizi insan yapan şeyi kabul etmemiz gerekir.

geçtikten sonra gelişen toplumsal kültürün biyolojiye etkisi sonucu aşık olmak üzere evrimleşti. Öncesinde genlerin devamı için aşka gerek yokken, zamanla bu bir zorunluluk hâline geldi. İnsan bebeğinin diğer hayvanlara nazaran çok daha uzun süre bakıma ihtiyacı olması nedeniyle de bir anne-baba iş birliği oluşturmak adına, tek eşlilik ve sadakat gibi kavramlara yöneldik. İşte bu yüzden, genlerimizin devamı için çıldıran sürüngeyen beynimizdeki hayvani düşünceleri, limbik sistemimizdeki duygularla öldük olmadık anımlara bürüyüp aşık oluyor, o kişi tarafından istenmediğimizde soyumuzu kuruyacağımız gibi krizlere giriyoruz. Hayır kursa kurusun, bu çağda böyle ilkel yaklaşımlar da nedir? Çelişki tam burada işte. Aklim korteksine toplayıp sistemi reddedenlerin genleri devam etmiyor. Akıllılar ölüp gidiyor yani, halbı geçmiş olsun. **Biz, hayatta kalan diğer kafasızların torunlarıyız özetle.**

O yüzden dedelerimiz ve ninelerimizle aynı tuzaklara düşüyor, hâlâ armut gibi aşık oluyoruz Osman.

Yani olalım tabii, başka türlü de tade tuzu çıkmıyor bu hayattan. Denk gelirse en krallını yaşayalım hatta, buna kim hayır der? Ben hiç demem açıkçası, tövbe, bu devirde bir aşk kolay mı yetişiyor? Ama işler ters gittiğinde, kolayımızın adamı olmayı başarıp meseleyi çok büyütmemeyi öğrenemiyor, aşk acısını tarihe gömmemiz gerekiyor Osman.

Başta da söylediğim gibi, ben bir süreliğine tadilata aldım zihnim. Nalbur nalbur dolaşıyor, en iyi malzemeleri kovalıyorum. Daha uzun yıllar dayansın diye hiçbir masraftan kaçınmıyorum, bütün birikimimi bu uğurda harcıyorum.

Arkama dönüp şöyle bir bakıyorum da aklımdan başka kaybedecek neyimiz kaldı ki Osman? Son zamanlarda sık sık çocukluk fotoğraflarıma bakıyorum.

Nasıl tatlı bir kız gorsen, götündü yerim ben onun. Bu beden nasıl böyle büyüdü, o çocuk nereye gitti diye

düşünüyorum uzun uzun. Her nereye gittiye sonsuza kadar geri gelmeyeceğini biliyorum. Bir daha ellerim hiç öyle minik olmayacak yani, fiziksel bir şeyden bahsediyordum. Her nereye gittiye ama çok uzaklara gitmediğini de biliyorum. Burularda işte... Geceleri kıldan ince kılıçtan keskin köprülerde yürürken, köpekli tişörtü ve kanamış dizleriyle karşıma çıkıyor. Onun o masumiyetini görünce kucağıma alıp sarılamak, kalbime sokup saklamak geliyor içimden. Galiba öyle de yapıyorum. Büyürken çok yoruldu, şimdi biraz dinlendiriyorum. Çok sevdiği abisinin hep yaptığı gibi, eğilip saçlarından öpüyorum. Uykuya dalana kadar başında bekliyorum. Aştan, sevdiğin geçtim. İçimden ne bekliyorsun Osman.

**Arkama dönüp
şöyle bir
bakıyorum da
aklımdan başka
kaybedecek
neyimiz kaldı ki
Osman?**

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://raney.org>

hırs bahsi

Hırs asla doymayan bir canavardır. Modern insanın en büyük hastalıklarından biri, bu hırs denen canavarı doyurmaya çabalarken biricik ömrüne ve çevresine zehir saçmaktır.

İyi hırs yoktur. Çünkü gönlümüzün sultanı Radiohead'in esas çocuğu Thom Yorke'un da dediği gibi, "Hırs seni çirkin gösterir." Biz insanlar hırs lanetleriz. O karanlık, dünyevi, zehirli bir histir. Taşınan, etrafındakileri ve etkilendiği çevreyi belaya sürükler. Hırsın bizzat kendisi büyük bir beladır. Yedi Ölümcül günahtan biri değildir o. Ama yediden biri olan tembelleği bir kenara ayırsak bütün ölümcül günahların içinde hırsın bir ölçek vardır. Çünkü hırs, insanın dünyadaki bu kısa ve anlamsız konukluğuna mana kazandırma gayretinde ölçüyü kaçırmaktır ve hızlı yayılan bir hastalık gibi her şey ele geçirip, çürütür. **İyi hırs yoktur. İyi olan sevkir, azimdir. Ama hırsın kimseye bir iyilik gelmez. Onu hayattan çıkarmak olgunlaşmaktır.**

İngilizcedeki hırs sözcüğünden bahsetmek istiyorum biraz. Bu aslında birçok dile de ışık tutacaktır. Çünkü bu kelime başka dillerde de ufak tefek telaffuz ve yazım farklılıklarıyla daha asla aynen varlığını sürdürüyor: ambition. Lisede, İngilizce öğrenirken ilk üç hecesinden dolayı vahşice geysik muhabbeti yaptığımız bu sözcük, Latince bir köke dayanır. Romalıların dünya tarihini değiştirmiş bu büyüü dillinde **"ambitionem"** diye bir sözcük var. Bu sözcük **"ambire"** fiilinden türetilmiş. Tamı tamına Türkçesiyle "dolaşmak" demek. Etrafta takılmak yani. İşte bu fiil zamanla kapı kapı gezip oy istemek anlamı kazanmış. Günümüzdeki seçim çalışmalarına benzer bir şekilde. Sonra da isimleşerek bugünkü anlamına erişmiş. Oy istemek amacıyla başkalarının kapısını aşındırmak inandıkları dünya hırsını anlatmak için eşsiz bir örnek bence. Yalnızca dünyada olan ve belli ki yalnızca dünyada kalacak olan bir şeyler için duyulan öznel, saldırgan ve hastalıklı bir tutku. İşte hırs. İngilizcedeki bir diğer sözcükse cupidity. Adını **Eros** un Roma'daki karşılığı olan **Cupid** den almışmış gibi görünen, o yüzden de göze ve kulağa, tipik insanlara aşk okunu atan o bebek gibi sevimli gelen bu sözcük dünyaya ve dünya malına hırsı anlatan sözcüklerden bir diğeri. Ve maalesef o tatlısı aşk tanrısıyla da ilişkisi yok. Yine de Latince'den geliyor sözcük. O dilediği hali **cupiditas**. **"Cupere"** fiilinden türemiş ve bu fiilin anlamı da tutkuyla istemek. Ama bizim dilimizdeki sözcük Arapçadan geliyor. Bencele ve tutkuyla arzulanak anlamındaki **harasa** fiili bütcekinin kökü.

Okuldaki o arkadaşınız hatırlayın. Hani "çalışmadım, öyle bir baktım sadece" diye sinava girip en yüksek notu alan o tipi. Ders çalışmayı sanki hayatla has bir gayretmiş gibi gördüğünü ima edip gözü güzü, gözyaşı dökene kadar çalışan, beklediğinden iki puan düşük olsa kâğıdını yemiden okutan o deliyi. İşte o iş hayatının bir yerine saktanmış sizi bekliyor. Sizin arkanızdan iş çevirecek, amirlerinizi üstü kapalı imalarla size karşı dolduracak, size dedikodusunu yaptığı insanlarla dedikodunuza yapacak, tüm fırsatlardan

İnsan, hırsına mağlup bir zavallıdır.

sizden önce haberdar olup herkesle sizden daha çok içli dışlı görüldüğü için açılan tüm boşlukları kendisiyle doldurmaya çalışacak. Para, mevki, kariyer, başarı, imkân, hiçbir şey onu doyurmayacak. Çünkü hırs asla doymayan bir canavardır. Modern insanın en büyük hastalıklarından biri, bu hırs denen canavarı doyurmaya çabalarken biricik ömrüne ve çevresine zehir saçmaktır. Hırs karanlıktır. İnsanın içinde kaynayıp duran bir volkandır. Patladığında her şeyi yakar.

Kitabımukaddes'in Süleyman'ın Meselileri kitabında, "Huzurlu yürek, bedenini yaşam kaynağıdır" der ve ekler, "Hırs insanın içini yer, bitirir." Kur'an'da da hırsın bahsi geçer. Bizzat yaratıcının ağzından, "Şüphesiz insan," denir, "hırslı ve sabırsız olarak yaratılmıştır." Buhari'den alınan bir hadisteyse, "İnsanoğlunun iki vadi dolusu altını olsa mutlaka bir üçüncüsünü ister" diye anılır hırs. "Çünkü onun gözüne ancak toprak doyurur." Hırsın lanetlenmesi dinlere has bir şey değil elbette. Mevlâna hırsla ilgili bir hikâyeyi anlatır. Bir zamanlar herkesi çarpıp iflas etmiş bir tüccar vardır hikâyeye göre. Yedi düvele borcundan dolayı yakanlar, kadının karşısına çıkarılır. Kadı bunu hapseder. Ancak bu öyle büyük bir dolandırıcıdır ki mahpus arkadaşlarını bile dolandırır. Mahpuslar kadıya haber gönderirler. Kadı da huzuru sağlamak için tüccarı hâpisten çıkarır. Ama kimseyi dolandıramasın diye bir devenin üstüne koydurup, tam on lisanda bu adamın bir dolandırıcı olduğunu bağırarak kasaba kasaba, köy köy gezdirir. Devecinin keyfi yerindedir. Gezdikçe, oh, der, bir köy daha, bunun da parasını eklerim üstüne, üç tane beş tane derken gün boyu gezerler. Deveci sevinçlidir. O kadar çok dolasmıştır ki neredeyse bir deve parası alacaktır hesabına göre. Gün akşam olur, gezecek köy kasaba biter. Deveci der ki ver paramı. Adam güler, yahu ben müflis bir tüccarım, zaten dolandırıcımı da ne parası! Sabahın berı bağırıp duruyoruz. Sen herkesin duyduğunu duymaz, gördüğünü görmez misin? Anlatılan bu kıssanın finali bence dünya hırsının en temiz ifadelерinden bindir. Hırs insanı herkesin duyduğunu duymaz, gördüğünü görmeyi birer yapar. Saman parası dünya malına duyulan hırs, gün boyu bu arzunun peşinde koşan deveveciye hırsına mağlup insandır. Belki de böyle demek en doğrusudur, insan, hırsına mağlup bir zavallıdır.

İnsanın arzu skalası zayıftan kuvvetliye şöyle sıralanır: merak - heves - arzu - sevk - azim - özgürlük - hırs. Meraktan ilerleye doğru yürüdükçe erdem zayıflar. Ancak bunların içinde en kötüsü, tahmin edersiniz ki hırstır. Hayat, bizi hırsın ve hırslılardan uzakta tutarak akıp gitsin dilerim. Çünkü başta da, ahntı yaptığını gibi, "Hırs seni çirkin gösterir."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://ranteey.org>

Başar Başaran

müstakil

**Bir gittin, baktım tepemde
sekiz kat daha varmış. İki
yanda iki bina, bitişik nizam
klostrofobi varmış. Beton
duvarlarda delikler. Yan
dairede televizyon uçuştusu
ve ne çok araba varmış.**

Üşüdüğüne banyoya, terlediğine denize gidersin, sen bir bakişın çünkü çareyi suda ararsın. Kulağa gözden kaybolur, açıkta çıplak yüzürsün. Kumsalda dönüşünü telaşla beklerim. Telaş ve kumsalı bir araya getiren ancak sen olabilirsin. Bir de emekli albay vardı, kalp krizi geçirdiğinde telaş olmuştun. Sahilde koşturanlar, sırayla kalp masajı yapanlar, ağlayanlar, elleri belinde, güneş gözlükleri kafalarında, mayosuyla donakalmış adamlar. İsmi neydi Albay'ın, hani yar baydır o yalan söylüyor dememe kızar, beni sustururdun, şimdi burada olsan adının kesin hatırlardın. Çünkü iki özelliğin birden karıştı işe; isimleri unutmaz, yaşlıları seversin.

Elimizde dondurmalar vardı hani adam bir sabah karışmıştı çıktı. Kolunun altında gazetesi, denizde bile briyantin buzulmamış saçları, kısa boyu, tüysüz, baypas izli göğsü vardı. Ayaküstü bize, site içinden süratle geçen arabaların yarattığı tehlikeyden kulağıp dönemin başbakanının da parçası olduğunu kendisinin bizzat çok iyi bildiği karanlık bir yapının uluslararası faaliyetlerine varan bir konuşma yaptı. Sıklıkla efendim ve pezevenk dediğini hatırlıyorum. Bu ikisi de pek bir araya gelmez. Bir yandan dondurmalar eriyor, gönlüne yalayamıyorsun Albay'ın karşısında, sadece karşında o olduğu için değil, aynı zamanda konuştuğu mevzuvarın ciddiyeti de kornet kaldırmıyor. Ben sabırsızlandıkça sen bana kaşınla gözünü terbiye verirdin; adam bir şey anlatıyor! Yahü adam ne anlatıyor, boş boş konuşuyor, bileğinden akıyor karamel dedirtmezdim. Bilek ve karamel. Çünküsen yaşlıları seversin. Sadece yaşlıları değil, aynı zamanda çocukları da seversin. **Sana kaç kez dedim; yaşlılar ölür gider, çocuklar büyür gider, sen akran sevir. İnsana yalnız kalmamak için akran lazım hayatta. Dinlemedin. Gidenleri sevdin. Kendini de sevmiş miydin?**

Aslında bir bakıma iyi oldu gitmen; sayende mevsimleri ve kelimeleri fark ettim. Eskiden yağar geçer, söyler duyur, üstüne pek düşünmezmişim. Yağmur mu, dolunay mı, sıy di, hazine mi, taktımazmışım. Şimdi bir uy gulama indirdim telefona, sa bahları ilk iş kava durumuna bakıyorum. Yıldızlar neredeler, samanyolu ne âlemden hep biliyorum. Gök taşı çarpışa da kartlar yeniden dağılsa diye bekliyorum. Geçen kar yağacak dediler mesela evden çıkamazsam diye hemen markete gittim. Reyonların arasında elimde iki şişe şarapla geziniyorum. Bir an sesini duydum sanki; geçen kişi ilk kez kar yağdığında bir dua ettirmişti ya bana, onu fışıldadın kulağıma. Küçük bahçe kapısından di şarı çıktı. Hani kar taneleri aşağıdan birikiyordu. Yüzümü göğe çevirdim, bir şeyler tekrarlattın. O bahçenin, sekiz katlı bir apartmanın bodrum katında olduğunu da senden sonra anladım. Bana sen varken ev müstakil giş bilgelirdi. "Mu" eki Arapçada bir şey olmuş yapıyormuş biliyor musun, mu-htesem mesela ihtisamlı olan ya da mükemmel, kâmil olan, şimdi yazarken düşündüm, mü-stakil de istiklalden geliyor olmalı, bağımsız olan işte. Yalnız ve gözüklü yani seninle. Bir gittin, baktım tepemde sekiz kat daha varmış. İki yanda iki bina, bitişik nizam klostrofobi varmış. Beton duvarlarda delikler. Yan dairede televizyon uçuştusu ve ne çok araba varmış.

Ortancalar ne oldu diye baktım. Seninle gitmişler. Çocuğumuz olsalar hafta sonları getirirdin. Ortancaların yalayı kimde kalır kanunda yok. Şurada kapının ardında duruyorlardı, pembe ve mor. Matah bir şey değiller aslında. Biz çocukken Bostancı'da her apartmanın bahçesinde ortancalar vardı. Sebepsiz koparırdık. Ben de ortancaydım bir şekilde. Üveyi iki kardeşimin ortasındaydım. Devlet nezdinde tek çocuk aslında ama sosyal olarak ortanca diye bilirdi. Konu komşu, riyakârlık en çok yakıştığı için insana, gelip gidip en çok ba-baya benzerlerdi beni. Baba da üveydi kardeşler gibi, ben şimdi buna kime diyeyim. Sana dedim. Çünkü böyle dramatik meseleleri severdin. Travmalar üzerine düşünür, benim ağladığımı ağlar, gülmeyi gülerdin. **Sen dinliyorsun diye başladım ben anlatmaya, baktım fal taşı açıyorsun gözlerini, sayende gördüm kendimi. Yoksa bıraksan bir otuz sen daha susardım.** Pek hoşuna giderdi bana şefkat göstermek.

Meğer kendine de gösteriyormuşsun. Bir kesildi, her tarafta gitti ışıklar.

Neyse, bahçe kapısından yeni tutmuş kara çıkmıştı, ağağımda terlikler, üstümezde sa bahlik. Duaya başladın, mevsimin ilk karının bereketineymiş; yahü biz daha geçen ay nar kırdık bereketine, evin hâline bak, birirmize sahip çıkacak yetermiş. Bilemedim. Öyle dört dört kılma il gisi yoktu sözlerinin, sen uydurmuşsun, Allah biliyor, bana o zaman biraz kişisel gelişim şeylerinden toplanmış gelmiş. Hadi derleme diyelim. Yine de bençe samimiyetine ikna ediyordun duaya, beni de Tanrı'ya da.

İçinde az Sufizm, eser İslam, bolca Budizm vardı. Zaten bu yeniden yaratılabildi de Japon giş inanırısın. Gidersem gelirim diyordun bana, korkma ayrılık yok, kim bilir bu bizim birlikte kaçınıcı yaşamımız, iyi de sen gelsen ben seni nasıl tanıırım, hadi tanıdım diyelim, beşikte sana ne diyeyim, yarım altın mı takayım, hadi taktım diyelim, büyümeyi nerede bekleyeyim. Bana bir faydası yoktu bu reenkarnasyonun ama sen sanki varoluşumuzu da aşan keşintisiz bir yaşam müjdesinden. Aklim ermez der, sana sarılırdım. Bahçe kapısının bu yanında kalan yatağımda. Camdan soğuk geliyor diye sıranı, senin tarafında yatağı ısterdim. Al şimdi bom boş duruyor orası, yat yata bilersen.

Bahçe içimi sıkıyor. Bahçe diye di bir şiir var Haşim'in ne tuhaf. "Ne kadar gamlı bu akşam vakti, Bakışın benzemiyor mutade..." Mutad; "Mu" eki bak işi, âdet olan demek işte, yani alıştığım benzemiyor bakışındaydın. Ben de aynısını söyledim gittiğin gün. Bunlar senin gözlerin değiller dedim sana hatırladın mı? Demek insanın kendisinden önce bakışları gidermiş.

Neyse, elimde şaraplar yüyürüyordum markette; radyoda falan hep fırtına uyarıyorlar, gök kızardı, köpekler uluyor, akade depoların orada bir pencereden karın başladığını gördüm. Pervaza sığmıyış bir kumru boynunu içeri toprakları, duanı mırıldandın. Gelen her karı tanesini neşeye ka bul ediyordun falan gibi bir zarı. Bir ağlamak geldi bana, indirim kartın var mı diyen kızın sesiyse kendime geldim. Okuttu şarapları verdi elime. Bahçe kapısı dedim, üstüne kapandı. Han gimiz icride, han gimiz dışarıda kaldık biliyoruz. Fark eder mi...

**Demek insanın
kendisinden
önce bakışları
gidermiş.**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranetey.org>

çaylar, kahveler erol taş'tan

Erol Taş'ın kahvesi sadece Cankurtaran halkının değil, ünlülerin de uğrak yeri tabii ki. Cüneyt Arkın'dan Kadir Savun'a, Metin Erksan'dan Tarkan Aka'nı kahveye gelmeyen yok.

Cankurtaran'daki Erol Taş kahvesi artık yok. Nasıl oldu da kapandı, neden sahip çıkılmadı gi bi konulara girmeden yolumuzadevamlı edelim. Zaten belki de çay ocağının, başında Erol Taş olmadan yaşaması mümkün değildi.

Kahvecilik, Taş ailesinin hayatında sinemadan eski. Hatta yeğeni Nevin Taş'ın gazeteci Murat Eğilmez'le yaptığı söyleşideki anlatımla, 1957'de profesyonel olarak rol aldığı ilk filmin teklini de kahvede alıyor Erol Taş. Şöyle diyor yeğeni Nevin Taş, "Amcam kabul etmiyor, kendisinden beş yüz büyük olan babam Halil Taş'ın zorlamasıyla 'Tamam' diyor. Değiş o deyiş, ta ki yaşlanıp seker hastalığının ayağının kesiildiği güne kadar film setlerinde geçiyor hayatı. Kahveyi de babam işletiyor bu arada."

Erol Taş'ın kahvesi sadece Cankurtaran halkının değil, ünlülerin de uğrak yeri ta bi ki. Cüneyt Arkın'dan Kadir Savun'a, Metin Erksan'dan Tarkan Aka'nı kahveye gelmeyen yok. Ziyaretçiler sadece Yeşilçam'ın önemli isimleri değil. Hem Nevin Taş'ın hem de kahvenin müdavimlerinin esnaf Okan Asar'tın tanıklıklarına göre dönemin sağcı gençleri ve Mehmet Ali Ağca, Aral Çelik gi bi ülkücüler de sıklıkla geliyor mekâna. Erol Taş ülkücü düşüncelere ve kesime yakın bir isim. Hatta denilir ki kahvehane bir dönem, bu ülkücülerin "emanetlerinin zulusu" da oluyor. Ve yine aktarılanlara göre, Abdi İpekçi cinayetinden sonra emanet zulalamaya son verip, bu ülkücüler de kahveden kovuyor Erol Taş'ın.

İşçilikten boksörliğe, oradan da **600'e yakın filmde rol almaya uzanan hayat hikâyesinde, Erol Taş'ın kahvesi özellikle Yeşilçam'ın krize girdiği 70'li yıllarda başının daha çok ilgisini çeker.** Bu ilgi biraz da bunca filmde rol alan ve özellikle "kötü adam" rolleriyle anılan bir aktörün "düştüğü" durum. Ne de olsa başımız "düşüş hikâyelerinden" hoşlanıyor.

Başımızın kahveye olan ilgisine geçmeden, Erol Taş'ın filmleriyle ilgili bir parantez açmak isterim. Oynadığı filmler içinde benim özellikle hafızımda yer edenler Metin Erksan imzalı Susuz Yaz ve Gecelelerin Ötesi, Ö. Lütfi Akad imzalı Hudutların Kanunu ve Ana, Orhan Elmas filmi Duvarların Ötesi ve Çetin İnanç western'i Çeko. Elbette onca filmin arasında habırlayamadıklarım da vardır. Ama bu saydıklarım, çoğumuzun hafızasında yer alan filmler. Kendisine "kötü adam" yaftasının yapılandırılmasına neden olan, çay vasaat diye bileceğimiz filmlerden ayrıışın, usta yönetmenlerin elinden çıkma bu filmlerde, yine kötlükler yapan ama karakter çalışması daha derinlikli yapılmış rollerde görürüz Erol Taş'. Üstelik bu yönetmenler a birtürlü bir oyunculuğu yapmasına da izin vermezler. (Kişisel listeme Çeko filmi alma nedenim "Jet Rejisor" Çetin İnanç'a olan sev girmeden kaynaklanıyor.)

Bizimle Erol Taş'ın kahvesi ha berlerine dönelim. 9 Aralık 1977 tarihli HEY dergisindeki Yaşar Erşan gi imzalı haberi başlığı şöyle, "Erol Taş kahvesinde sinemayla iççe yaşıyor". Mekânın anlatılmasıyla başlıyor haber. "Cankurtaran'da bir kahve. Çay ocağının üstünde büyük bir pano. Neyin resmi bu? Sorunun cevabı hemen geliyor: O günlerde haslat rekorları kıran Star Wars filminin der resimvar duvardaki panoda. Bir başka duvara ise Susuz Yaz filminin finalinde Erol Taş'ın gözü açık cesedinin derede sürüklediği bir sahnesi yansıtan resim var."

Ha bere göre Erol Taş, o günlerde zorlu biyruyn oynuyor gerçekteyşasında, hatta bu oyuna bir de isim veriliş, "Madalyonun İki Yüzü". Mesleğiyle bir yandan övünüyor, bir yandan yeriniyor. Erol Taş bu ha berin yayımlanmasından üç yıl önce Yeşilçam Sokağı'nda bir yazıhaneye gidecekken bir adamın arkadaşına, "A bak, Erol Taş bu, bak!" dediğini duymuş. Diğeri ise şöyle cevap vermiş, "Boş ver yahu... Artistten çok ne var bizde. Adamlar seks filmi yapmaktan başka şey bilmiyorlar." İşte bu konuşmayı duyduktan sonra zorunlu hâller dışında Yeşilçam'a uğramaz olmuş Erol Taş. Bu durum, madalyonun yerime tarafı.

Peki madalyonun övünme tarafı ne? O da Taş'ın sinemaya olan aşkı. O günlerde sinema emekçileri arasında birlik ve bera birlik havasının doğuşundan, herkesin "sen-ben" kavgasını bırakıp dayanışmasından son derece memnun. Şöyle diyor, "Bizim arkadaşların çoğu, sadece ülke çapında değil, dünya çapında büyük kabiliyetlerdir.

Ama çoğu bugüne kadar bu kabiliyetin tamamını sergileme olanağı bulamamışlardır. Neden? Bunun cevabı uzun. Sansürden, film konularının birbirine benzerliğine kadar çok şey söyleyin bu konuda. Ama ben umutluyum. Son günlerde aramızda birlik, beraberlik var. Bu, sinemamızı ilerleye götürecektir."

1977, Yeşilçam açısından önemli bir yıl. 400'ü aşkın sinema emekçisinin sosyal güçleneciler, sansür gibi sorunlarını dile getirmek için İstanbul'dan Ankara'ya üç günlük yürüyüş eylemi gerçekleştirdikleri yıl. Ne yazık ki o birlik duygusuyla kazanılan haklar, çok geçmeden 12 Eylül cuntasının uygulamalarıyla eriyip gidecek. 80 sonrası bambaşka bir serüven başlayacak sinemamızda. Erol Taş da ekmeğini daha çok dizilerde oynayarak kazanacak.

Ruhat Men gi, 1990 yılında TRT için yaptığı röportajda "Siz aktör kahveci misiniz, kahveci aktör müsünüz?" diye soruyor.

Yani derdimiz yine Erol Taş'ın kahvehanesi... Taş bu soruyu kahvehaneye gelen müşterilerle kurduğu "kuyumcu titizliğinden" ilikşieye bağlıyor ve bunun da bir sanat olduğunu söylüyor. Sonrakı soru aradan geçen yıllara rağmen değişmiyor. "Sinemanın girdiği dar boğazda, kahvecilik size ekonomik bir ferahlık sağlıyor mu?" Bu soruya içtenlikle, "Hiç değilse mutfak masrafları sağlıyor, geçimi sağlıyor. Sinemayı bırakmış değilim ama gelen teklifleri senaryoları okuyarak değerlendiriyorum," diye cevap veriyor Erol Taş. Sonra girdiği rahatsızlığı ve bu süreçte seyircilerin ona gösterdiği ilgi sorunlu koca Erol Taş'ın gözleri doluyor, sesi çatallanıyor. O dönemde İz Peşinde dizisinin başrollerinden Başkımiseri Ahmet'e hayat veriyor ve sağlığına kavuşur kavuşmaz sete dönüşünü de gururla anlatıyor.

Çoğu kişi bilir; o meşhur hikâyede kötü adamla yüzünden kendisine taş atırlara "Atın, atın... Siz bana taş değil ekme atırsunuz" der Erol Taş. Filmlerden ve kahvesinden kazanır ekmek parasını. 8 Kasım 1998'de son bulur. Onun adıyla bir süre direnen kahvenin hayatı da son bulur yıllar içinde. Geriye madaçyleyle dolu bir hayatın izleri ve o meşhur "kötü adam kahkahası" kalıyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://ranteoy.com>

İsmail Saymaz

siyah muz

Dedemden sonra siyah muz getiren olmadı hiç evimize. Tornadan çıkmışçasına aynı sarılıktaki, aynı uzunlukta ve aynı soğuklukta muzlar geldi soframıza. Kabuğunun üzerine markası basılacak kadar lüks.

Karnım aç.
Ayaküstü atıştırmak için mutfakta dört dönüyorum.
Buzdolabında akşamdan kalmış bir kase yoğurt, hazır köfteler,
sebzeye rafında birkaç domates ve yeşil birberler var.

Ihlal!
Aşşap dolapta bir torba ceviz ve bir paket yer fıstığı
gözümde çarpıyor.
Fakat yumuşak bir yiyecek olsun istiyorum, mideme inen.
Bir tabakta ananas, elma ve iki küçük muz!
Ka bukları siyaha çalıyor muzların.
Gövdelerinde yarık açılmış.
İçleri görünüyor.
Sararmış.
"Galbi ben en doğrusu, çöpe atmak" diye
düşünüyorum.

Çöp kutusunu kapağını aralamıştım ki Kurban
dedemin akşamdan akşama getirip evimizin girişine
bıraktığı torbalar içindeki siyahmuzlar geldi aklıma.

Kurban dedem hamalı.
Yük hamalı.
Bıyıkları terlediği yaştan alzaymıra yakalanıp elden
ayaktan kesildiği ve yataktan kalkamadığı güne kadar Rize'nin
sokaklarında tahta el arasıyla yük taşıdı.
Akşamüzzerleri eve dönerken sırtında, istiflenmiş ve bir birine
iple bağlanmış hâlde sebzeye meyve kasaları, mukavva kutular, elinde
torba torba sebzeye ve meyveler olurdu.

Sırtlandığı yükler öyle devasaydı ki uzaktan bakıldığında, altında bir insanın olduğu anlaşılmazdı.

Dedem yükünün bir kısmını birinci kattan bulunan evimizin girişine bırakır,
kalani üçüncü kattaki eve çıkarırdı.

Kasadeyip geçmeyeceksin. Çırağı bitutuşur
kömür sobasında. Bir kibrit yakımda
oda ısınır.

Sigara ve içki kartonları, mukavvalar.
So badaki kasa parçasını
tutuşturmaya birebir.

Bir gazete kâğıdına sarılı soğuk bir
lahmacun olurdu bazen.
Kursagından geçmemiş dedemin.

Bana saklamış,
Yahut plastik bir kutu
içerisinde sıcağın erimiş

bir dondurma. Bu da kız kardeşime.

Dedem manavda selenin altında kalanı, tez gâhta kenara
ayrılanı, akşam ucuz satılanı ve bulduğu ne kadar sebzeye meyveye
varsa, hepsini torbalarla doldurup getirmiş.

Birazı ezilmiş domatesler var. Belki bilmezsiniz, enleziyidir
domateslerin. Bas ekmegin içine, ısıra ısıra ye. Dil, sahanda menemen
yap. Mübarek, salça da olur.

Ya kabuğu yumuşamış limonlara ne demeli? Bir limondan bir
demlik çayı için limonsuyu çıkar. Bir bardak limonata da
ca bası. Kışları ıhlamura ve çorabaya sıkarsın. Kabuklarını
ayırca yersin.

Hele o, salkımlarından kopmuş sarı
üzümler yok mu? Allah günah yazmasa, şara bini
içeceksin. İçinden bal sızıyor sanki. **Sen kadriye
bilmezsen, tekmi sineler bilir.**
**Sarırsın, üzüm tabağının üzerinde
sineler konferans yapıyor.**

Ah, Trabzon humalarının nasıl unutturmuş.
Yar için. Yemek kaşığıyla giriş. Çiğerlerini toprağa ek,
gelecek yazı boy versin fidanı.

Ve kabuğu siyaha çalan muz.

Kabuğunun sıyrıldığını sonra, daha ağzına götürürken bebek
maması kıvamına geliyor. İştahlı bir yumurcağın iki eyleme mamasını
kavraması ya ya hanı.

Muz aromalı dondurmaya yalar gibi ya da.

Dedemden sonra siyah muz getiren olmadı hiç evimize.
Tornadan çıkmışçasına aynı sarılıktaki, aynı uzunlukta ve aynı soğuklukta
muzlar geldi soframıza.

Kabuğunun üzerine markası basılacak kadar lüks.

Üzeri kolonyalı mendille silinmiş.

İhlal.

Belki Brezilya'dan, belki Hindistan'dan, Güney Afrika'dan belki.

Muzların monşeri.

Elle soyamak ayıptan sayılır.

Bırakta dilimle, salon adamlarına yaraşır bir şekilde ye.

Hamal torununun neyine sarırmız?

Mutfakta kalakaldım.

Çocukluğum geçti gözlerimin önünden. Dedemin
sırtındaki yükün altında ezildim. Elimdeki siyah muz
baktım. Küçüktü.

Günlerdir tüketilmediği için kabuğu kararmıştı.

Kabuk çatlağından içi görünüyordu. Süt beyazı sarıya
çalıyordu artık.

Kabuğunun soydum. Erimiş kısmından

başlayarak, pudingi kaşıkla yedim. Bir

çırıda mideme indirip ikinci siyah muzı sıyrtdım.

Bu kez daha ağır, ağızda lokmayayıp çevire çevire
bitirdim. Doydum mu? Pek söyleyemez. Yarı tok-yarı aç.

Kâsedeki elmayı fark ettim o an.

Yusuvarlık.

Al mı al.

Ben siyah muzumu yerken, dedemin kemerindeki kılıfından
çıkardığı dilim dilim kesip ağzında diş kalmadığı için eme eme
yuttuğu elmalar gibi.

Uzanıp alacakken, bu düşüncemden vaz geçtim.

İsmail Saymaz

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://trantey.org>

İsmail Saymaz'ın okuma önerisi: Halçun Taner, Şişhane'ye Yağmur Yağıyordu, Yapı Kredi Yayınları, 2015

İsmail Saymaz'ın okuma önerisi: Halçun Taner, Şişhane'ye Yağmur Yağıyordu, Yapı Kredi Yayınları, 2015

zeki müren'in bizi duyma ihtimali bile güzel

iyi şeyler
kafası

"Zeki Abi, çok
yelnazım abi...
şimdi sen burada
olsan, bir
karpuzluklu kadeh
kaldırarak. 'Ah
şu şarkıların da
heriflerin de gözü
kör olsun' desek.
N'olurdu be abi?
Sen de bizi
duy be abi."

İyi Şeyler Kafası adlı bu sayfada yer alacak proje ya da insanların anlattıkları ne üzücü ki-iyi şeyler öncesinde bayağı kötü şey anlattığını fark ediyoruz...
Bu ay biraz daha farklı; dinlemesi, duyulması üzerine hastaneleri kurması beni heyecanlandırıyor

bir projeden, Zeki Müren Hattı'ndan bahsetmek isterim. Zeki Müren Hattı, zekimurenhatti.com adresinden ziyaret edilebilen, akıllı cep telefonlarından izlenebilen, okunup dinlenebilen birweb belgesel. Yönetmen ve kurucu Beyza Boyacıoğlu ile ödüllü bir medya sanatçısı Jeff Soyk'n ortak işi...

Ana içerik, bir telefon numarasını arayıp Zeki Müren'in "Alo Buyrun Efendim" diyen sesinin ardından Zeki Müren'e telesekreter mesaj/birakanın sesleri, anlattıkları. Ama derin bakınca çok daha fazlası...

Oyuncaklı bir yapıyı var sitenin, insanların mesajlarını dinliyor, Zeki Müren'in bir kısmı aç görülmüş fotoğraflarını görüyor, aynı zamanda mesajlardaki bazı kelimeler ya da sorularla bağlantılanan -sanatçıya dair- kısa metinler okuyoruz. Her metin Zeki Müren yapbozunun bir parçasını tamamlıyor, sanatçının ne kadar farklı "persona" lan olduğunu "birkez daha" görüyoruz.

HERKESİN ZEKİ MÜREN'İ KENDİNE...

Sitede dolamakla şaşırılır.
Türkiye'nin dörtbir yanından kadın-erkek, genç-yaşlı pek çok insan -kimi zaman da çıktı- Zeki Müren'e derleyerler. Onun hâlâ hayatta olduğu bir Türkiye'nin nekadaryı olabileceğini söyleyen de var, sevdiği derdini Paşa'nın acaında; Sanat Günü'nün seyircisine saygısından bahsedene de var, ona onun şarkısını dinleten de... Bazı anılar var, belki de hiç duymadığımız. Ne ilginç; her mesaj ve üzerine metinler, yeniden bize Zeki Müren'in farklı yönlerini, insanlardaki temsilleri gösteriyor...

Bir genç kadın var mesela, tarihvermiş, 19 Mart 2016. İstiklal Caddesi'ndedört masum insanın saldırıyla öldüğü gün. Zeki Müren Hattı'na, Ankara tren gan saldırısını, son üç aydaki terör olaylarını anlatıp "Şimdi seni dinliyorum" diyor kadın, "Sorma Ne Hâldeyim" diyor son. Biz kötü hâldeyiz..."

90'LARIN 900'LÜ HATLARINA GÖNDERMEYLE

Proje hakkında bilgi almak için yazdığım, New York'ta yaşayan Beyza Boyacıoğlu, bu anda birweb belgeseli olan projeye 2015'te, yüksek lisans tezi yaparken "Arkılı bir formatta" başlamış aslında. "Anneannem klasik muhafazakar bir Türk kadınıydı. Seneler sonra yeniden düşünce, onun Zeki Müren gibi sıradaşıkıur bir sanatçoya koluşuza hayran olmasını aklıma almı. Ben de bu çelişkiyi ve merakı bir mastir zeyne çevirdim" diyor.

O dönem, ki somestir arası Türkiye'ye dönüp belgesel için araştırma yapmaya başlayan Boyacıoğlu, pek çok kişinin ona sanatçı ilgisini anlattığını fark edince "sıradan insanların Zeki Müren hikâyelerini toplama fikrini" geliştirmiş. Duyurulara önce İstanbul'da barlara, kafelere, dolmuş koltuklarına,

kartpostallar bırakarak başlamış Beyza. Sonrabir Facebook sayfası, Sanataatık röportajı, ana akimnill gişi, televizyon haberleri derken iş büyümüş.
90'ların 900'lühat furaynasında gönderme yaparak, 0212'li bir hattı arayan herkesin mesaj bırakabildiği ve bu mesajların bir internet server'ında biriktirildiği Vojoadlıbir sistem sayesinde 400'eyazın mesaj biriktirmiş. O mesajlara ne vakti ne dincinlikten beyza -o dönem Zeki Müren'i

"Alooo Zeki Müren, Türkiye ne zaman gelişecek?"

PEKİ ZEKİ MÜREN
0212-12345678
0212-12345678

hiç tanımayan- medya sanatçısı Jeff Soyk'la iş birliği yapmış. Proje için farklı temalarda 32 tane seçilmiş.

2016'damsaüstü/beta versiyonuya pekçok farklı ülkede festivallerde sergilenen proje, yenilenmiş mobilbir platform olarakdaha yeni halka açıldı.

BUGÜN DE İHTİYAÇ BÜYÜKÜ

"Proje başarıları telefonlardan beklenilmez neydi, amamlar nelen değıştirdi?" diye soruyorum Boyacıoğlu'na. Şöyle yanıt veriyor:

"Zeki Müren nasıl oluyor dubütün toplumunortak paydasıolabiliyor?" sorusu vardı aklımda. Zeki Müren'de herkes görmek istediği şeyi görüp beğenmediği özellikleri öteleyebiliyordu. Çünkü kendisi yıldız personasını buna uygun, çok katmanlı olarak tasarlamış. Eğer Zeki Müren hayranları bu ülkenin her kesimini kapsıyorsa, Anıyanından bir Türkiye portresi çıkarabilir miyiz?" diye düşündüm ilk başta. Gelen mesajlar hem bu yönde oldu hem de daha fazlasıydı. Arayanlar arasında gençler, yaşlılar, milliyetçiler, dindarlar, LGBT+ bireyler, on beğeneler, eleştirenler birçok farklıkesimden insanlarıvardı. Bunun yanırsıra bence mesajlardaki ikinci katman, seçilerin bizeverdiği duygusal veriler, bil girdi. Bu katmana, telesekreter hattı mecrasını verdiği samimi, mahrem ortam sayhşnde ulaşabildiğimiz düşünüyorum. Ben bir belgesel olarak, bir bakave kızn arasında Zeki Müren izlerindendönen tartışmayı, belki o aileyle biray vakit geçirdikten sonra yakalayabildirim. Ama hat sayesinde, evlerin oturma odasına bir mikrofön sokmuş gibi olduk. Gece yarısı arayıp vefat etmiş annesini anlatırlar, eski sevgililerini dert yananlar, bir bombalama sonrası bırakılan mesaj... İnsanlar bu mecrayıkullanırken birbiriz bizzet hissetmişler ve bu seslerine yansımış. 2015 yazında başladı proje. Haziran seçimleriyle başlayan çalkantılı dönem, sonrasında yaşanan bombalamalar, İkinci seçimler ve toplumsal bir buhran dönemiydi. Bence seslerdeki geçmişe -varolmayan bir ideale- özlem, genel depresyiflik ve nostalji hissi, o dönemin hâletrihüsnisi yanlıştır.

"Hattı 2022'de tekrar açmayı düşünmüzmüsiniz? İhtiyaç büyük" diyorun, "Çok isterim ama projeyi kurduğumuz Uzo sistemi artık çalışmıyor. Ama dileyenler bize mesajını zekimurenhatti@gmail.com üzerinden yollayabilir" yanıtını veriyor Boyacıoğlu. Bir de onun "Zeki Müren toplumun ortak sırmı gıyıld" sözü çok hoşuma gidiyor.

YAŞASAYDI, İNTERNET ÇAĞINA UYUM SAĞLARDI

Boyacıoğlu'na, hem "sonuçta geldiği Zeki Müren izlenimini" soruyorum hem de "Sizce internet çağında Zeki Müren nasıl olurdu?" diye... Yanıtıyor:

Bence Zeki Müren internet çağınçok iyi yakalayabilirdi çünkü kendi zamanındakullandığı bazı taktikler interaktif etkileşimindirdir. Gazinoda T şeklinde sahne kurup izleyicinin ta içine kadar girmek istemesi. Yılıbaş meşalesi parmağının kamerası doğrultup evinde pijamasıyla oturan izleyiciye "Siz de gülün bakayım" demesi. Radyoda gece programı yapıldığında, uzun yol şoförlerine gözünüzi yoldan kulağınzı benden ayırmayın diye mesajı vermesi... Hepsinde dinleyicisi...

Zeki Müren tarafından çanış duymuş ve biricik hissettirme isteği var. Ancakbunlar bu gün normal. Zeki Müren'i bu kadar araştırıp kafa yormuş birisi olarak biraz karamsar bir yorum yapacağım ama bence Zeki Müren naba göreşerbet insanıydı ve amaç hayatla kalmaktı. Yaşasaydı, yapacağı seçimler genelde dominant ideolojisininaynında durma yakınlığında olduğı için bizi mutlu etmeyebilirdi gibi geliyorbana. O nedenle, yaşasaydı sosyal medyada sessize aldığımız bir Zeki Müren'ideğildiği gibi geliyor...

"Elimdeki
kartta 'Peki
Zeki Müren de
bizi duyacak
mı?' diyor. Ben
inanıyorum, bu
enerji ulaşacakbir
bir şekilde size.
Sevgiyle kelin."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://brunlar.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Nilay Örnek'in okuma önerisi: Banu Özgürek, Bir Günü Bitirme Sanatı, Everest Yayınları, 2020

Gökhan Çınar

düşüş

Öyle düşüyorum işte. Yaşamaya hevessiz, ölmeye beceriksizim. Bir yerimi vurmadım daha. Yere yapışmadım. Henüz görünür bir darbe almadım. Yanmadım, kırılmadım, çarpmadım, kanamadım ama yaralandım.

O kadaruzun zamandır düşüyorum ki Benikimin ittiğini hatırlamıyorum. Ben nereden düştüm? Ne zaman tutunmayı bıraktım?

Bu boşluğa nasıl atıldım? Hatırlamıyorum. Hafızamda belli belirsiz fotoğraflar var. Boşaltılmış bir ev var, duvarlarında artık mutlu olmayan bir aileden kalma boş çerçeveler. Tehlikeli bir sokak var, yollarında öfkeli bir birine karşı deldürülmüş insanlar. Yenilenmiş eskisine düşman bir ülkevar, ortaklıklarında bile kutuplaştırılmış kala balıklar. Biz büyüdüğüne kirlenen bir dünya var, kalben en yakın mesafelerin arasında bile uçurumlar. **Bellegiyle savaş veren bir ben var, belki de unutmayı hatırlamaya tercih eden bir inat bu. Iyileşmeyeceğini bilse de yaşamaya çalışan bir inat.** Kırılma da kopmayan, kaybetse de gitmeyen, düşse de çarpmayan bir inat. Öyle düşüyorum işte. Yaşamaya hevessiz, ölmeye beceriksizim. Bir yerimi vurmadım daha. Yere yapışmadım. Henüz görünür bir darbe almadım. Yanmadım, kırılmadım, çarpmadım, kanamadım ama yaralandım. Boşluğa düşmenin yararlarını biliyor musun? Organlar yer değiştirir, düşüncelen kabinini sıkıştırır. Duy gular altüst olur, umudundan bile korkarsın. İçin, içinin içine gömülür, ölmediğine şaşarsın. Boşluk yararı yutar ama sen sindiremezsin. Boşluk hafızanı siler ama sen anıların ağrısını dindiremezsin. Böyle bir boşluğa, öylece düşüyorum. Yalaranının yerini tarif edemiyorum. Anlatam bilmez, göstersem görünmez. Boşluğun acısını tedavi edemem. Arasam izi yok, sarsam yeri yok. Yine de düşmeyeyazım anlıyor musun? Bu boşluk bitsse, bu düşüşdursa nereye tutunacağım? O evi kim geri getiribilir bana? O sokakları kim temizleyebilir o öfkeden? Tutunacak bir ülke, inanılacak bir dünya mi kaldı? Güvenebileceğim bir benliğim mi var artık? Dolu sandıklarımın içi bu kadar boşaltılmışken, boşluktan başka çarem mi kaldı? Bir yaz akşamı bir köprüden düşüyorum şimdi. Beni yanına çağırın dalgalarasalam veriyorum. Düşenlerin düşüşü aklıma geliyor. Dilime, düşenin şarkısı takılıyor. "Benden, sizden biri yarattı mıyı nasıl başardınız?"

Nasıl bir zaman bu? Nasıl bir zamana doğdum ben? Zamanın bile ayarlarıyla oynayacak kadar sahtekâr ola bilenenlerin dönemi bu. Hayat hırsızları kol geziyor. Andan yıl çalıyorlar. Her yeni yaşamızdan beş on yıl tüketiyorlar. Çocuklarımızın çocukluklarını siliyorlar. Hayatlarımızdan gençliklerimizi alıkoyuyorlar. Her yaşamızda yaşlandırılıyor. Salonu neşeye boğan o anneler, mutsuz çocukların gölgesinde boğuluyor. Eve güven getiren o babalar, ellerinde kalamaya neye yetecekleri şaşırıyor. Herkes kendi boşluğunda yuvarlanıyor. Değer yargılarının içi boşaltılıyor. Adalet denilince acı acı gülüşüyor. Eşitlik denilince ötekileştirildiğimiz günlere ağlayasızım geliyor. Siyahı beyaz diye yutturuyorlar. Yolumu kaybetmiş bunca insanı kör edip körü körüne taraf tutuyorlar. Hepimizi vicdanımızın ikiye bölüyorlar. Ellerinde olsa, insaniyetini kaybetmişlerdir.

Zamanın bile ayarlarıyla oynayacak kadar sahtekâr olabilenlerin dönemi bu.

bildikçe daha çok düşesim geliyor. Bastığım zemine güvenmediğim için düşüktüğü düşesim geliyor. İnsan düşerken her düşenin acısını hissediyor. Hissettikçe hiç tutunası gelmiyor. Doğru, düşenin dostu da olmuyor. Düşüyorum, kala balıkların içinde bana el uzatırlar el ayak çekilince ortadan kayboluyor. Düşüyorum, düşüyor diye fotoğrafımı çekenler gündem değişince beni görmek istemiyor. Düşüyorum, henüz düşmemiş olanlar "kendi düşen ağlamaz" demelere başlıyor. Yalnız kalyorum. Hiç bir boşluk yalnızlığımın boşluğuna benzemiyor. Onun yararı her açıldığında hep en baştan kaniyor. Ben düşüktüğü yararı hissetmemeye başlıyorum. Nereden vurduğumu bile anlayamıyorum. Hisleriyle, hislerini hissetmeyerek bağ eden bir toplumu parçası oluyorum. Böyle değilim ben. İyiydim ben. Verdiğim savaşlarda tutkulu, göreceğim başarıları umutludum. Bir kış akşamı bir kıldırmda düşüyorum şimdi. Düşenlerin düşüşü aklıma geliyor. Korkusuzca uçuşun güvercinlere selam veriyorum. Dilime, düşenin sözü takılıyor. "Biz yaşadığı cehennemini cennete çevirmeye talip insanlardık."

Her şey baştan başlıyor düşüktüğü. Bir can olup ana rahmine düşüyorum. Bir çocuk olup o ağaçlardan düşüyorum.

Bir heyecan olup ergenliğimin aklıma düşüyorum. Bir ilk aşka dönüşüp parlayan bir çift gözün içine düşüyorum. Bir büyüme sancısından hayatın ortasına itilip düşüyorum. Düştüğü yeri yakan ateş olup ba bamin toprağına düşüyorum. Geçtiğim tüm yollara, büyüdüğüm tüm anlara, inandığım tüm doğrulara, sorguladığım tüm yalanlara düşüyorum. Müjdesi bir cemre ya da ölümcül bir yıldırım gibi acı tatlı ne yaşadıysam hepsinin üstüne düşüyorum. Bir an geliyor, tek tek hatırlıyorum. Bir şiirle yıllarca konuşturdum. Bir şarkıyla hayatımı sığdırdım. Bir sevdanın ihtimaline bile isteye tutulurdum. Bir umuda sıkı sıkı tutunurdum. Hayatımı severdim. Sonra vazgeçtim kendimden. İhmal ettiğim çocukluğumun salıncağından düştüm. İnandıklarına ihanet ettiğim gençliğimin gözünden düştüm. **Büyüdüğüme üknen derdine düştüm. Yaşlandıktan acı veren bu dünyanın çukuruna düştüm.** Oralar benim evim değil. Bedenim bu dünyada, ruhum sürgündeydi. Sürgün öyle bir yerdi ki geridönme arzusu kederliydi. Özlemek bile öfkeliydi. Gidemedim ben döndüm. Sonra düşmeye başladım. Şimdi düşüyorum, boşluğumun yalaranını tarif edemem de biliyorum. Bildiklerim kal bimi sıkıştırıyor. Bir kış gecesi, ışıklı bir şehirde, benim evim olmayan bir evde yere düşüyorum şimdi. Çöplüklerde ağlayan marblara penceremden selam veriyorum. Parçalanmış hayatım gözümün önünden geçiyor. Dilime, düşenin vedası takılıyor. "Hoşça kal, canının içi, hoşça kal."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

met Ali & Akşamsefası

Gökhan Çınar'ın okuma önerisi: Melisa Kesmez, Altın Bağlayan Geceyi Burada Geçireceğiz, Bostan Yayınları, 2019

TERAPİST KAFASI

"O"NDAN GERİYE KALAN

Aşk bu değil midir zaten? Kalbe coşkulu simler döken, tebessüm ettiren, sonra bir gün bir yerlerde acıtsa bile, yeterince zaman geçip hatırlandığında, gene de gülümseten?

Sene 1991, mevsimlerden kış. Şubat, "Dışarın buz gib, lapa lapa kar var, benim içim yaniyor" diyen Barış Manço şakısı gibi tezatlarla dolu bir ahenk içinde geçiyor. Aydan, yaşıнын ve kalbinin ona verdiği yetkiye dayanarak, bu kış ilk defa aşık oluyor.

Her şey elinde karnesi, sömestir tatiline girdiği gün başlıyor. Karne iyi, evde yol açabileceği bir bela yok, Aydan'ın önünde mis gibi on beş günlük tatil uzanıyor. Dışarıda lapa lapa kar yağıyor kardan adam yapmak, kartopu oynamak gibi muazzam hedeflerin önünde hiçbir engel bulunmuyor. Ama sonra beklenmedik bir şey oluyor. Aydan O'nu görüyor. Artık her O dediğinde aklında beliren tek kişi haline gelecek, bütün üçüncü tekillein tahtına yerleşecek olan O'nu. Uğur'u.

Hadise şu şekilde vuku buluyor:

Aydan elinde karnesi, eve koştuktan sonra, annesinin önüne koyduğu kuru fasulye pilavı çabucak mideye gömüp doğruca sokağa fırlıyor. Tatak Halimelerle kartopu oynayacak. Halime, kimsenin görmediğini zannettiği zamanlarda burnunu karıştırıp çınkarları başparmacağının ucunda yuvarladıkları sonra işaret parmağını manfetiyle sağa sola fırlatmasıyla ünlü. Aydan'ın en sevdiği mahalle arkadaşı sayılmaz ama sokak oyunlarında bir harika, yaşıtlarına nal topluyor. Aydan sokağa çıkıp da Halimelerin kartopu savaşını çoktan başlatıldığını görürnce, bir o yana bir bu yana koşar an vellelerin arasına karşıyor. Çok geçmeden de ilk kartopunu alınının otaasına yiviyiverir. Gülm!

Kafasını kaldırıp kim bu canına susamış düşman kuvvet diyen fişek gibi gözlelele etrafını taradığında, **İşte ilk o zaman, O'nu görüyor. Ama ne görmek! Karşısında duran, böyle kıvr kıvr saçlı, güldü mü çenesinin kenarında gamzeler doğan, upuzun kirpikli, yaşıtı bir oğlan. Ne de tatlı gülümsüyor.** Böyle "oh ne güzel şişledim" ile "acımadı inşallah" arasında mükemmel bir perdeden... Dişleri de inci gibi... Hiç de görmedim ki ben bu çocuğu

buralarda, diyor içinden Aydan, acaba birinin misafiri mi? Kafasından hızla bunlar geçerken, dili tutulmuş gibi bir şeycik diyemeden, öylece oğlanın suratına bakakalıyor. Ancak Halime'nin tam sırtının ortasına isabet ettiği ikinci kartopu darbesiyle bir parça kendine gelebiliyor. Tabii ancak bir parça... Bundan sonraki darbelerle karşı koymaya çalışması da atığa geçmeye uğraşması da tümüyle beyhude oluyor. Zira Aydan'ın aklı hep aynı yerde takılı kalıyor. İçinde sorular, sorular... Adı ne acaba? Bana mı baktı yoksa? Çok mu dalıp gittim, anladı mı baktığımı ne? Anammm, gene sırtımdan şişlediler, kim bu, offf be Halim! Savaş, Aydan'ın kimseciklere tek bir kartopu isabet ettirmemesi lakini defalaka şişlenmesiyle son buluyor.

Savaştan sonra Bakkal Osman'ın karşısındaki medivenlere gidiliyor her birikte. Orada öğreniyor Aydan Uğur'un adını, kimliğini ve Halimelere misafir geldiğini. Meğer amcasının oğlumuş. Halime

birden Aydan'ın gözüne pek hoş, pek zarif, pek tatlı görünüyor. İç iısınyor resmen kaza. Keşke Halime onun en yakın arkadaşı olsa! Tatlıtatlı gülümsüyor hemen mahalle akadaşına. Aydan'ın normalde o kadar da tatlı olmadığını bilen Halime, bu işe şaşırsa da ansızın gelen bu sevgi dalgasının nederinin sorguluyor.

O gün, ertesi gün, sonaki gün, hatta tatilin sonuna dek Aydan'ın en yakın akadaşı Halime oluyor. Her oyuna hep beraber koşuyor Aydan sokağa ha bire annesinin yaptığı poğaçalardan, kekelreden taşıyor. Halime'ye, diğer çocuklara ve bu bahanelle tabii bir de Halimelerin sevgili misafirin ikram ediyor. Uğur yani O, ıslak keke bayılıyor. İkinci dilimi istediğinde, keki uzatırken öyle çok titiyor ki Aydan'ın eli, kocaman kek pat diye karların üstüne yuvarlanıyor. O zaman Uğur bir bildiği varmış gibi gülüyor. Ya da sadece boş boş gülüyor da Aydan'a dünyanın bütün gizli bilgilerini bir tek Uğur biliyor gibi geliyor.

Günler günleri kovalıyor, oyunlar oynulan... O şubat kar erimek şöyle dursun, yağdıkça yağarak,

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Nermin Yıldırım'ın okuma önerisi: Vüs'at O. Bener, Dost, Yapı Kredi Yayınları, 2013

tuttukça tutarak diz boyuna ulaşıyor. Ba balar kürekle kar ayırlar kapıları önünden. Anneler eve soğuk girmesin diye azıcık araladıkları pencerelerden başlarını sarkıtarak, çocukları evlere çağırıyor. Çocuklar evlere girmiyor. Hele Aydan hiç... Aydan üşümüyor. Hiç üşümüyor. İçinden düşünüyor, bugün kartopu savaşında uzun uzun benim olduğum tarafa baktı. Kartopularını hep bana doğru attı, neredeyse kafamı yaracaktı. Belli ki o da beni seviyor!

Zaman hep geçer. Verdiği ne varsa almak üzere koş a ilerler.

Ne var ki zaman geçiyor. Zaman hep geçer. Verdiği ne varsa almak üzere koş a ilerler. Velhasıl yine geçiyor ve en nihayet Aydan'ın minik kalbinin için için korktuğu şey mik başına geliyor. Tatilin sonuna gelirken, Uğurların gitme vakti de kapıyı çalıyor. Bir gün yine hep beraber kardan adam yapırlarken, Aydan alttan alta Uğur'a bakacağı mı diye havucuyunluş açıyla takip zavallı kardan adamı durduk yere

çengel burunlu bir hâle getirirken, Halime veriyor ha beri: Amcamlar yarın gidecek. Aydan'ın içinde bir şey kırılıyor. Aydan kırılan şeyin sesini duymuyor.

Ertesi gün, yolculuktan hemen önce, annesine koca bir ısıak kek yaptırıp kekin tamamını Uğur'a yetiştiriyor Aydan. "Yolda yersiniz diye anımm yapı", diyor, nasıl da yalan. Annesi keki mutfakta bulamayınca çıldırarak az sonra ama kimin umurunda... Uğur yine o güzel gamzelerini parlatan bir te bessümle alıyor keki. Bana uğur', diyor Aydan içinden, demek o da seviyor beni. Arkadan Uğur'un annesinin tarazlı sesi geliyor: Evladım teşekkür etsene arkadaşın! Uğuremri büyükyerden alınca isteksizce yeniden Aydan'a dönüp "Teşekkürler şey," diyor ve Aydan'ın o sırada anlamını kavrayamadığı şey'in üstünde biraz oyalandıkten sonra pek de umursamadın ekliyor: Adın neydisenin?

Aydan billur bir vazoonu yere düşerken çıkardığı sese benzeyen kırık dökük bir ses cevap veriyor: Aydan. İçinden bir başka ses tekrar edip duruyor: Hiç merak etmemiş, hiç merak etmemiş. Adımı bile biliyor.

Uğur, yanı dünyadaki tek O, "Ha, teşekkürler Aydan," deyip Aydan'ın kekini ve muhtemelen Aydan'ın az sonra unutaacağı adını yanına alarak ara banın arka koltuğuna yerleşiyor.

Ara ba hareket ediyor, Halime'nin annesi ara banın ardından bir taş su döküyor, Ayda ara banın ardından kimselere göstermediği bir damla gözyaşı döküyor. Sonra herkes evlere dağılıyor.

Aydan hariç herkes...

Diğerleri gittikten sonra, dün beraber yaptıkları

çengel burunlu kardan adamın yanından biraz daha duruyor Aydan. Adamın burnundaki havucu hırsla çekip alıyor. "Kardan adamın yanına, karn üstüne oturup havucu hırsla, kırtırtırı yemeye başlıyor. Adımı bile biliyor. Adımı bile biliyor."

Akşam evde atesi çıkıyor Aydan'ın. Alnına sirkeli bezleri koyarken, bütün gün it gi bi sokaklarda koşturup üşütmesine humurdanan annesinin sesini duymuyor. Adını bilmeyen Uğur'un adını düşünüyör. Sadece. Adı ne güzel... O'nun adı ne güzel...

Annesinin ıhlamlarıyla, neme limonlarıyla, tavuk suyu na çorbalı ve sıcak kucağıyla içi güne iyileşiyor Aydan. Sonra da zaten okul yeniden açılıyor. Ve hayat eski ritmine dönüyor.

Uğur'dan, yani O'ndan geriye kalan iki şey oluyor: Biri burunsuz bir kardan adam. (Ki o da sonunda eriyip gidiyor.) Öbürü de aşkı

ucundan da olsa kendince tatmış, bir fotoğrafın uçup gıybanmış ama sonra al bütün içinde उसula yerlisi alması, buruk da olsa gene de gülümseyen bir Aydan.

Büyüüp bu anıyı hatırladığında kendine şunu soracak olan bir Aydan: Ask bu değil midir zaten? Kalbe coşku lu simler dökten, te bessüm ettiren, sonra bir gün bir yerlerde acıtsa bile, yetince zaman geçip habiri hatırladığında gene de sevmişti?

Metin Uca

vena amoris

Nasıl belalı bir meyeymiş o elma. Tarih boyunca sorun oldu... Truva Savaşı'nın kıskı nedeni elma, verilince güzel Helena'ya... Cennetten kovulurken bizim Adem ile Havva, yine devrede elma.

Hatta Antik Yunan'da bir kadına evlenme teklifi etmek için ona elma atmak gerekiyormuş. Tabii evlenince de bela doğrudan elmadan geliyormuş. Ama esas sorun elmanın kafa göz yordığını görünce ondan vazgeçilecek parmağa geçilerin yüzük ve ona ödenen ağırlığınca para. Malum şubat ayındayız...

Aşkın ayı olunca aşkla yazmak gerekiyordu size "aşkın damarı" fikrini yani "vena amoris" i. **Bütün uygarlıklarda elmadan sonra yüzüğe geldi sıra. Sonsuzluğun iki sembolü idi. Tek tanımlayıcısı da sahibinin parmaklarıydı.** Çiftleri sonsuza kadar bağladığına inanılan, aşk dolu anlamları yüklelen yüzüğümüz ilk kez 5.000 yıl öncesinin Mısır'ında görüyoruz. Tüm arkeolojik buluntalar, iki yüzüklerin, simfals ve ekonomik farklılıklar gösterse de papirüs benzeri malzemelerden yapıldığını ve ta o dönemde bile sol elin dörtüncü parmağına takıldığını gösteriyor. Pek çok uygarlıkta iplerden, kurutulmuş kâğıt malzemeden, işlenmiş pamukça maddelerden yapılmış yüzükler ille de bu parmağa takılıyor. Ama aslında antropologların takılması gereken tüm memeli sınıfındaki erkeklerin taşıdığı testosteron. Yüzüğü takmadan nerelere takılmayacağına tarih boyunca pek çok örnek oluyordu.

Erkek ve cinselliği, kadınlara ulaşmada han gi statüde, konumda olusun bu süslü yüzüklerden yararlanıyor. Shakespeare'ın bile "Türk padişahını geçmek" diye kullandığı deyimde olduğu gi bi her şeyin hâkimi, haremın sahibi padişahlarımız bile yine yüzük ve değeri armağanlan vermeleri gerekiyör. III. Murat döneminde Venedik elçisinin padişahın o gece birlikte olacağı cariye yi kendisine mendillatarak seçtiğini söylüyor. 130 çocuğu olduğu esmi kayıtlara geçmiş padişahımız II. Murat'ın bile ertesi sa bah kalkar kalkmaz bütün gıysilerini değiştirdiği ve ceplerinde bulunan bazı değeri yüzük ve paralan yatığı cariyeye bıraktığı anlatılıyor. Yani vena amoris/aşk damarına bir seferlik de olsa yine yüzük üzerinden ulaşıyor cihanın hâkimi.

Yüzük başlı başına dert. Nil Karai brahmil'ın şarkısındaki gi bi tektas kendiliğinden alınıyor. MÖ II. yüzyıldan kalınan evlilik kadinde bile papirüs üstünde, yüzüklerin nasıl takılacağı belirtilir. Neys e işi yüzümlüğü, kaynananın armağanı ve oturma adası takimini kimin alacağı bu ilde akitte yer alıyor.

Zaman değişiyor tabii yüzük de değişiyor. Antik Çağ'da Plautus'lu iki defa bu yüzüğe "sevgi işareti" olduğu bilgisini ekliyor. Ünlü şairimiz Ovidius, güzel bir kızın parmağındaki yüzüğün, sevginin en değeri göstergesi olduğunu söylerken Allah tan tektas ve karatından söz etmiyor.

15. ve 17. yüzyıllar arasında İngiltere'de içine aşk sözcükleri kazınmış yüzükler çok yaygın.

18. yüzyılda Kraliçe Victoria döneminde Prens Al bertta romantizmin di bine vurmuş kralicemiz sayesinde değeri taşlarla insan şağının bir aradıkullanıldığı yüzükler de moda oluyor.

Gelimiz şu tektas meselesine...

Gözük çıkası Avusturya İmparatoriçesi Maximilian, 1477'de viliklik aldığı ederken ilk kez pırlantlı yüzük armağanı edince, bizim bu 14 Şu batları belası, ce binizin düşmanı pırlanta devreye giriyor. Sevdiki kadın Mary'ye hediye edilen, minik pırlantılardan M harfi yazan o iki yüzük, sadece zevcesinin değil, diğer kadınların da gözünü uciyor

Tektaş, üçtaş, beştaş derken yeni bir taş devridaha başlıyor. Veson öldürücü dar beyi 1950'lerde kırt ortımda pırlantılarına yeni para arayan De Beers firması vuruyor. **Taş olası o ismini hatırlatmadığımız reklam, sevginin tek işareti pırlanta diye reklam yapınca ilde erkeklerle oluyor.**

Ne yapın ne edin bu yazı 14 Şu bat öncesi yayımlı oldu gösterin. "Gözlere minik pırlantı görürsünüz" diye sorun. "Sen benim pırlantamın" diye 14 Şu bat pırlantası göstermiş denir. Kraliçem De Beers'ün yasası gülerdeki pırlantı hâki maddede imli!

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://raney.org>

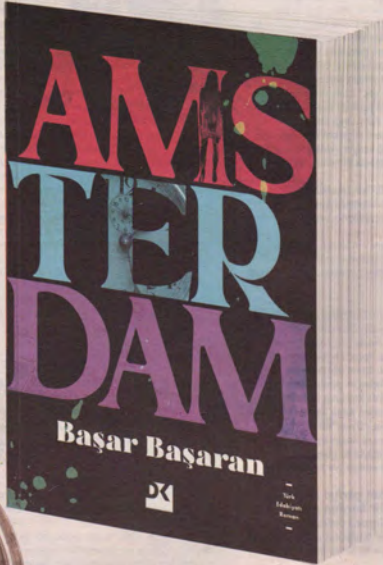
Metin Uca'nın okuma önerisi: Hüseyin Rahmi Gürpınar, *Del Hüdâğın Sepahatı*, Karbon Kitaplar, 2019

**“Günaha girelim mi?” dedi.
“Olur” dedim.**

Karlar altında bir Amsterdam.

Ruhla bedenin kavgasında arada kalmış bir adam.
Şehirden şehire, dünden bugüne, şimdiden sonraya
savrulup duran, sanki ömür boyu sürecektir bir gece...

Zeki Kayahan Coşkun

anksiyete anksiyete dedikleri

Birbirimizin yaşamının bu kadar içinde olmamız, onaylanma ihtiyacımız, herkesi ve hemen her olasılığı düşünmemiz, zaman içerisinde bazı kaygılarımızı kalıp hâline getirmiş durumda.

Kaygı, kötü bir sonuç doğacak diye duyulan üzüntü, tosa olarak tanımlanıyor. Kaygı bozukluğuna ise anksiyete deniyor. Bu genelgeçer bilgilerden sonra sorum şu: Hangimiz kaygılı değiliz? Bugünlerden, yarınlardan endişe duymayan kaç kişiyiz?

Çocuktum; ülke olarak birlik ve beraberliğe en çok ihtiyaç duyduğumuz günlerden geçtiğimizi söylüyordu politikacılar ve onların güdümündeki yazarlar... Aralaksız büyüdü ve bir an bile ara vermeden, hâlâ ülke olarak birlik ve beraberliğe en çok ihtiyaç duyduğumuz günlerdeyiz.

Muhtemelen seneye de beş yıl sonra da yirmi yılı sonra da bu ihtiyaç hasıllolacak. Sen ekonomiyi babr, en temel evrensel insan haklarını yok say, en ufak öz eleştiri yapma, seni eleştiren herkesi düşman gör. İçin içinden kıyamayınca da birlik, beraberlik, ihtiyaç vs. Bir gün vs. Bir gün... Bir gün de birlik ve beraberliğe ihtiyacımız olmasın! Sevişmenin en ortasında, bazen trafiktesüratliyen, kahkahalarla dolu bir piknikte, şahane bir filmi can alıcı yerinde... nükleer santral reaktörü patlamışçasına, hava saldırısı varmışçasına "birlik ve beraberlik" anonsu yapıp, hepimiz sığınaklara koşacağıya diye ödümüz patlıyor. Söyleyin bana, bu yaklaşımla yetişen çocuklar nasıl kaygılı olsunlar?

Etrafında bulunan kimi insanlara dikkat ediyoruz; "anksiyetemi geldi" deyip ilaç içiyorlar. Nasıl bir şey? Nereden geliyor? Nereye gidiyor? Suyum geldi gibi bir durum mu? İlaç içince hemen gidiyor mu? İçselettiyor muyum... Benim anksiyetem var mı? Bilmiyorum... Ya varsa?

Toplumsal kodlarımızın kaygının önemli bir yeri olduğunu düşünürüz. Hatta kaygının bizi diri tuttuğunu. Aşırı aşırı birbirimizin hayatına, giyimine kuşumına karışıp değer dayatırken, herkes bize bezensin istersen, sokakta birinin başına bir şey gelse anında kendiliğinden örgütlenip o kişinin kim olduğunu baktaksızın yardım da edebiliyoruz ama... Avrupa'da bireysellik almış başını yürümüşken, kimse kimsenin kıyafetine, yediğine içtiğine karışmazken, evlerinde yalnızlıyoruz insanlar da kimse dönüp bakmıyor, "bir ihtiyacın var mı?" diye sormuyor bir komşu diğerine. Yahu bunun ortası yok mu?

Birbirimizin yaşamının bu kadar içinde olmamız, onaylanma ihtiyacımız, herkesi ve hemen her olasılığı düşünmemiz, zaman içerisinde bazı kaygılarımızı kalıp hâline getirmiş durumda. İşte onlardan bazıları:

YA YOLDA BAŞIMIZA BİR ŞEY GELİRSE

Tamevden çıkılacak... Etrafı son kez toplayan, yastığı simetrik olarak koltuğayleştirten, vazoun altındaki örtüyü düzleten, tuvalet kontrol eden anneler... Annelerimiz... "Hadi yahu, geç kalıyordur" dendiğinde, "yayolda başımıza bir şey gelirse, eve gelenler ne pis kadınımsı demesinler" diyerek savunmaya geçer. Yahu cannal! Yani evden çıkılacak, yolda ölünecek, eve taziyeyle gelenler evin dağınıklığına laf edeceklercenaze ikramı lahmacılarını, pilavlarını yerken öyle mi?

YEMEĞİN TUZU NASIL OLMUŞ?

"Misafir umduğunu değil, bulduğunu yer" gibi kaygılardan uzaklaştırıcı, serinletici bir kalıplaşmış ifademiz olsa da misafiri yemekle ilgili yorum yapıyorsa, ev sahibi kendini övdürmek, iyi hissetme ihtiyacını gidermek için tuza başvurur. Misafirin yemekten ilk kaşığı almasını takriben, daha yemek dişler tarafından ezilmeden, damakta dağılmadan hemen başlar:

- Yemeğin tuzu
az mı olmuş?
- Yok, gayet iyi...

- Azsa söyle, yani ben isteyen sonra atar diye düşündüm az olursa.
- Bence iyi.
- Gerçekten mi? Tuzlukta kaya tuzu var, az geldiye az istersen.
- İyi böyle.
- İyi diyorsun.
Aslında duyulmak istenen "yemeğin tuzu tam kararında, ne mükemmel yemek yapmışsın sen öyle, ben böyle lezzetli sarma yemedim, sırri nedir, ne yaptın sen böyle... nefis nefis" gibi bir yüceltilmedir. Misafir söylemedikçe, şükürlü yokları; ama nafidedir.

Benim
anksiyetem
var mı?
Bilmiyorum...
Ya varsa?

GİRİŞ KAT TEYZESİ

Bazı apartmanların giriş katlarında yer alan söz konusu teyzeler hangi daireye kim girmiş kıymış, su ve elektrik faturalarının tutarları, sekiz numarada oturan bekar kadına geçen gün gelen erkekğin, erkek kardeşi olmaması gibi kendilerini hiç ilgilendirmeyen konularda ha ber toplama, alma ve yayma merkezidir. Tüm bunlar için pencereden dışı görmesi, kapısının önünden geçerken ağzından çıkan en ufak söz dymalın yeterli. Bazan daha net bilgi sahibi olabilmek için radarının en belirginde, kapıyı açıp paspası temizliyormuş gibi yapabilir.

MÜSAİT BİR YERDE İNECEK VAR

Minibüs yolculuklarının kilit ifadesidir. Bir minibüs dolusu yolcu, sanki sizin bireyselperformansınızı seyrektirmek için orada bulunmaktadır. İniyecekere birkaç kilometre kala genirlik başlar. Kaygılı kişi, içinden her ne kadar tekrar etsede bir türlü doğru tonu bulduğuna emin olmaz. Ya çok tez çıkarsa se? Bir türlü aralanın o Selçuk Yöntemesine elbette ulaşamaz. Yolcuların umurundaoğlmasda da bazıları bunu gurur meselesi hâline getirir.

"NEBAHAT, GÖZÜN TEMİZLİK GÖRSÜN"

Bir çamaşır deterjanı reklamında duymuştuk bu lafı... Ykaddığı ve balkonunaastığı çamaşırın, rekabet içerisinde olduğudüğü kadınlara çamaşırlandında daha temiz olduğunu düşünün ablamız aynen böyle sesleniyordu. Öteki kadınlara, çamaşırlandırın görece daha az beyaz olmasından dolayı mahcup hissetmeli ve derhâl bu mahcupiyetten kurtulmak için

çözüm üretmelidir. Hele o telleri sararmasına rağmen, onlara misafiri ağırlayan ablamız, nasıl insan için çkabilirdi? Sadece çamaşır, tüi de değildi ki telatlamayı, utanmayı gerektiren! Daha kurumuş ve çıkmamış makarna artığı vardı misafirin önüne konulan çatladı... Yerin dibine girmeliydik! Yoksa bir sonraki yıkamada kıymayacak mıydı yine yemekkalınları? Eyvah! Gömleğin koltuk altından koyuluğu belli olan ter lekesi... O çok önemli toplantıda ortaya çıkarsa hâlimiz ne olurdu? Oysa o roll-on'u kullanan mesai arkadaşımız nasıldı da rahattı ve herkesin takridini topluyordu öz güvünle... Hiç gereği yokken, yapay rekabet konuları oluşturan, zaafırlarmızdan yakalayan reklamlar da kaygılarımızı tetiklemekte.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Zeki Kayahan'ın okuma önerisi: Bülge Karasu, Göçmüş Keditler Bahçesi, Metis Yayıncılık, 2015

KALP-BEYİN-İNSAN

SEVGİ BAĞIMLISIYIM
DOKTOR

ÇAĞIMIZIN
VEBASII...

YA MUTLULUK
SALGILASANA
ACİLEN

OLUR OLUR
ÇAY DA KÖYÜM
MI PAŞAM...
TE ALLAAH
...

İNSANLIK OLARAK
ZOR GÜNLERDEN
GEÇİYORUZ

AMA EMİN OLUN
RAHATLAYACAĞIZ

BİRKAÇ MİLYON
YIL İÇİNDE...

BİZİ SEVGİ
KURTARACAK

BENİ KRALI
KURTARAMAZ

İNSANLARIN BEYİNLERİNİ ALIP
TOKATLAYIP GERİ TAKICAZ... BELKİ
DÜZELİRSİNİZ

BUYUR ABİ

Levent Erden

olmasa ne olurdu?

Ay'da elma ağacı olsa, dalından koptuktan saatler sonra Newton'un kafasına hafifçe düşecekti. Farkına varmayabilir ve çekimi bulmayı ıskalayabilirdi. Ama çekim vardı.

Elma dalında sallandı. Sallandı. Epey ağırlaşmıştı. Sulu suluydu. Kozarmıştı. Hem de her yeri kıpkırmızı olmuştu. Rüzgâr dalları salladıkça, yerinde durmakta zorlanıyordu. Rüzgâr durdu ama o duramadı. Dalından koptu. Yere doğru hızla inerken... Doong... Sert bir yere çarptı. Sekti. Tekrar düştü. Çarpıştı ilk yer bir kafa idi. Önemli bir kafa. Kafanın sahibi kucasına düşen elmayı aldı. Diğer eliyle kafasını ovuşturdu. Çarpanın etkisini net hissediyordu. Birden zihni açılmıştı, kafası çarpanın etkisiyle hızla çalışmaya başlamıştı. Hamandan, yüzen taşı görüp "buldum" diye bağırarak fırlayan Arşimet gibi olmasa da o da bulmuştu. Yer çekimi! Herkesin hergün diyetlere mahkûm edilmesine sebep olan kıloların ölçümünden, uçaklara kadar her şey ama her şey buna bağlıydı. Isaac Newton Efendi'nin kafasına elma düşmesi dünyanın çekimini nasıl bilir, hesaplar, nasıl uçardı? Arşimet'in gümüsten hamam tasnının su üstünde yüzmesi, Newton'un kafasına düşen elma olmasa suyun kaldırdığı, yerin indirdiği nasıl bilinir, hesaplanırdı? Ya bulmasalardı? Ne olurdu? Yer çekimiyle başa çıkmayı öğrenmekse balonlar, zeplinler, uçaklar, füzeler yapılacak mıydı?

Dünya 20. yüzyıl başında savaşa girmese uçaklar iki savaş arası 20 yılda, 100 yılda gelişebileceği kadar ilerler miydi? Uçaklar savaş için okyanus aşmayı başları hale geldi. Savaş olmasaydı, yılarca çift kanatlı, deri başlıklı, koca gözlüklü, paltolu adamların kullandığı bir iki kişilik uçaklarla yetinilebilirdi çok uzunsüre. O zaman 20. yüzyıla damgasını vuran kitaplar arası uçaklar, göçler, seyahatler, işler olmayınca dünya, "globalleşme"den bahsedemeycekti. Arşimet yüzünden de kayaklar gemilere, transatlantiklere dönüşüvermişti.

Dünya savaşında Almanya'dan İngiltere'yi vurmak, hava savaşlarında güç kaybetmemek gerekince, yer çekiminden daha büyük güçle kurtulmak gerekti. V2 füzeleri geliştirildi. Yüzlerce kilometre öteyi vurdu. Savaş bitti. Hedef değişti. Uzay. Ama önce yarısa. Ay'a gitmek için Newton'un yer çekiminden kurtulmanın yolları hesaplandı. Yer çekiminden kurtulup, atmosfer ötesine geçildi, boşlukta neden yapıldığı bilinmesede yörüdü. Sonunda yer çekiminden kurtulup Ay'a inildi. **Newton'un kafasına elma düşerse, Ay'a gidilebilirdi. Hayal olup, her gece Heybeli'de mehtaba çıkmakla yetinilirdi.**

İnsan Ay'a inemese pek bir şey değişmezdi herhalde ama Ay'a indikten sonra tekrar havalanamasa? Ay'da kalmak zorunda kalsaydı? Ay, Newton'un yeni anladığı için yer çekiminde büyük iskonto yapmış, altda birine inmişti. Hoppa, zıpla, kendini Michael Jordan hisset, havada kal... Ay'da elma ağacı olsa, dalından koptuktan saatler sonra Newton'un kafasına hafifçe düşecekti. Farkına varmayabilir ve çekimi bulmayı ıskalayabilirdi. Ama çekim vardı. Neil Armstrong tekrar havalanamayabilirdi. Ay'da kalıp her gün dünyaya romantik şiirler yazabilirdi. Ya bazı hikâyeciler haklıysa...

Birden arkasından omzuna vuran eli hissettiğinde, onun diğer astronot "Buzz" mı, işsiz adaların yazgıçmaz karakteri "Cuma" mı olduğunu bilemezken... dönüp baktığında yeşil küçük yaratıklar görünce ne yapardı? Yeşil yaratıklar Ay mıydı? Yoksa Mars'tan mı gelmişlerdi? Canlı yayında dünyaya, Ay'da karşılaşılan yaratıkların görüntüleri yansasa ne olurdu? İki ne yapmaya çalışırdı? Nasıl anlaşırdı? Ya Ay'a inen araç tamir edip Dünya'ya gelmeye kalkarlarsa? Dünya'ya indiklerinde tutuklanırlar mı? Devlet töreniyle mi karşılaşırlar?

Ya uzaylılardan biri başparmağıyla Ay'ı gösterip merkekte hasretine gark olsa? Derhal meşhure çekiliş yapı hakkında sorgulanırlardı. Sorker sırasında Walt Disney'nin adamları kapıya gelip uzaylılara birkaç film, bir dizi ve Disneyland'de bir bölüme göre anlaşması yapmaya kalkar mıydı? Onları sürekli izleyen gözlüklü gazetecilerden biri, hemen telefon kulubüne girmiş ve aynı hızla üstünde, mavi tulum üzerinde giyimis peleriniyle yubunu kırmızı renkli zeytin ve ödünde maldım "S" harfiyle Superman çöktü. Ya Superman gerçek olsaydı? AFAD ekibi gibi çalışır, deprem yıkıntılarını bir anda kaldırır, canlıları bulur, kazaları önler, yangınları söndürür, köllümleriyle kurtarır. Başlamıştı.

Gelenleri Dayanışma Partisi'ni kurup, Dünyaklara karşı her ülkede seçime girer ve kazanırdı. Stan Lee onursal başkan olursa diğer gazeteci Peter da bu olumsuda yer alabilirdi. Ağlardan sorumlu başkan yardımcısı olarak tabii. Bu süper güçlü yönetim kendi enerjisini yaratacağından, yenilenebilir, nükleer ve her türlü temiz enerjiye gerek kalmadan fosililer rahat bırakılıp, plastik kullanılmazdı. O zaman "sürdürülebilirlik" kişisi, bulunan süper çözümler sayesinde raf a kalkar, her tarafı boyamak için sürekli bulatılan yeşil boyalar elde paltardı.

Ya Taksim Meydanı'nda petrol bulunmuş olsaydı? Meydan altı otoparkı için yapılan temel denemelerinde, birkaç yüz metrede petrol olduğu ve birden fıskırdığı günler. Dünyada ilk haber. Her yerde manşet! Herkes Taksim'de açılacak kuyular peşinde. Cıvarda emlak değerleri uçuyor, tek göz odası olanlar bile milyarderlik hayalleri kuruyor. Rezerv hesapları yapıp nutuklar atılıyor. Dubai, Katar, Venezuela elma hayalleri tavan yapıyor. Petrole bulunmuş simsiyah bir Taksim sayesindeki zenginleşme hayallerine Superman maalesef son veriyor.

Kripto gezegeninden yani kendi memleketinden getirdiği enerjisi, petrol ve nükleere göre 1000 kat daha üstün olduğu için kuyular derhâl kapatılır ve hayallere anında nokta konur... Kripto'dan gelen enerji, kripto paralarla ödenebilir mi tartışmaları ve merkezi uçumalılar arasında "kripto", "dünya" ilan edilir. Çünkü Superman gerçekçidir. Ama bütün bunların sebebi kendisi değil, Newton. O ağacın altına oturmayı kafasına elma düşmese... gezegenimiz şimdi bambaşka bir yer olabilirdi.

Bir düşünelim başka neler olmasaydı, olsaydı ya da başka türlü olsaydı bugün hayatımız nasıl olurdu? Viyana alınmış olsa? Almanlar kaybettığı için kaybetmesek? Sonraki savaşlar Almanlar kazanmış olsa?

Büyük savaşlar olmasaydı? Bu yüzden teknoloji bugünün 100 yıl gerisinde gelse? Müziği gramofondan dinlesek, televizyonu hayal etsek, bilgisayar için hayal edemesek? Kennedy vurulmasaydı Kırsının pembe kıyafeti meşhur olmasa. Onassisi evlenemeyinceği için Anthony Quinn onu canlandıramaz, "Zorba" bile olamazdı. Pek çok meydanın ismi de Kennedy olamazdı. Ne burada ne dünyada. New York havaalanının adı ne olurdu acaba? Peki bugün olanlar ya da hangi olaylar olmasa, belli adımlar atılmasa ileride ne değişirdi? Nasıl bir hayat olacaktı bugün yaptıklarımız her şeyi değiştirdi? Olumluydu Olumsuz?

Sizin hayatınızda ne olmasaydı ne olurdu? Hadi bir düşünün.

Kafaya elma düşerdi.

Yer çekimiyle başa çıkmayı öğrenmekse balonlar, zeplinler, uçaklar, füzeler yapılacaktır mı?

Özetle PDF Kitap Arsivi - <https://raney.org>

Akşamsefası

Levent Erden'in okuma önerisi: Çetin Altan, Nar Çekirdekleri, İnkılap Kitabevi, 1998

"tiyatrodur,
iyidir"

Emrah Akbaş

"istifra, çamurda debelenmenin oyunu"

Ankara'nın meşhur Çıkrıkçılar Yokuşu'nda bulunan bir döviz bürosunda çalışan adamın hikâyesi... Yönetmenliğini Serkan Üstüner'in yaptığı, senaryosunu Turgay Korkmaz'ın yazdığı Boş Sahne'nin yeni oyunu istifra "Çıkrıkçılar Yokuşu"nu ilk tek kişilik performansıyla izlediğimiz Murat Eken'den dinledim.

Nasıl keşişti yolunuz istifra'yla?

Yönetmen Serkan Üstüner arayıp, metinden bahsetti. "Murat" dedi "bu oyunu bir duymak istiyorum, benimle birlikte bir gün geçirir misin?" "Tabii" dedim. Bahsettiği şey şu: Bazen oyunu sahnelemekten ziyade oyunun desifre edilmiş okumaları olur. Canlı performans bunlar, "oyunu duymak" diye tabir edilir. Oyunu okudum, güzel geçti. Bir süre bekledik, bir ay sonra provaya gittik. Yirmi provada oyun sahneye çıktı.

Ne hissettiniz metni okuduğunuzda? Nasıl bir hazırlık süreci oldu?

Bu oyunu ilk okuduğumda bana bir "üçüncü sayfa" haberini anımsattı. Gazetelerde gördüğümüz/duyduğumuz haberler gibi. Çok fazla kulak asmadığımız ama hikâyelerin olduğu bir durumu çağırırdı. Teknik olarak hazırlık sürecimiz ise şöyle sürüyordu: Sabah 06.00 uyanış, ilk kahve, 08.00'de sahnede ol. 08.30 prova. Oyunun olması gereken ritmine ancak sabah saatlerinde çalışarak ulaşabileceğimizi düşündük. Oyun tarihi yaklaştıkça da prova saatini önce akşam sonra gece saatlerine doğru kaydırdık.

Henüz seyretmeyenler için bu oyun ne anlatıyor?

İstifra, çamurda debelenmenin oyunu ve o çamurda patınaj kektiğimizi hissediyoruz en gencinden yaşlısına... Kapasitesinin altında iş yapmak zorunda kalan ve buna rağmen mücadeleyi elden bırakmayan, gerçekten her gün daha zorlaşırken unsurlarla karşılaşan hayatları anlatıyor. Hayal kuramamayı, plan yapamamayı söylüyor. Bir karmaşa içindeyiz, bu karmaşayı seyirciye gösteriyor.

Tek perde ve 40 dakika süren bir oyun. Açıkçası izlemenden önce bana süre olarak kısa geldi. Fakat oyun sonunda tatmin olmuş bir şekilde çıktım. Metnin süresiyle ilgili kaygılarınız oldu mu? Biz oyunun kısa olmadığını kanıtlayabildik. İstifra, "Boş Kısılar" altında yapılan dijital projeye yönelik bir

seyirci şunu hissediyor: Oyunda birlikte koşuyoruz ve evet, repliklerin hızından yoruluyor. 40 dakika yerine 60 dakika sürece belki daha fazla şey anlatıyor gibi gözüktü ama durum değişmedi. Bu oyun anlatmak istediğini 40 dakikada anlatabiliyor zaten. Bundan fazlası didaktik olurdu. Tadında bırakmak -benim açımdan- iyi oldu.

Serkan Üstüner'le daha önce Gloria oyununda çalıştınız. Tanıdık yönetmenle oynamanın avantajı var mı?

İnsanlar çok uzun süre farklı projeleri birlikte yaparlarsa sadece birbirlerini dinleyip başka bir şey dinlemez hâle gelebilirler. Yönetmenimizle çalışmadığımız bir şeyde uzlaşana kadar konuşuyoruz ama en temelde, oyuncu kendini yönetmene emanet eder. Çünkü oyuncu, içinden geleni yapmakla mükellefken aynı zamanda metnin anlattığını ve yönetmenin istediğini kurmakla bir araç olmalıdır. Tanıdık bir yönetmenle çalışmanın önemli bir avantajı şu olabilir: birbiriniz için nelerin önemli olduğunu bilirsiniz. Bu da 1-0 önde başlatır.

Sade bir dekor görüyoruz sahnede. Son zamanlarda tek kişilik oyunlarda sade dekor kullanımı yoğunlukta. Siz nasıl yaklaşıyorsunuz?

Pandemideki minimalistleşme durumundan biri de buydu. Bizim birincil görevimiz sokakta olmak. Biz "Koy Seyirlik" tiyatrodan geliyoruz. Ben buna inanıyorum. Tiyatro dedimiz şey son birkaç yüzyıldır salona girdi. Daha önce hep panayırda, senliklerde oynanıyordu. Şaşıla prodüksiyonlardan daha minimalist geçiş sürecinde tek kişilik oyunların çok iyi bir alan sağladıklarını düşünüyorum. Aslında kostüm ve dekor oynamaz; oyuncu ve yönetmen oynar.

Metinde en çok duyduğumuz şey güncel dolar kuru.

Sık sık dediniz bu kur oyunda nasıl şekilleniyor?

Oyunun ezberde en zor kısmı oldu. Turgay Bey oyunu ilk yazdığında dolar 7.41 idi. Bu oyun sahneye taşınınca 9.41 oldu. Ben prova sürecinde önce 10.41 sonra 11.41 olarak çalıştım. Çok akışkan bir konuşmanın içinde her gün değişen bir tablo söz konusu. Oyun dışındaki günlerde en geç iki günde bir kura bakıyorum, metni ona göre düzenliyorum. Tuccarlık değil benim mesleğim ama tuccarlık gerektiren bir rol oynuyorum.

BKM zamanı skeçler yazıp oynuyordunuz. Tiyatro metni yazıp oynama planınız var mı?

Dilimizde skeç kelimesi çok oturdur. Skeç, çok basit söylendiği için biraz da değersizmiş gibi bakılıyor. Bir skeçte, 7-15 dakikalık bir sürede -ne uzatarak ne kısaltarak- her şeyi söylemelisiniz. Ben bu süreçte çok fazla detaya takılan biriyim. Yazdığım skeçler de bu yüzden çok zamanımı alırdı. Derdimi anlatmam uzun sürüyor. Yapmayacağım bir şey değil, çok da keyif alıyorum. Salgın sürecinde o kadar fazla yeni üretim oldu ki hâlihazırda hayata geçirilmesinde bir katkım olması beni bu yüzden çok mutlu ediyor. Çünkü kendi yazdıklarımı yıllarca oynadım. Başkalarının yazdığı dünyayı var edebilmek de benim için çok önemli bir

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Fotoğraflar: Emine Yılmazoğlu

OYUN TAKVİMİ

12-18-25 Şubat Kadıköy Boş Sahne, İstanbul

Gökhan Dağıstanlı

hicran

Biliyorum, gün gelecek koca bir kabuk göreceğiz yaramızda. An gelecek, kahrolayım, unutacak beni. Ne selam ne sabah kalacak aramızda. Bunu bilerek uyumak zor.

Hiçbir güzel şey sonsuza dek sürmüyor. İç acılarımızın toplamı yüz sekseni çoktan geçti oysa. Tanrı'nın insana en büyük sınavı bu. Duvarda asılı bir tüfek varsa muhakkak bir noktada patlıyor. Ayrılık kelimesi, heyecanını henüz yitirmemiş masamıza konduğunda düşünmüştüm bunu. Bir ürperti sarmıştı vücudumu. Dudaklarımdan bacaklarımda kadar sarhoştuk. Aklimdı, kıbrımdı şu kadarlık kalmıştı. Dışarıda olsak, misal, bir arabanın içinde... Kafamı camdan fırlatıp atacaktım. Ya da gürültülü bir insan pazarında bulsaydık kendimizi, öpüşerek zaman kazanacaktım. Hay aksil! Hazırlıksız yenilmiş bir tokat sersemliği. Şarapnel sıçradı yine hıçnılgından. Canım ız yazık, vallah ız yazık. Kendimi anlatamadığım ya da onu anlayamadığım sanmıyordum aslında. Bu uzlaşmamama üzerinde uzlaşma hali en beteriymi di acıları. Ne öfke tutuyor elinden ne şefkatten kaçabiliyor insan böyle olunca. **Beklenen bir ölüm gibi biraz, sevgisinden hiçbir şey kaybetmiyor. Zor oyunu, aşk planı bozar doğru. Aşkın mecalinin kalmadığı da doğru.** Dümdüz hasrete çikan bu yolu görünce düşüncelerimi şeytan taşlar gibi taşlamıştım. Hüznün düğümlemişti boğazımı, gurur yapmayıp ağlamıştım. Oturup benimle üzülmüştü cennet bakişli. Herkes gittiğinde bile sonsuza dek seveceğini edindekimi çinir girilmişti bu kahramanlık ancak onun harcıydı. Ben korkuyordum onsuz kalmaktan, zaten korkularım hep uçsuz bucaksızdı. Bunları bilmek icleklik kalbimde paşlı bir sancıydı. Kalbi yanı başımda atarken aldı götürdü aklını işte. Düşünmeye kalkınca çaresizce varılacak bir durak var. İliklerimize kadar biliyorduk, birimiz yolcu diğeriğimiz hancıydı, Yine de çok seviyorduk. Bundan sonra bunca eksikle nasıl yaşarın biliyoruz. Kızıyorum kendime, çok kızyorum. Ey çiçekten korkan bal arısı! Şimdi dünya kaç bucağımsı gör bakalım. Ey kötü mahallenin naylon kabadayısı! Yaşayabiliyorsan yaşa bakalım!

Peki, ötesini boş vermenin aşkı tarif ettiği zamanları neden unutulmaz?

Vurulup duyuluyoruz. Bir kez daha gelecek kaygılarında avlanıyor ömrümüz. Oysa böyle teslim olmak da yakışır insana, uğruna ölünen hiçbir şeyin yaşamaktan kıymetli olmadığı anılayınca. Ne acı, nehir gibi denizimize vardığımız yerde tükeniyoruz. Yarın her şey yeniden başlayacak.

Yılan gibi yavaşça değistireceğiz derimizi. Döpedüz eksilmek bu. Atılmış kahkahalarımız, söylenmiş türkülerimiz, ağlanmış akşamlarımız var. Canımızı yakmışlığımızdan çok, esirgerek sevmişliğimiz var. Günbegün çatırken düşüncelerimiz, kartal gibi vura vura parçaladık gagalarımızı, oturup çıkmasını bekleyeceğiz. Evet, tam iğmizden geçti aşk! İkt, temizdi niyetlerimiz. Sarıldık, uyuduk, sustuk,

**Onun da işi zor;
soranı hep
olacak da
böyle seveni
kalmayacak.**

ağladık, sonunda heba oldu emeklerimiz. Anlaşılabılır şeyler de kabul edilemiyor bir noktada. Birbirimizin ilaç saatini tutup sularımıza vitamin atarken, kahvaltıyı beraber hazırlayıp gece el ele yatarken... Anlaşıyor ama kabul edilemiyor! Bütün fotoğraflarımızda fon sapsarı artık. Acı, iklim gibi her şeye siniyor. Biliyorum, gün gelecek koca bir kabuk göreceğiz yaramızda. An gelecek, kahrolayım, unutacak beni. Ne selam ne sabah kalacak aramızda. Bunu bilerek uyumak zor. Gün gelecek özlemin bini bir paralı Bağira bağira ağlamaktan kısılacak sesim. Bildiği bütün küfürlerle sabaha kadar anacak adımları. Duysam, pili tükeneyazmış bir oyuncak gibi yavaşlayacak nefesim. Onun da işi zor; soranı hep olacak da böyle seveni kalmayacak. Bir eski fotoğrafın camında buğulanacak gözlerimiz. Benim babam öldü biliyorum, kötü anılar yavaş yavaş unutulacak. Bir Ferdi Öztekin şarkısı delecik bütün zamanları. Oluk oluk özlem boşalacak masalara. Şarkılar yazacağım ona, sazlar kısıncanak. Sahi, kedinin kumu, mama kabı ne olacak?

Her örümcek Tanrı'nın yeryüzündeki gölgesi. Onların zanaatkarlığı yok bizde. Baksanız düz çizgi bile çekemiyoruz hayatımıza. Ağaç gibi köklenmişim coğrafyama. Geceler çayır çayır yanıyor. Kına yakıyor akşamüstleri baktıkça kavgamıza. Tutup bir kibrit daha çakıyor benzin yangınına. Küfür kibarcı edenler, canı gülerken yanarlardanlıyor hâlimi. Hayır, çelişki değil bütün bunlar, Korka korka sevebilir insan ve çikolata kurtlanabilir. Hayata baksanız. İnsan deli gibi Tanrı'yazeniyor. Simidi kalmasa da herkesin vapuru marı istiyor ya da bir değıştirme sevdası bütün ceketlerin yakasında. Bunları duymaya hiç tahammülü yok. Beni laf ebeliğiyle suçluyor. Geçtiğimiz ay beraberce hastaneyeye gittikmiş. Kanımızı alıp tansiyonumuzu ölçmüşlerdi. Bazı şeyleri anlatmazsın zor diye arıdır bırakıyorum. Gözleri çakmak çakmak oluyor hemen. Keskinliğimden bıkması bakişları üslenmemiş her cinayeti omzuma yükliyor. **Ben ona hak veriyorum. Çünkü yalnız onunun parkmaları saçlarının fırçası. Bütün hırçınlıklarını parçası. Çünkü sadece o huzurumun en değerli parçası.** Yine canını düşünse takmış cennet bahçesi; fırtınaya dur, dereye akma diyor. Mutsuzluğu hak etmek kolay! Bütün gece çatıyıyor. Kanınsanınca sevmek, ortak hedef bulmak gayretine duyuluyor, ha gayret! Hürriyet tutuklanıyor bir yerde. Bütün bunlar çok canımı sıkıyor. Fırar ediyor, dünyayı dolaşıyor aklım.

Oysa Allah bilir, Koşuculu'ndan çıkmayı hiç sevmiyorum. En son kapıdan uğurladı beni, göz göze bakışamadık. Sözen hükmü yoktu, kırılan kalplerimizin gürültüsünde konuşamadık. Bazı anlar var ve bazı türküler... Bunlar durmadan yüreğimde kanayacak. Söyleyin, tek başına özgürlük ne işe yarayacak?

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranteey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Gökhan Dağıstanlı'nın okuma önerisi: Stefan Zweig, Karnavalk Dügüçler, Kültür Yayınları 2016

Seden Mestan

YILDIZLARIN ARASINDA AMA HEP YANI BAŞIMIZDA:

Tarkan

Herkesin Tarkan'ı kendine. Kimi o ta ilk notadan tanıdığımız şarkılarıyla takılıyor peşine kimileri ise stilinden sözlerine çağa yön veren ikonik kimliğiyle... Şu günlerde sosyal medyada günlük hayatından kesitlerle bizi kendine bir dost, bir dert ortağı hâline getiriyor Tarkan. Ve söz konusu hak mücadeleleri olunca, yine en sağlam sözü o söylüyor. Şaşırtıcı mı? Kesinlikle değil; onunla geçen bu son 30 yılda, aksini görmedik ki zaten.

Geçtiğimiz senelerde Twitter'da bir kullanıcının sorduğu bir soru ve ona verilen cevap,aslında her şeyi özetliyor gibi:

@iflasmasasi: İnsanlığı ortak paydada ne birleştirebilir?
@enaz6karakter: Tarkan...

Evet, böyle "ciddi" gibi inleyen bir soruya "Tarkan" cevabının verilmiş olması başta oldukça matrak gelse de şöyle bir durup geçmişe, özellikle de Türkiye'nin son birkaç 10 yılına bakınca bir noktada hakikîli de anlaşılan bir tweet bu. İnternet âlemlerinde ekran görüntüsüyle birlikteskça dolaşmaya başlamasının, tekrar tekrar hatırlanmasının sebebi de herkesin bildiği o konuya değiniyor olması: Son yıllarda iktidarın ayrıştıcı söylemleriyle birlikte Türkiye birbirinenefret dolu bakışlar atan onlarca parçaya bölünmüş olsa da bu parçaların hepsini benzer ve hatta ortak bir coşkuyla dans pistlerine doldurmayı başaran şarkıların sahibikünkü Tarkan. Tam da tweet'in bahsettiği gibi... Tarkan çılmaya başladığında sanki zaman duruyor, dış dünyanın kakofonisi bir an es veriyor ve o bilindik ritimlerzhinimizi yeniden doldururken bizi de andan ve mekândan bağımsız bir yere götürüyor. Ve neresi ise orası, insana gerçekten de kendini güvende hissettiriyor. Ortak hafızamızda onun yeri öylesine güçlü çünkü. Üstelik sadece şarkılarıyla değil, ikon kimliğiyle de.

İLK KARŞILAŞMA, 30 YIL ÖNCE

Kravatıyla eşleşen sarı ekose pantolonu üzerinde, her zamanki gibi dans ederken karşılaştığımız ilk kez Tarkan'la. 1992 sonları... Yine Sensiz adlı ilk albümünün çıkış parçası *Kıl Oldum* için çekilen klip yeni yeni ekranlarda dönmeye başlamış. Türkçe pop müziği

farklı bir yolda ilerleyeceğinin sinyallerini epey güçlü bir şekilde veriyor o sıralarda. Bu süreci hızlandıran isimlerden biri de Tarkan. Her ne olursa olsun ağırbaşı ve mesafeli tarafını korumaya özen gösteren Batı estirtili bu müzik türü, genç müzisyenlerin katkılarıyla günlük hayattan sözler eşliğinde güncelleniyor, daha da dinamik bir hâl alıyor. "Kıl oldum abi" sözlerinin yer yer eleştirilse de kitleler tarafından bu kadar çok sevilmesinin arkasında da bu geçiş sürecinin yarattığı şaşkınlık ve heyecan var muhtemelen. Televizyonlardan, radyolardan yayılan müzikler "ulaşılmaz" olmaktan çıkıyor, mesafeler alaşağı ediyor ve genç isimlerin katkılarıyla birlikte "star" olmanın tanımını da yeniden yapıyor.

Aslında sadece müziğin değil, tüm popüler kültürün özel kanallarının yükselişle birlikte değişimden geçtiği bir dönemde bahsediyoruz. İnternet çağının getirdikleriyle kıyaslanamaz elbette ama televizyonun hayatımıza kattığı görüntüler ve sesler bu dönemde çeşitlenmeye başlıyor. Günümüzde bile sıkça kendimizi 90'lar nostaljisi yaparken bulmamızın altında yer yer romantikleşen (ve hâliyle bazen gerçekten uzaklaşan) hisler olsa da popüler kültürün her alanında hissedilen bu çeşitliliğin yenilikçi etkisi de var. Bâhassa müzikte, popstar rock'a farklı türlerde pek çok özün işe imza atılıyor bu dönemde. Ve tabii bazı "ilk"ler de bu yıllarda yaşıyor.

EN BAŞINDAN BERİ BİR STAR

Tarkan, Yine Sensiz albümüyle daha ilk andan tüm bunları ortaya yeri bir star olarak düşüyor, bugün artık zaten o albümdeki çoğu şarkı birer kült seviyesindedir: *Çok Ararsın Beni, Kimdi?*, *Vazgeçmem*. Fakat bir megastar olarak Tarkan'ın bugünkü yerni asıl sağlamlaştıran *Acayipsin* albümü oluyor. Dünya çapında 2.5 milyon kopya satıyor 1994 tarihli bu ikinci albümü. Zaten nasıl satmasını ki kendi yazıp bestelediği şarkılara Sezen Aksu,

Yıldız Tilbe, Ümit Sayın gibi isimlerin söze müzikleri de eşlik ediyor. Bazen dert ortağı olup bizimle ağlayan bazen de bizi düşüğümüzü yenden kaldıran, enerji veren şarkılar...

Stil olarak ise artık kitlelere yön veren bir isim o noktadan sonra Tarkan. *Hepsi Senin Mi?*'nin ilk klibinde (sonrasında Tarkan, *Şıkıdım* olarak da bilinen bu parçayla birlikte yurt dışına açılınca, şarkıya yeni bir klip daha çekiliyor) beyazatleti ve kolyeleriyle kendini daha da öz güvenli bir şekilde gösterirken çıkıyor karşımıza. Her daim gülümseyen o yeşil gözleri muzip bir ifadeyle bakmaya devam etse de kitlelerin "Tarkaaaaa" diye bağarak konserleri doldurmasını sağlayacak o star ışığı da parlamaya başlamış bir taraftan. Sonrasında olanlar ise gözümüzün önünde yaşandı: Çoğu hit olmuş şarkılar eşlik ettiği 10 yıllar, Türkiye'den yurt dışına uzanan bir kariyer, gösterdiği ve müzisyenliği bütünlüğü bir hikaye anlatıcılığı... Bizim ortak geçmişimiz...

POPÜLER KÜLTÜRE YÖN VEREN BİR İKON

İkon kimliğine Türkiye'nin son 30 yılını sığdıran bir isim Tarkan. Tam 30 yıllık bu geçmişte bakarken kolektif hafızamızın baş figürlerinden birinin o olduğunu görüyoruz. Müziğiyle hayatımızın ve tabii popüler kültürün pekçok yerinde karşımıza çıkıyor. Bazen bir reklam filminden sesleniyor bize bazen de milli maç öncesi söylediği bir şarkıyla kitlelerin heyecanına ortak oluyor... "Arar buluruuuz, ziniiii..."

O dönem televizyonlarda, gözlerinde yaşlarla konserlerinde kendilerinden geçen hayranlarını görmek artık sıradan bir hâl almıştı. New York'ta bir terasta ya da fütüristik bir kurguda çekilen klipleri ise kimilerince "çüretkâr" sayılsa da onun aksında oldukça olağan sayılabilecek işlerdi. Tam da ona yaklaşacak şekilde. Kuzu Kuzu döneminde ise artık çoktan, giydiklerinden saç modeline kadar örnek alınan bir stil ikonu olmuştu. Ellerinde zillerle çölin ortasında dans ederken ilk kez bize gösterdiği o imajı 2000'lerin ilk yılları için her şeyden öte "zihin açıcı" ydı: Hafif uzatılmış saçları, kirli sakalı, üzerine oturan ama hafif dağınık gibi de duran önu açık gömleğiyle gerçekten derbeder bir şekilde çöllere vurmuş kendini. Yeniliği de kabul ediyordu, kuzu kuzu gelmişti işte, daha ne olsun... Köşeli ve sert kâlıplan, toksik

söylemleri alaşağı ediyor ve kendi kurallarını yazıyordu.

"BÖYLE ÇOK DAHA GÜZELSİN"

Tarkan da tam olarak bu zaten. Sezen Aksu'nun yazdığı "Başkası olma kendin ol" sözleriyle zihnimize kazınan, hayatının gördüğümüz hiçbir anında bu sözlerle ters düşmeyen biri. Geçen onca yıl sonrasında bile bize güven vermesinin sebebi bu: Rüzgâr nereye eserse oraya gilmeyeceğini biliyoruz bir kere. Çünkü gerekirse zillerini takip rüzgâra kafa tutarak dans ediyor, hatta rüzgârın ta kendisi oluyor.

(Demiştik Kuzu Kuzu, kolektif hafızamızda, zihnimize de yer etti diye.)

Megastarlığın kendisine getirdiği ilgiyi her bir canlınn yaşam hakkını savunmak için kullanan bir aktivist ayrıca Tarkan. Üzerinde yoğunlaşan ilgiyi kimi zaman Hasankeyf'e doğru yönlendirmenin yollarını buluyor(du) kimi zaman da haklarını yan yana savunduğu kadınların mücadelesine... Güçlerini, etrafındakileri yok etmek için kullanan iktidarların çağında onun varlığında cesaretlendirici bir taraf var.

Toplum için büyük anlamlarıfadeden, ortak duygular yaratan sanatçılar söz konusu olduğunda, onların işlerinden ya da karakterlerinden bahsedilirken genellikle "halka mal olmuş" ifadesi kullanılır. Bir taraftan da bu "genel" ifadenin, o isimleri geçmişlerinden, hayranlarıyla kurdıkları ilişkilerden koparan, tüm bunları soyutlaştıran bir yanı da var. Tarkan da elbette ki halka mal olmuş bir müzisyen ama "soyut" olmaktan çok ötede. **Her an gülüverecekmiş gibi duran bakışlarının etkisinden midir bilinmez, her bir dinleyicisine ayrı ve özel bir yerden sesleniyor sanki.** Her an aradığınızda dertleşebileceğiniz bir dost gibi... Özellikle de sosyal medyada bizi günlük hayatının bir parçası yapan paylaşımlarıyla birlikte bu inancımız daha da arttı şu günlerde. Hem zaten defalarca dertleşmedik mi şarkılar üzerinden de olsa? Bir star ve bir ikon olarak onu ta ilk günden beri farklı bir yerde tutan da bu: Yıldızların arasında fakat asla "ulaşılmaz" değil.

Fotoğraf: Depo Photos

SAMANYOLU'nu *bilir misiniz?*

**CEM
DAVRAN**

**HAKAN
GERÇEK**

YAZAN
KARL WITTLINGER
ÇEVİREN
SEVİM ÖZAKMAN
YÖNETMEN
HAKAN GERÇEK
CEM DAVRAN
DEKÖR
BARİŞ DİNCEL
KOSTÜM
BAŞAK ÖZDOĞAN
MÜZİK
UĞUR AKYÜREK
AFİŞ TASARIM
BERKCAN OKAR
FOTOĞRAF
EGEMEN PIRLANT

FALIM VE DAGI
KATKILARIYLA

**DAVRAN
TİYATROSU**

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

ŞUBAT AYI PROGRAMI: 10-26 Şubat Zorlu PSM, 12-21 Şubat Fişekhane, 19 Şubat Caddebostan Kültür Merkezi.
Biletler Passo ve Biletix'te.

Umay Umay

gaz lambasının fitilinde

Fotoğraf: Umay Umay

Hiçbir şeyin silinmediğini biliyor musun. Her şey, izleri de dahil hayatta, yani kayıta kalır. İşkencelerin, genç yaşta ölenlerin, adaletsizliklerin, boyundurukların unutturamayacağı acılar var. Gurur kırıklıkları, onurunun emilmesi ve daha nice kötü hastalıkları peşi sıra getirir. Rahat olmayı unut şimdiden. Şöyle arkana rahatça yaslanacağın fikri hafif bir meltem gibi okşasın seni. Hayat fakir olunca fikirler iyidir. Bol bol üretir.

Epey uzun süredir ara ara düşünmemeye çalışıyorum. Sadece yaşamak kaygısı var. Sağlıklı olabilmek, belki doğru diyaframla nefes alabilmek, kasabaya yürüyebilmek, alışveriş yapabilmek gibi şeyler. Düşünceler aşıla dolu olsa fena olmazdı hani. Aşk devam ederdi edepsiz gürültüsüyle. Bu yüzden ısrarcıyım. Geceler boyu gaz lambası yakıyorum. Defterlerden ve taşlardan dağ yaptığım gecelerde yanıma sığıp var. Yüzü buz kesilen benim hâlâ öpüşürken. Artık sigarayı bırakmayı bıraktım. Biliyorsun. Canım uzanmıyor hiçbir vedaya.

Sonra bu izler beni yakalıyor. Kayıp gölgeler gibi. Önüme tuzaklar açıyor. Geçen gece düştüm bu tuzaklardan birine. Annemin ağlayan mezarına baktım yine. Ona anlatıcağ sıradan şeyler aradım ama bulamadım. Sirt çantamda, ceplerimde kalmayanlardan korktum. Balıkları olmayan okyanus gibiydi kalbim. Kayaklardan aşağıya salınan bir kuş gibi aşağı yola doğru yürüdüm. Sanki unutulmuş hediyeler bulup koşturup verecektim. Sanki hayat ona sürpriz yapmış, sanki ben büyük oyunun küçük sebebiymişim. Ağlamayan mezar her gün orada, karşımda duruyor, ben hâlâ kayıbdım. Sonra uyanırsın. Bu böyle. Ansızın sıkışmış gibiyim... hani her şey gaz lambasının fitilinde gibi.

Izler kalırdığı eteklerinde, sokak ama büyük kal-lambalarında

Açılmayan mallar, açılmayan kargolar, açılmayan naylon torbalar, açılmayan nefes, başka ne birikmiş sözcükler kuyusunda. Aştan hızlı, aştan yavaş kelimeler. Kalırlar, gıtmeler. Kumaş insan hamurundan dokunduğu için. Yorulmayan, yırtılmayan iplerle örerek geceyi de gündüzi de uykuyu da. Sokak kedisi sürünüyor yol kenarında, aranıp duruyor ayaklarında anlayamadığım şeyleri. En azından biri aradığını bulacak. O vakte kadar yüzümü duvarlara çarpıyorum. Avcıların onların karanlık ilerindeki duvarlara bastırıyorum. Şefkati unutan babanın kucağında kırılıyor bacağım. Sonra bir bardak su getiriyorum kendime.

Kendimi astığım balkonlarda elbiselerimi kurutuyorum. **İnsanoğlunun umuttan tarlaları olacak, alacaksn o tarlaların çocukları, her şey onların elinden tutulacak... İzleri çocuklar tanır.** Onları kimsesiz yapan faileri ancak onlar unutmaz.

Ağaç kabuklarına sığınip üşümeyi durdurduğumuz bir kar daha bitecek. Bin koca yıl daha ve bin koca hayat. Üstüne devrilmeden kalk diye kendimi uyandırıldığım. Her insan anlamak istediği kadarını anlatır. Anlatılabildiği kadarını anlatır. Gerisi evrenin kafasına kalmış üstat. Yani diydüm ki yolu bulmaya koyulmuş sağlam yürekli insanlar bulacaklar bulunması gerekenleri, yeniden yazacaklar tarih denen iletici. O muhteşem güne dair izler görüyorum. Beni sabahın en uygunsuz saatinde yataktan fırlatan rüyalar kadar derin. Kalaranmış defterlerdeki sayfalar yırtılıp atılacak. Boşluklar doldurulacak. Kanatan gerçek iyileşecek. Emin ol iyileşecek, kalbimin atısından hissediyorum. Tüm izler ona doğru kayboluyor. Bir bardak su daha. Bir nefes su korkusu.

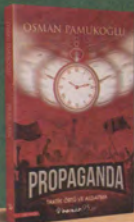
Artık sigarayı bırakmayı bıraktım. biliyorsun. Canım uzanmıyor hiçbir vedaya.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranter.org>

Umay Umay'ın okuma önerisi: Polat Özlüoğlu, Peri Kız Aş Burun, Can Yayınları, 2019

YENİ ÇIKANLAR

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

İSTANBUL / Merkez Yenibosna • İSTANBUL / Sarı Meşale • İSTANBUL / Fethi Hoca • İSTANBUL / Aydıllar Poligon Mkt • İSTANBUL / Akasent Çarşısı • İSTANBUL / Bahariye Metroport
İSTANBUL / Biryont Pınar Vitr • İSTANBUL / Atasehir Migros • İSTANBUL / Çarşıgücü Sirketi • İSTANBUL / Akasent • İSTANBUL / Etiler City Center • İZMİR / Bulvarı • İZMİR / Çığ

Kemal Sayar

babanın serencamı

Babalar hakkında az biliyoruz, onların çocuk bakımı ve yetiştirilmesindeki önemine az değiniyoruz. Oysa babalık bir erkeğin hayatındaki en önemli roldür.

"Babalar paltalıdır, sıyah, gri, lacivert,
Her pederin pederi kendi yüreğine der"
Hüsrev Hatemi

"Baba bir masal anlat bana
İçinde denizle balıklar
Yağmurla karalsın
Güneşle ay

Anlatırken tut elimi
Uykuya dalıp gitem bile
Bırakıp gitme sakın beni..."
Yeni Türkü

Günümüzde baba giderek solan bir varlık. Çocuk babayı arıyor, onu özler. Ama bir disiplin ediciden çok, bir tank olarak. Seçimlerinin ve anlam arayışlarının bir tanığı. Sendeledinde tutunacağı, yalpaladığında hikâyesinden güç alacağı bir tank. Baba, eve dönmeli; onu hatırların evine geri çağırıyor.

Babaların çocuk gelişimi için annelere göre daha az mesai ve emek harcadığı düşünülür. Sanrı bu anlayışa göre eve emek getirmesi yeter gibidir, gölge etmese başka işsan da gerekemeyebilir. Bu, babalara ve babalığa haksızlık. Babalar hakkında az biliyoruz, onların çocuk bakımı ve yetiştirilmesindeki önemine az değiniyoruz. Oysa babalık bir erkeğin hayatındaki en önemli roldür. **Çocuklarıyla bağ kurmak, babaya daha iyi bir insan olma fırsatı verir. Belki tüm kültürel icatların daha fazla olarak, babalık erkeğe saldırganlık dürtüsünü kontrol etme ve temel bir sosyal amaç uğrunda ondan feragat etme fırsatı verir.** Gerçi babanın evde mevcudiyeti onun, çocuğun yetiştirilmesinde aktif ve önemli olacağına garanti etmiyor. Değil çocuklarıyla müşfik bir teması olmasını, zararı (toksik) tutumlarıyla onları ruhsal açıdan kötütürm birakan babalar da çok. Bir araştırmaya göre günümüzde beveyenleri, önceki nesle göre çocuklarına yüzde kırk daha az zaman harcıyor. Ayrıldıktan sonra çocuklarını bir daha görmek istemeyen babaların hikâyesi yüreğimi burkar. Bunun bir çocuğun ruhunda yaratacağı ıssızlık duygusunu iyiyleştirmeye ne muktedir? Yumuşaklığı, örnekliği ve merhametle yer bir evi yuvaya, haneyi gül bahçesine çeviren babalar da var. Çocukların ruhuna varlıklarının güvenli izini bir ömür boyu tutunacakları dad, yaslanacakları gövde olarak birakan mübarek babalar. İyi bir baba, dünyaya emniyetle sokulmanın, dünyanın belâ ve tehditlerine karşı gözü pek bir karşı koyuşun kılavuzudur. Babalarımızdan yalnızca sevmeyi, sevdiklerimize için fedakârlık etmeyi öğrenmeyi, aynı zamanda onlardan dışarıdaki dünyayı, anne-bebek birliğinin dışında bir dünya olduğunu da öğreniriz. "İnsan babasına borçlu olduğuna saygıyı, ancak baba olduğuna zaman yarı" demiş Goethe. Baba, annenin rakibi değildir evde; onun yarı, yardımcısı, hayat arkadaşısıdır. O yüzden, "bir babanın çocuklarına yapacağı en büyük iyilik, annelerini sevmektir."

Endüstri devrimi ve modernleşmeyle beraber ev ve iş arasındaki ulaşın uçurum, babaniveden kaybolmasında yu açtı. Pek çok çocuk için baba, artık eve o uduyduktan sonra gelen bir gölge varlık. Bugün babalığın da bir buhrandadır olduğu dile getiriliyor. Baba, ya ortada yok ya da çocuğunun oyun arkadaşları olarak mevcut, geçmişin babalarının sembolik otoritesi gücünü yitirdi. Babadan geriye kalan nedir? İtalyan PsikanalistMassimo Recalcati çocukların babayı özlediklerini, babanın çocukların hayatına anlama, yapı ve düzen getirdiğini ve onlara bir gelecek duygusunu verdiğini söylüyor. "Babalarımızın miras kalanı hak etmek için çabalsanız" demiş Goethe. Ötekiden miras kalanı edileğin bir biçimde edinmek yerine onu bizim kılmayla çalsam, onu hak etmek için çabalamak. İkinci kez doğmak: Bu kez ana rahminden değil kendi seçimlerimizle, kendi beklentimiz içinde. Hayatı kendimizin

ve kendimizi hayatın kılark. **Et ve kan ilk doğumda, psikolojik doğum ise ikincisi. Bu doğum, seçimlerimizle ortaya çıkar, bizi biz yapan seçimlerle.** Babaların mirası, biz kendi yolumuza yürüyebildiğimizde hak edilmiş olur. Recalcati, Telemak Kompleksi diyor, babayı özleyişe. Ulysses'in oğlu, babasının İthaka'ya dönmesi ve düzeni yeniden tesis etmesini arzular. Modern dünya, "babasız bir atayurd'dur" kimilerine göre, baba kılavuzluk edecek gücün yoksundur ve evlatları onun eve dönüşünü beklemektedir.

Babalık kavramı, "çocuğu meydana getirmek" olarak tanımlandığında, erkekler için yaygın bir deneyimken, "bir çocuğu yetiştirmek, bakıp büyütmek" manasında kullanıldığında, erkekler için genel bir deneyim olmaktan çıkıyor. Çocuğunun bakımıyla ilgilenen babaların sayısı giderek artıyor. Bu durum daha çok, kadının iş hayatına girmesiyle oluşan bir gereklilik gibi görünürken, nadiren babanın kendi tercihi olarak yorumlanıyor. Çocuklarına bakım onları büyüten babaların, genellikle çocuklarını tek beveyne olan bekâr babalar oluyor. İki beveyenin de bulunduğu bazı ailelerde ise anne hâlâ çocukların bakımından sorumlu olan tek kişi.

Yapılan bazı araştırmalarda, erkeklerin ergen çocuklarından küçük çocuklarına, kız çocuklarından erkek çocuklarına, üvey çocuklarındansa öz çocuklarına babalık etmeyi yedeliği gözlemlemiş. Orta ya da yüksek pozisyonlu işlerde çalışan ya da kendi işinin patronu olan babalara kıyasla, düşük pozisyonlu işlerde işçi olarak çalışan babaların aileye daha çok katılmı gösterdiği, anne bir işçi çalışıyorsa veya erkek genç yaşta baba oluyorsa da babanın aileye katılmı olan daha yüksek olduğu görülmüştür.

Erikson'un tanımladığı erişkinlik kutuplarından olan "üretkenlik" kavramı, kişinin çıkar beklentisi olmaksızın kendini yeni kuşakların geleceğine ve refahına adanabilmesi yetisi olarak tarif ediliyor. Üreten babalık yapan erkekler, çocuklarının bakımına, sosyal, duygusal, zihinsel ve fiziksel gelişimine önem verir. Böyle bir babalık için ise erkeğin güçlü bir ahlaki gelişim ile tecrübe sahibi olması gerekir.

Erkeklerin çocuk yetiştirilmesini etkiledikleri faktörlerden biri de kendi babaları. Ya onun tarzını model alarak onlar da babaları gibi davranacak ya da babalarına benzemek istemedikleri için ondan farklı bir babalık sergileyeceklerdir. Araştırmalar, babalığın yapısının enesek olduğunu ve nesilden nesile değişikliği yaşadığını gösteriyor. Başka bir araştırmaya ise babanın ilgisinin erkek ve kız çocukları üzerinde bıraktığı farklı etkileri şöyle açıklıyor: Eğer baba, kız çocuğuna karşı daha ilgili ise çocuk geleceksel cinisiet rol modelinden daha fazlasını tecrübe etme imkânı buluyor; eğer baba erkek çocuğuna karşı daha ilgili ise babanın varlığı büyük faydalar sağlarken, bu durum erkek çocuğunun geleceksel erkeklik görüşünü pekiştirmesine neden oluyor.

Bu araştırmalardan çıkan sonuçlara göre, çocuklar hayatın ilk birkaç yılında babadan etkilenmeye gayet açıktır; bebekler beslenme ve rahatlığı dair temel uyarılara zihinsel, fiziksel ve özellikle duygusal gelişimleri için ihtiyaç var. Babalar çocuklarıyla oyun oynarken, kovalamaca, güreş gibi fiziksel etkileşimlere başvururlar; anneler ise oyuncaklarla etkileşim ve sözel deşifre-tokuşları gibi iletişim türlerini kullanırlar. Buna göre babalar, çocuklarını pozitif veya negatif, memnuniyeti olduğu kadar korkuları da içerecek şekilde duygularını düzenlemeye öğrenme konusunda zorlanır. Dolayısıyla klasik teorinin tartıştığı gibi, babalar çocuklarını anne-çocuk ilişkisi dışında dış dünyaya hazırlanmasını sağlar ancak bundan daha fazlasını da yaparlar: Çocukların karmaşık etkileşim becerilerini, "duygusal iletişim" becerilerini geliştirmelerini sağlayan şey, daha çok baba-çocuk etkileşimidir. Bu etkileşim mekanizması, çocuğun ileriki yaşantısında engellenmesi yenilebilmeye, tutarlı bir problem çözme becerisi geliştirebilme, yeni faaliyet ve şeylere uyum gösterebilme gibi özellikleri kazanabilmesine sağlar. Baba-çocuk arasında gelişen bu olumlu ilişki baba, çocuklar arasında, sonra da arkadaş çevresine yansır; çocuk daha iş birliği ve daha az kaygı bir tutum sergiler.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

Kemal Sayar'ın okuma önerisi: Marguerite Yourcenar, Doğu Öyküleri, Helikopter Yayınevi, 2018

met Ali & Akşamsefası

Eylül Görmüş

KEŞKE HERKES OKUSA

Ronald Dahl, Şeker Henry'nin İnanılmaz Öyküsü, Can Yayınları, 1999
Çeviri: Ülkerince

Ekim ayında Wes Anderson'ın son filmi "Fransız Postası"nı izledim, sevmedim. Filmle ilgili paylaştığım bir metinde şöyle yazdım: *Wes Anderson bunun yerine Ronald Dahl'ın bazı öykülerini filme çekseymiş keşke*, yahut *keşke çekse bir gün*. Bunun üzerinden üç ay geçmedi, Anderson'ın yeni filminin, Ronald Dahl'ın "Şeker Henry'nin İnanılmaz Öyküsü" kitabının uyarılaması olacağı açıklandı! Tesadüf değil, tevafuk olsa gerek?

Neyse, haber harika, kitap da Dahl'ın en sevdiğim kitaplarından biri. Film ortaya çıkmadan evvel kitabı okumamın güzel olabileceğini düşünerek bu ay burada Ronald Dahl'ı ağırlamayı seçtim. Zira kendisi ağır dolusu "keşke herkes okusa" diye söz ettiğim bir yazar. Dahl'ı çok seviyorum; hayal kurmayı seven, zihnini özgür bırakabilen, ciddiyetini bir kenara koymaya kapıl herkesin de çok seveceğine gönlünden inanıyorum. Ronald Dahl'ı çok sevmemin fazlaca sebebi var ama muhtemelen en temel sebeplerinden biri çocukluğumda okuduğum Dahl kitapları. Onun kitaplarıyla kurduğum ilişki, çocukluğumun en güzel hatıraları arasında yerini aldı.

Yıllar sonra kendisine geridönüşüm de Can Yayınlarının yazarın yetişkinler için yazdığı öyküleri yeni kapaklarla yayımlamaya başlamasıyla gerçekleşti. Bugün Dahl'ın dilimize çevrilen tüm eserlerini okumuş, kullıyımı tamamlamış durumdayım; gururluyum. Bu kitapların içinde en sevdiğim olan Şeker Henry'nin İnanılmaz Öyküsü'ne gelelim... **1916'da doğan Norveç asıllı İngiliz yazar Dahl'ın ilk öyküsü olan "Çantada Keklik"i de çeren bu derleme, ayrıca yazarın nasıl yazar olduğunu anlattığı bir metni de içeriyor,**

dolaysıyla Dahl'ı yakından tanımak istiyorsanız muhakkak göz atmanız gereken bir kitap.

Öykülere gelince... Dahl bilgirim gibi, bildiğimiz gibi. Çok komik, çok şıhlı, çok sürprizli, çok alaycı, rengârenk, heyecan verici... Bir sürü tuhaf hikâye, bir sürü garip karakter. Roma döneminden define bulan bir çiftçi, hayvanlarla konuşan ve bir deniz kaplumbağasının sırtına binip herkesi terk eden bir oğlan çocuğu, hayatını yankesicilikle kazanan bir "el çabukluğu ustası", gözlerini kullanmadan görmeyi öğrenecek zengin olan ve tüm parasını

yetimhaneler kurmaya harcayan Şeker Henry, bu kitapta tanışacağımız karakterlerin bazıları.

Dahl her zamanki gibi nefis hayaller kuruyor ve çok acıyıp yerlere götüreyor okuru. Kitabı okurken sanki çilgin bir akrabadan hatıra mı masal mı olduğu belirsiz bir şeyler dinlerken uyuyakalmışım, anlatılanlar rüyalarımın karşıması, ben o miritlerin arasında mutlu ama heyecan verici bir garip uykuya dalmışım gibi hissettim - çocukluğa dönüşün bir çeşidi işte bu da.

"Casus, savaş polisi, çikolata tarihçisi ve tıbbi buluşlar yapan bir mucit" - Can Yayınları Dahl'ı böyle özetliyor. Ne böyleliyi bir hayat özeti, öyle değil mi? Savaş göreviyle yaşamış bir insanın bu naiflikle ve bu özgür zihninle yazabilmesinde de ayrıca hayranlık duyduğum eklemek isterim yazını sonlandırmadan. Her çocuk gibi her yetişkin de Dahl'ı tatmalı bence. Wes Anderson, Dahl'ın sıbrını sinemaya taşımakla uğraşırken tam da zamanındır!

HER AY
2 KİTAP

ZORUNDA MIYIM?

Italo Calvino, Görünmez Kentler, YapıKredi Yayınları, 2002
Çeviri: İğlit Saatoğlu

Modern Avrupa edebiyatıyla biraz haşır neşir olmuş herkesin yolu muhakkak ki bir şekildedir Calvino'ya çıkmıştır yahut çıkacaktır. Calvino; kafa karıştırıcı, şaşırtıcı, alışılmadık, açıkçası sıkılıkazor ama zorluğu ölçüsünde de leziz eserler veren bir yazar.

Bu ay size Calvino'nun en çok bilinen eserlerinden biri olan, YKY'nin "anlatı" olarak sınıflandırdığı (zira bu bir roman değil, öykü derlemesi de sayılmaz, deneme gibi ama o da değil, böyle gözüğün bir tür işte) *Görünmez Kentler*den bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Benim kitapla hikâyeme gelince: Mayıs 2019'da Paris'te tek başıma avare avare dolaştığım bir akşamüstü, şehrin klasikleşmiş küçük kafelelerinden birine girdim, yol kenarındaki masaya kuruldum, kahvemini bahsetmek istiyorum. Soruyu baştan yanıtlayayım; vallahi zorundasınız. Bu kitaba "zor", "akıcı değil", "karsık" diyenler olduğunu biliyorum ancak kendini eserin kollarına gerçekten teslim edebilen okurun da müthiş bir keyif alacağına inanıyorum.

Cem Davran

kaç fleance kaç

Hani bizde de oluyor ya kötü bir sözün ardından çeşitli ritüeller yapılır kötülüğü kovmak için, Macbeth'in adı geçtiğinde her tiyatrodan üç kez tahtaya vurulur, yere tükürülür...

Harbiye'de tiyatronun kulisindeyiz, oyunun başlamasına çok az var, 1982-83 sezonu, Macbeth oynayacağız yani lanetli oyun. Evet, dünyanın her yerinde, özellikle ana vatani Britanya'da adı söylenmez, o oyun ya da İskoç oyunu diye bahsedilir, herkes anlar. Orijinal adı Macbeth'in *Trajedisi* zaten. Nerede oynanırsa oynanısın hep bir kaza, bir ölüm ya da kötü bir şeyler yaşanmış, oyuncuların başına kötü şeyler gelmiş. 1600'lerin başında oynanmaya başlanan oyunun böyle tuhaf bir hikâyesi var. Açılış gecesi Lady Macbeth'i oynayacak oyuncu ölüyor, sonraki yıllarda Macbeth'i oynayan aktörsahne cinayet işlemek için gerçek hançer kullanıyor, bu ve benzeri olaylar 1600'lerde oluyor. Sonraki yüzyılda oynandığı tiyatro yakılıyor, oyuncularaldırıyor uğruyor, oyun öncesi yapılan protestolar birçok kişinin olduğu bir isyanadönüşüyor. Yirminci yüzyılda da lanet devam ediyor, ölümler, yaralanmalar. Hani bizde de oluyorsa kötü bir sözün ardından çeşitli ritüeller yapılır kötülüğü kovmak için, Macbeth'in adı geçtiğinde her tiyatrodan üç kez tahtaya vurulur, yeretükürülür vb. Cadıları ve onların kehanetleriyle nam salmış metnin dünya tiyatro tarihinde ayağı bir yerivardır kuşkusuz. Ülkemizde de nereden ne zaman oynandısı mutlaka tatsız, kötü bir olay yaşanmıştır. İşte bizzatdan bu oyunu oynayacağız. Sanki lanet sıramızı savdık gibi çünkü geçen hafta Macbeth Macduff kılıç sahnesinde oyuncu Erhan Abı basbayağı göğsünden ciddi bir yara aldı. Bütün bunları klasik bir eseri anlatmak için söyleyemdim aslında. Tam tersi, gelişim şekli veren bir ağabeyimi anlatmak için girdiğimiyolda, detay tutkunu hafızam hızıcada vardı, iyi de oldu.

Kulis kapısının arkasında bir jetonlu telefon var, Yalçın (Boratap) Abi, üzerinde Banquo kostümü, sinirli bir şekilde elindeki jetonu hazneye yerleştirip numarayı çeviriyor. Banquo, Macbeth'in yakın arkadaşı ve komutanı. Ben Fleance oynuyorum; Banquo'nun oğlu. Macbeth'in katilleri ormanda kısırdığında Banquo başını ormana, "Kaç Fleance kaç." Sahnenin köşesinde tabanları yağlarım ve oyunun sonuna kadar idare edecek duble ilhamırumu söylerim. Yalçın Abi de bizzatden gelir ve muhabbet başlar. Az önce paranoyak Macbeth'in öldürttüğü Banquo harika anılar anlatır, bütün kulisin hayranlıkla dinlediği sohbetlerine bir yenisi ekler. Küçük büyük herkese özneli davranış, varlığıyla bulunduğu ortama kalite

katır, bildiklerini aktarıncı yanına mutlaka yeterli miktarda samimiyet ekler. Kısacası tiyatronun sadece sahneden ibaret olmadığını, kulisinde de o mucizevi bütününl önemli bir parçası olduğunu öğrendiğimiz büyüklerimizden biridir Yalçın Abi. Jetonlu telefonla konuşurken, her zaman nezaketli sinirlenmesine alışık olduğumuzabizim birazsesini yükseltince kulak kesildik tabii. Gelen telefon faturasının abartıklığında söz ediyordu evdeki gençlere, hafiften kızmıştı ama dedim ya kızgın hâlinde bile müthiş bir asalet vardı. Tiyatronun en yakışıklı, en şık, en zeki abilerinden biriydi. Merak edenler araştırabilir, efsane Şükrüye Atavın oğludur. Sözle buralardan girmeyi sevmem, daha doğrusu namlı olduğum hikâyelerin

bendeki yansımasını notlarını çoğu zaman. Bu yüzden şuradadoddu, şunu yaptı, şöyle yazdı gibi ansiklopedik bilgilerle de işim yok. Zaten tahmin edeceğimiz gibi, bir insan Dârülbedayî'nin has evlatlarından biriyse, dopdolu bir biyografisi vardır. Orası benim anlamım değil. **Heyecanın ve muradım, hayatıma renk katmış insanları ruhumdaki en yalın hâliyle paylaşmak. Yalçın abim de yüreğimin köşesinde Banquo fotoğrafıydu durur yıllardır.** Öncesi ve sonrasında onlarca oyunda çalıştık beraber ama oğlunu oynadığım o İskoç oyunu ayırdır benim için. Sahnemizi hâlâ ezberim inanmayacakmış. Hatta mizansenler bile aklımda. Kırk yılı önceki oyun ama fark etmez benim deli hafızama.

Nasıl bir telefon faturası geldiyse, komutan Banquo cadılar kahanetine emanet etmiş kendini; tipki kralı öldürüp tahta çıkan Macbeth gibi. Jetonlu ankesörün dibinde fıslıdıda ev halkına kehanet: Bir daha böyle bir fatıra gelirse kuşlarla habereleşsiniz. Özellikle kuşlarla habereleşme kısmını, vücut devimini ve aldığı Fransız eğitiminin kokusunu yayayan el tarifleriyle aktarmasını şu an bile oynayabilirim, o kadersansatısl ve kaliteliydi. Ömrüne ömrün olsun bu cümleler, Yalçın Abi bambaşkaydı. Bazen öğretilerime ben çok şanslıyım diyerek karşılaştığım, aynı hikâyeyi paylaştığım büyüklerimizden söz ediyorum, hocam bizim için de siz varmış diyorlar. Sağ olun çocuklar ama onların onda biri olabilseniz ne mutlu diyoruz. İnanarak söyleyiyorum bunu, öyle kıymetli ve öğretici ustalarım oldu ki gerçekten onda biri olmak için bile koca bir ömür yetmeyebilir.

Büyük Birnam Ormanı yürümedikçe tahtını koruyabilecekler Macbeth. Bir kadından doğan herhangi biri ona zarar veremeyecektir. Cadılar kahanetleridir bunlar. Öyleyse endişe edecek bir durum yoktur, kötülüklerle ele geçirilmiş krallık sonsuza kadar kanlı ellerdedir. Saraya yaklaşan askerler ormandan kestikleri ağaçları kamufaj olarak kullanırlar; uzaktan bakınca sanki orman yürümektedir. Macdufflayaptığı savaşta Macbeth, karşısındakının anne rahminden doğmamış, kesilerek alınmış olduğunu da keşfeder. Teker tekercadılar kahanetleri doğru çıkmaktadır. Kimseler uyanmasın artık, Macbeth uykuyu öldürdü sözü nesilden nesile yayılır. **Ormanda katillerin elinden kurtulan Fleance, kulisle ilhamırumu içeren dinlediklerini, öğrendiklerini ruhunun en korunaklı köşesinde saklayarak final selamı için sahneye gelir ve seyirciyle birlikte ustalarını alkışlar.**

Kişisel masalımı özel karakterlerini anlatmaya çalışırken hep etrafını dönmelerle, olaylara donatmaya çalışıyorum. Arama motoru bilgilerinden kaçıp o kıymetli isimleri keyifli bir sepya fotoğrafının içinde resmetmeye gayret ediyorum. Önceleri biraz çekimime biraz da sürçölisen etmemek hassasiyetinden bulduğum bu yöntem artık bana mutluluk veren bir anlatma, aktarma biçimi. Şimdi komutan Banquo'nun son kehanetini, çok kıymetli Yalçın Boratapagabeyimin gençliğimin en güzel renklerinden biri olduğumu hepimiz biliyoruz. Kala yüzlerce hatıraı da benim kehanetlerim olarak düşünün çünkü hâlâ kulağımda o güven veren sesle

Bir insan Dârülbedayî'nin has evlatlarından biriyse, dopdolu bir biyografisi vardır.

İlustrasyon:
Shakespeare Galerisi,
Ser. 3, Macbeth, 1830
Paloma Digital
Library

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantery.org>

met Ali & Akşamsefası

Cem Davran'ın okuma önerisi: Gabriel García Márquez, On İki Gezici Öykü, Can Yayınları, 2018

AKTÖR KAFASI

bugün yine

Her ihtimale hazırlız bir maalesef, öyle büyüdük, öyle yetişti, büyüklerimizden öyle gördük, böyle alıştık.

Bugün yine benim olmayan bir anahatın tuttum ve önünde sebebse kıldığım bir kapıyı açmasını bekledim, içten içe yalvardım buna. Daha kaç kez geleceğimi bilmediğim bu kapının ardında bir zamanlar kurulmuş bir hayatın izlerini takip ediyordum. Kurulmuş demeyelim de biziyle, kurulmaya niyet edilmiş. Sevdiğim, bir sebebi olmalı bunların diyyedişündümhep. Büyüyorsak, boy atıyorsak, kilo alıyorsak, nefes nefese kalıyorsak, sevyorsak, sevyiyorsak, severek ayrılabiliriz, gelecekte belirsiz bir günün gelmesini bekliyorsak, sürüm sürüm sürünürüz, bir intihar mektubunda

bile kahreden detayların peşinde

koşanlarla aynı havayı

soluyorsak, içtiyorsak,

alıyor, satıyor,

kuruyorsakayuncak

trenimizi, salıyorsak

köpeğimizi, açtıyorsak

gördüğümüz her

kuşun kafesini,

şaşıyorsak, güliyorsak

bazı şeylere ama

bazılarına hiç, büyüyorsak

bezayı hep, kırmızıyı hiç,

içtiyorsak rakıyı ama votkayı

hiç, yiyeceğiz bunları dilerlerini hiç,

seviyorsak hayati olümü hiç, bir sebebi olmalı.

Okuyorsak Memed'in gözünden dünyayı,

ölmüyorsa aşkılar, ölmüyorsa dilger balığı hiç,

bir sebebi olmalı işte bunların ancak böyle anlamlı

kılıyorsak, yaşamayı.

Bugün yine aynı sokakta hallediyordum

bütün işlerimi. Acı hatıranın, patlayan, çatırdayan,

yıkanan gençliğimin sökağı. Bir gitmek var,

bir de çekip gitmek sevgilim. Neyi çekmek ö? Tetiği

mi, pabucun dilini mi, çorabı dizini mi, pantolonu

göğsüne mi, küreği mi, ipini mi umudun, plimini mi

sırlarının, ucu mu yitip giden hayallerinin, her

neyi çekiyorsak şü an tam bilemediğimiz işte, onunla

gitmek var. Bu tip sokakları var bu memleketin,

her yıl toplanıp bir uçandan öteki ucuca yürüyörüz

onların,çekip kalınlarımızı, kıştr, soğukturbelki

vazgeçeriz diye düşünüyörler da vazgeçmiyoruz,

geliriz yine. Sevgilim

kapıp çocuğunu

arayan bir

anne, asla

bulunmayacağına

bildiği kapıp

çocuğunu arayan

diğer anneyle nasıl

kader ortağı olsun

bu sokakta, bir

yürüyor işte öteki

evinde bekliyor.

Her ihtimale hazırlız bir maalesef, öyle büyüdük, öyle yetişti, büyüklerimizden

öyle gördük, böyle alıştık.

Kiminin elinde bir karanfil,

zanımca her yıl aynı pembe

karanfil, ne saçmadır ki taşındıcağı anlamı birkiyör karanfilin, bir zamanların hoş kokulu aşk ifadesi eden çiçeği, şimdiki acının vücudu oluyor elimizde, gide gele. Hiçbir şey, dünyada hiçbir varlık elimizdeki bu karanfil gibi, sırf bir sokağın bir ucundan öteki ucuna yıllarca taşındı diye böyle çok anlam bırakırmız. Bugün yine kokusunu duymak ya da güzelliğini görmekten başka her şeyle ilgileniyoruz bir çiçeğin.

Bugün yine bir bardak su koy sen bana, bir bardak da tüm bu sebebini bulamadığımız şeylere, bunlara. Suyu üfleyerek kutlayacağız yeni yaşlarımızı, water is the new fire. Sen gidersen diye provalar yaptımsevgilim. Defalarca sana söyleyeceğim sen cümleleri, yüzümü ellerime nasıl kapatıp, göz beklelerinin içinden yani tam ortasından nasıl ağlayacağımı, koca kadınsam, ben bile bazı şeyleri kendime yapıtırmısam diye düşündümde, tekrarladım durdum. Bir bardak su koybize, suyu içene de tufanayenilen de bil olalım. Gündemim çok sık değişiyor benim: Her sabah kahve yapıyordum kendime, onu da yanlışı yapıyordum, üçüncü aşkı içiçerime çengel gibi takıldım, ha bugün ha yarındekinden geçmeyen bir sızı kaldı. Pandemiye epidemiyeye bağlamakistedikleri

şu günlerde, "ahh eşi hayatımı" artık bizim olmayan o hayatıma ve bu yeni düzende kurduğumuz şimdiki zaman çekimi insan olmanın, daha mı iyi sanki? Dönemiyoruz, hiçbir şeye dönemiyoruz, öylesine iyi olmışım ki git denince öyle bir uzaklaşmışım ki dönemiyoruz. Seninle sevgilim, hep acı tecrübelerle karşılaşıyoruz, ama günlerinde, af dediğimiz kabinlerde, mum yaktığımız kilselerde, bulursam pembe bir ağacın gölgesinde, İstanbul'u İstanbul yapan bir semtte, üst katlarında birinde, merkeze yakın ama yine de sessizyaşantımızda karşılaşıyoruz ve karşılaşımaya devam edeceğiz ancak birileri kalmayana kadar!

Bugün yine yendiğön çocukları nasıl istediği ile hayatta kalma ihtimali arasında gelişmişliği ölçüyoruz öüklerini. Dünyanın büyük bir kısmı aşya ulaşmıyor, ulaşanlar arasında da aşkı olmak istemeyenler çok. Biz kartımasınlar artık

lütüfen, yok olmaya çek etsinler, ben şimdiki

yeni doğsam, ister miydin em bağtan

yaşamayı, düşünse sevgilim, tümünü,

hepsini ne varsa, ne verdikse, ne aldıkça,

ne sildikse, ne yazdıkça, artarını, kalanını,

ekşikenden çok fazlasını, iyisinden çok

kötüsünü, duasının karşısına bedduasını,

ayrı çatı altında bitmeyen kavgasını, kuruyan

irmağını, solunmasını havasını, yorgun

başını koyamadığını omuzları, hep misafir gibi

hissettirilen baba ocağını, acıtımadan acodığını,

çaktırmadan korktuğunu, istemedeni yıldırdığını

en başından yaşamak ister misin? Bugün yine,

sadece dediğümüz gibi düdü doya yaşıyacak

yeter diyyedişündüm. Bu iş

böyle uzaayı gidiyorsa,

bir sebebi

olmalı bunların...

Fotoğraf:
Brian Jeffrey
Beggerly

ayasofya'da bir superman

Pandemi kabusu başlamadan önce normal yaşamın devam ettiği, yıllar öncesi MEB'in yönetmeliği gereği nisan aylarında kutlanan Müzeler Haftası nedeniyle, öğrencilerin öğretmenleri eşliğinde bulundukları yerlerde müzeleri ziyaret etmeleri, tarihye kültürel konularda bilgilenmeleri, onları tanımlama ve öğrenmeleri sağlandı.

Bizde İstanbul'un müze ve tarihi eserlerini tanıtmak amacıyla öğrencilerimize yola çıktı. Dolmabahçe Sarayı, Topkapı Sarayı, Sultanahmet Camii, Sultanahmet Meydanı, Dilkaşı, Yılanı Sütun, Örne Sütun, Yerebatan Sarayı... Bu meydanaanki Roma, Bizans ve Osmanlı imparatorluğünü yüzlerce yıl boyuncaacılarını taşıyan bu eserleri tarihselönelimlerini öğrencilere anlattıkdan sonra sıra Ayasofya'ya geldi. Adının anlamı "kutsal (ilahî) bilgelik" olan, bugün ise camiyedönüştürülen, Unesco Dünya Mirası Listesi'nde ilk sırada yer alan, Roma, Bizans ve Osmanlı'yahızmetmetmiş, 1453'te Fatih Sultan Mehmet'in fethetme sonra ilk camı namazını kıldırması dışında, hiç ayrı, içi aygıncıemle oldu.Müslümanve Hristiyanlar için çok kutsal bir yer, dünyanın en önemli -yaklaşık 1.500 yıllık- şaheserini dolışmanın mutluluğuya içeri girdik.

Kubbeye Ku'an-ı Kerim'den bir ayet, Hz. Muhammed ve dört halifesinin isimlerinin yazıldığı devasaevhalarn kapılardan çıkmasını diye bu kadar büyükayıprılmsıolması, Hristiyanlarla ilgili birçok mozağınvarlığıgibi etkileyiciydi. Turistler gibi bizler de tekrarı hâlinde sütlarnın arasında ilerlemeye başladık. Rehberlerin kısık sesle anlatığı her bölümü dinliyor, bir yandan da saygı ve huşu içinde izliyoruz. Her köşede sütlarn bir hikâyesi vardı. Sonuncu sütlarnın önyöneyken rehberin anlatığı bu sütlarn üzerinde, **bir inanışa göre, Merıem Ana'nın oğlu Hz. İsa'yı yapılan işkençeyi, gözünden akan yaşın bu sütlarn kezzap gibi deldiğini, Ayasofya'ya diktirildiğini, o nede ne kutsal kabul edildiğini öğrendim.** Adına "Ağlayan Sütun" denilen yerdeki deliğe parmağınızı sokup çevirdiğinizde dilek dleniyor ve gerçekleş oluyormuş.

Turistlerden sonrasıra öğrencilerle geldi. Tüm sınıf dileklerini dileyipgeçti.Öğrencilerimiz kontrol edilebilme amacıyla en sonda beklerken, yanımızda daha okula bile gitmeyen küçüköğlum da vardı. O yaşta bu eserleri görmek ve öğrenmek için yanımızda geliştii. Bana "Anne ben de dilek dileyeceğim, beni kucağına alır mısın?" dedi. Boyu sütlarna ulaşamadığından aldım kucağıma, o minik parmak deliğe girdi. Ama bir türlü çıkmıyor. "Bu ne uzun diklemiş" deyince neyse ki bitti. Yenerdirdiğimde "Ne dilediğini öğrenebilir miyim?" diye sordum. "Superman olayım diye dilek diledim," dedi.

Aradan yıllar geçti. O günü tüm çocukların filmlerde değil, gerçek hayatta kariyerlerinde superman ve supergirl olaraktıdnyanın her köşesinde.

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rante.org>

Mehmet Ali & Akşemserası

Bedia Ceylan Güzelce'nin okuma önerisi:

Javier Marias, Kotu Niyet Öyküleri, Can Yayınları, 2018

Meral Işık'ın okuma önerisi:

Armutlar, Sema Doğulu, Kızıl Kalem, Can Çocuk Toprakları, 2021

Kaan Koç

TOPLUMSAL SÖZLEŞME 2.0: YIKILIN

Yıkılsın, aydın kişileri ödekleştiren bilinç. Yıkılsın, köre cesaret katan cehalet. Yıkılsın, bilene kibir veren bilgi. Yıkılsın, satmak için ahlak biriktiren.

Yirmi ikinci Bölüm...

Yıkılmasını bekliyorum; her gün, antik yorgunluklarla gözümüzü yeryüzüne yeniden açtığımız yatak odalarının. Başımıza yüksün tavanı ve mahvolalım; "bugün de yeni hiçbir şey yok" demek için kaçtığımız koridorlar, kendimize sadece başkalarının gözülle bakıp beğenmeye çalıştığımız, gözlerimizi kapıncı katmanında sırlayıp çürüttüğü belli olmayan o boy aynalarının asılı olduğu duvarlardevrilsin ve altındakalalım.

Komşumuz, bütün o iyi niyeti ve bize insanları sevdiren merhametiyle ayağımıza takılan taş olabiliyor yalnızca; yeniden doğmanın bir adım öncesini yani yıkımı,yani kıyametimizi geciktiriyor sadece. Kahrolsun bizi vicdanımızın yumuşaklığıyla, tıpkı devasa bir jölenin içindeymişçesine hareketsiz bırakanlar da. Düşsün o hırsızlardan korunmak için diktiikleri koca kalıncelik kapılar üstlerine ve kanları apartman merdivenlerinden bahçeye kadar çığışın dursun. Toprak, ağır uğrundaölen varsavatandır. Tabii ya kendi kendimiz için bir kezolsun ölme yi beceremedi, bir kez olsun ceplerimiz bombos sokaklarda gezmeden, bir kez olsun her şeyimizi bile isteye yitirmeden, varabileceğimiz tek yer çürümüşlük. Sogalanın, portakalları, bireylerin ya da toplumların kaderiaynı; bir şeydoğar ve ilk saniyeden itibaren bakterilerin hücumuna uğrar. Zaman geçer, tahirevrallinin dengesi usul usul diğeryöne kayar. Bir yerden sonra, çürümenin hızı, yenilenmeyi geçer. İşte güzel dostlarım, biz o noktaya geçeli çok çooook oldu. Yaralarımız, o kısa süren çocukluk günlerimizdeki gibi çabucak kapanmıyor. Aksine, gittikçe büyüyor her biri. İltihaplıyız. İltihabımız derimizden oluk oluk akıyor. İltihap yerine kan akmalıydı üstümüzden. Kendi kanımız, aynalar bakınca görme nizi gereken gerçek cevabımız.

Oyle bir çürümüşlük içindeyiz ki güzel ahlak, insan ve hayvanı sevgisi, barış ve özgürlük adına nida atalarımız bile leş kokuyor. Devasa bir sahnedeyiz, herkes kendi karmaya çalıştığı sözcükler için çılğınca kavgaya, çılğınca dans ediyor. Kimilerimiz ahlakla kimilerimiz dinde kimilerimiz parada kimilerimiz sevgide kimilerimiz de tepkizilikte, -ona göre-toplum ortalamasının üstünde olmaktan zevk alyor. Sahneyeiziz, Babil'i kıskandırarakbüyükükte bir dekorunönünde, kendimize şerefsizler, hırsızlar, kırkçılar, yalnızlar, güzel tipler, çirkin tipler,zengin ya da fakir kişiler arıyoruz. **Allah kahretsin; yıkılsın bu aşakılık piyesi haşmetle sergileyen devasa dekor kafamıza. Yıkılsın ve altında kum gibi ezilip birbirine karışsın parçalarımız.** Sonra tek bir parça, aynı özen olduğunu seve seve kabul eden yekpare bir sücet olarak, kolayca ayaklanıp atarızüstümüzden o kitsch paravani nasılsa.

Yıkılsın,aydın kişileri ödekleştiren bilinç. Yıkılsın, köre cesaret katan cehalet.Yıkılsın, bilene kibir veren bilgi.Yıkılsın, satmak için ahlak biriktiren. Yıkılsın, sevgi üstüne nutuklar atarken kendi içindeki karanlıkla uzlaşmayan. Yıkılsın ruh, yıkılsın ten. Evet, çürümüş bir şeyler var bu yeryüzü kralığında. Tabii, bu yeryüzüne hücum eden bakterilerin en büyüğü de biziz. Bir gün elbet geminin batacağını bilen bizler, o ana gelmeden, gemi içinde birer gemi yapmaya çalışıyoruz kendimize. Herkes kendi yükünü bindiriyor güvertaya ve gemi usul usul suya çökmeye başlıyor. Ama batmıyor bir türlü lanet şey. Çatlasın ortasından

Bir gün elbet geminin batacağını bilen bizler, o ana gelmeden, gemi içinde birer gemi yapmaya çalışıyoruz kendimize.

ve un ufak olsun öyleyse bir an önce; hepimizin bir gemisi varken, hepimizin birer gemisi olsun isteyen bizler, kendi koyduğumuz yasalarla, yaşamın yasalarına karşı geldik.Güldük, oysa anlatılan bizim hikâyemizi bütün feleket mitlerinde. Aramıza en büyük gemilere sahip toplum yöneticilerinin üzerine düşen görev, ellerindekiler de değerini yitirmeden, bir an önce, her şeyin işini çekmekdir. Devlette beraber, devletin müspet ve müphemtüm organlarını alaşağı etmelidirler. İkkin bu konuda örnek almalıyız Batı'yı. Suratımıza sırtarak bakan hangi Batı ülkesinin tarihine baksanız aynı şeyi görürsünüz; istisnasız olarak ekonomik, kültürel ve ahlaki bir sıfır noktası. Ama biz, idare etmenin üstadı, bir şey yokmuş gibi davranmanın şahı, milliyetçilikle zümre pragmatizmini gölgelemenin kralı, korlan kaldaki yeni işinde bırakan, yorgun kasadığı ayağını ona göre uzatmak için bacaklarını rendeleyip duran, "Allah'aşükür" derken aslında patronlara şükreden bizler, sonsuza kadar bu iltihaplı hâlimizle yaşamaya devam edebiliriz. Acil ve gerçek bir eylem sergilenmezse, illebet aynı böyle yuvarlanıp gelebiliriz. Faust'un, Wagner'e atıldığı uzun bir traktaki cümlelerözeltiyebiliriz:

Ah! Eylemlerimiz de aclarımızı gibi, hayatımızın ilerleyişini engelliyor...

Bıkmadık mı ummaktan? Sabrın sonundaki

selamete, uzaktan selam edip geçmekten yorulmadık mı?

Sonsuza dek umudun ve hatalı şükretmenin düşsünde çırpıp gideceksek, sırtımızdaki kayayı her sabah tepeye çıkarmaya başlasay, her gece yatağa girince o koca taşın altında ezilmeye gönüllüysük, bir de yetmezmiş gibi etimizi yakın-uzak, hisım-hasım herkese parçalatmaya razıysak, yerin dibine batsın öyle tekâmül de. Biziz, anlarımızı yanlış öğrenip de yaşadığımız sözcükler mahvetti. Hiçbirinden haberdar değiliz bunların; yıkılsın, işimize geldiği gibi yazdığımız sözlükler de. Parampaça olsun, aşkla bakarken usul usul göğsümüzde tapusunu yazdığımız suratlar da. Güllük olamayacak kadar aşaklık bir Oedipus'tur, babasınınölümünü kaderin seyrine bırakın.

Bu medeniyetin karşısında saygıyla önünü ilikleyen kim varsa, işte odu yeryüzünün düşmanı. Hepinizi

çok seviyorum, aynınız. Hepinizin nefret ediyorum, aynınız. Herkes yıkılsın!

Ayağa kalkmak istiyorum

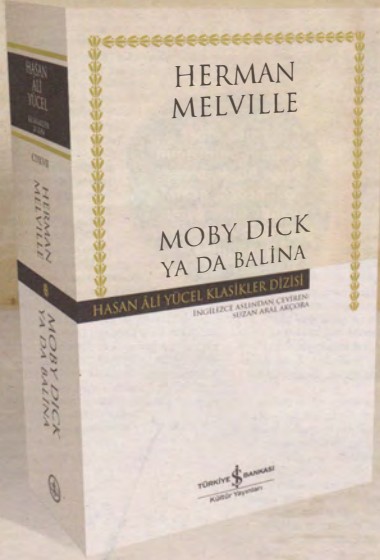
Ücretsiz PDF Arşivi - <https://rantey.org>

Kaan Koç'un okuma önerisi: Mehmet Günsür, İçerite Bakan Kim?, Can Yayınları, 2006

Çizim: Sinem Ay

SİİR KAFASI

Amerikalı yazar Herman Melville'in başyapıtı, dünya edebiyatının en meşhur balina avı hikâyesi, insanın ölümlle, kötülükle mücadelesinin romanı *Moby Dick* İş Bankası Kültür Yayınları'nda

MobyDick
Herman Melville
Çev. Suzan Aral Akçora
888 sayfa
Karton kapak 60 TL
Sert kapak 95 TL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Kuruluşu olduğumuz İş Bankası Kültür Yayınları yeni kitaplarla büyümeye devam ediyor.

Sunay Akın

kediyi kendi hâline getirmek

Fasih Ahmed Dede kedilere düşkünlüğüyle de nam salar İstanbul'da. Yolda gördüğü zayıf, çelimsiz, hasta kedileri hırkasının altına alarak Mevlevihaneye taşır ve odasında bakar.

Cemal Süreya, Çukçuğa dergisinde 1984 yılının Nisan ayında 1985'in Mart'ına kadar on iki öyküye imza atar. Şairin küçük okurları için kaleme aldığı öyküler, ölümünden üç yıl sonra dergideki köşesinin adıyla kitaplaşır.

Son şiminde Tanrı'ya "üstü kalın" diye seslenen şair, günlüklerinde şöyle anlatır: "Çocuk yazdığı serüveni, 'iki ayolmuş Çukçuğadergisinden kovulalı. Oysa ben oradaki 'Ankemetik İki Kuşlar Pekiyi' başlıklı sütunumuçuk seviyorum. On iki yazi yazmışım. Orhan Alkaya'nın isteği üzerine girdiğim bu işte başta bayagı zorlandım. Kolaydeğil, yedi sekiz yaş düzeyindeki çocuklara, onların öğrendi olmayan yanlarına seslenebilmek. İki yazı çok zor çıktı. Giderek ısınmış ve kendimegörebir yıl bulmuştum. Çocukların her şeyianladığı düşüncesinden çıkış yaptım. Gelişirebildim de bunu. Kapılıp gitmek isterdim o yazılara."

Picasso'nun "Rafael gibi resim yapmak dört yılını aldı, bir çocuk gibi resim yapmaka bütün ömrümü" sözünün etkisiyle yazdığı duygusu uyandıran "Usta Ressam" adlı öyküsünde, "Çocukların yaptığı resimlere bayılıyorum. Çok özgür çalkıyor onlar" diye konuşurken Cemal Süreya, öyküsünün kahramanını, Ressam "En çok neye kızsınız?" sorusuna ise şu karşılığı verir öyküde, "Resim yaparken cetvel kullanırlar. Bir kedi düşünün. Yumuşak yusuysunlar bir yaratıktır kedi. Ama, "Neredeyse bir kedi bile çizerken cetvel kullanacak kimseler var. Onlara çok kızılır."

Ahmet Ayetullah adlı işe öğrencisi, okulunda bir dergi çıkarmaya karar verir. Matbaaya vereceği parası olmadığında bir deftere yazdığı el yazısıyla hazırladığı dergide arkadaş Şinasi de kendisine yardımcı olur. Yazılarında "Ayet" mahlasını kullanan Ayetullah, çocukluğunda dinlediği bir masalın etkisiyle dergisine Kara Kedi adını verir. Mehmet Şenol'un "Gayiresini Futbol Tarih" kitabında, zamanla dergideki yazarların sayısını arttıran, "Tuhaf Tabanca", "Hırpın", "Tepeğöz" gibi lakapların kullanıldığı bilgisini okuruz. Okulda elden ele dolaşanlarla öğrenciler tarafından okunan tek sayılık dergideki yazılarda, Alman kralının İstanbul'u ziyaretinden Romanya'ya oynanan ilk milli maça kadar dönemin pek çok tarihi olayı mizah dille anlatılır.

Kara Kedi 36. sayıya sona erer. Bunun nedeni Ahmet Ayetullah'ın okuldan mezun oluşudur. Sadece yazılar yazmayan, resimler de çizen bu yetenekli öğrenci edebiyat ya da resim sanatına yönelmeyecek, eğitime tıbbiye devam etmeye karar verecektir. Doktor olduktan sonra sanat dünyasında başlıca eserlerini insanları arasına göremeyiz "Ayet'". Ne yazık ki beyaz önlüğü giydiği ilk ay sonra, okuduğu İsede edebiyat öğretmeni olan babası Mehmet Emin Bey'in deyişle "parlayıp da birden söneniydizlar gibi" hayatını kaybedecektir.

Kara Kedi'nin sayfaları arasındakı çizimlerden biri okulunun logosudur. Harf devriminden önce çizildiği için logoda okulun adında yer alan "Gayn" ve "Sin" harfleri kullanılır. Sin harfinin yuvarlaklığının içine de logoyu çizen Ahmet Ayetullah, dergide alıdan bir kara kedi resmi yerleştirir. **"Harf devriminin ardından, okulun logosunda "G" ve "S" harflerini görürüz... Ve bu logo, Ahmet Ayetullah'ın öğrencisi olduğu Galatasaray Lisesindeki bir edebiyat dersinde kulan spor kulübünün formalarında çıkar karışırız."**

Ne var ki Galatasaray'ın logosundakı kara kedi unutulurgider zaman içinde. Tıpkı okul binasından çıkıp, İstiklal Caddesinde yürürken, Tünel'in yakınındakı Galata Mevlevihanesinde yaşamış olan Fasih Ahmed Dede'nin kara kedisi gibi.

İstanbul'un ilk Mevlevihanesi olan tarihi binasının yapımına 1491 yılında başlanılır. 1670'li yıllarda Galata Mevlevihanesi Seyhliğine, hazine kâtibiği görevinden ayrılan Ahmed Dede intisap eder. Yalın ve düzgün bir dille sahip olanlar için söylenen "Fasih" lakabını kullanan Ahmed Dede hat ve musiki alanında eserler verirken, resim sanatıyla da ilgilenir.

Fasih Ahmed Dede kedilere düşkünlüğüyle de nam salar İstanbul'da. Yolda gördüğü zayıf, çelimsiz, hasta kedileri hırkasının altına alarak Mevlevihaneye taşır ve odasında bakar.

Mevlevihaneye taşır ve odasında bakar. Nafakasını paylaştığı kedilerden ölenleri elleriyle Mevlevihanenin bahçesine gömer. Öyle ki Ahmed Dede'ye ait olduğu söylenen bir minyatürde, kendisini odasında, kedileriyle birlikte resmeder.

1990 yılının bir akşam saatlerinde, Yenikapı Mevlevihanesinin kütüphaneye yetişen Postave Telgraf Müfettişi Ali Rıza Bey'in torunuyla birlikte, Yazarlar Sendikası'nın Galip Dede Caddesindeki bahçesinde Çkarak Galata Mevlevihanesini ziyaret ettiklerinde dinleştikim iki kez Fasih Ahmed Dede'nin öyküsünü.

Ahmed Dede'nin son nefesini verdiği gün kara kedisinin de öldüğünü ve kara kedinin Mevlevihanenin bahçesine defnedilen sahibinin ayaklarının dibine gömüldüğünü anlatan yol arkadaşımın söylediği şu söz silinmez kulaklarımda: *İşte ardardı Ece Aghan'ın bakışsız bir kedi karası.*

Abidin Dino kuynruğı dik olarak resmeder karakediyi. Altında "Kara kedinin resmidir" notunu düşmeyi ihmal etmez. Orhan Peker'de kendisine dokunan bir insanıyleyi pozveren kara kedi, Avni Arbaç'ın tablousunda bir pencerenin önündedir. Neşet Günel kara kedi yerde oturan, ayakları çıplak bir kadının yanında resmederken, Fikret Mualla'da Van Gogh'tan ödünç alınmış sarı renkli bir iskemlelerin yanı başındadır.

Kediyi tuvaletör'de ayaklı duşuyısından koparılarak, insan duyguları ve hareketleriyle taşıyan ressam ise Louis Wain'dir. Göğüs kanseri olan karısının mutlu etmek için evlerindeki kedileri Peter'in insanlaştırmış resimlerini yapan sanatçı, karısını kaybettikten sonra da bu tarz eserler yapmayı sürdürür. Ünlü yazar H. G. Wells, Wain'in kedi resimlerini şöyle yorumlar: *Kediyi kendi hâline getirdi. Bir kedi stili, birdiki topluluğu, bütün bir kedi dünyası içti etti. Louis Wain'in kedileri gibi görünmeyen ve yaşamayan İngiliz kedileri kenderlerinden utanırlar.*

Louis Wain'in hayatı dahada kararır ve şiforeni hastalığına yakalanarak ilerleyen yaşlarında. 1939 yılında Napsbury Hastanesinde ölene kadar kedi resimleri yapmayı sürdürür. Wain'in kedi resimleri, şiforeniğin safhalanı ve bu hastalığın dahaiyi anlaşılması konusunda tü bilimine hizmet etmeye devam etmektedir.

Galata Mevlevihanesinin bahçesinde, Fasih Ahmed Paşa'nın öyküsünü dinlediğim yol arkadaşımı unuttum sanmayım. **Kim olduğunu yazmadan önce kara kedinin kararının aksine, denizde uğurlu sayıldığını söyleyelim. Bunun nedeni gemilerin karalık ambarlarında farelerin hakkından gelmeleridir.** Çok haki üredikleri için denizcilere baş belası olan fareler, okyanusa açılan ilk gemimiz olan Ertuğrul'da ısgal etmişlerdir. Kara kedinin baş edemediği fare istilasından, aralarından birkaçının yakalanıp aç brakılmasıyla kurtulur Ertuğrul. Açlık gözüğü kararın fareler, geminin ambarlarına salındıklarında arkadaşlarına saldırır!

Kara kedinin ardından Ertuğrul Firkateyn'nden söz etmemizin bir anlamı vardır elbette. Yol arkadaşım büyükbabası Postave Telgraf Müfettişi Ali Rıza Bey, Japon Denedatban Ertuğrul'da hayatını kaybeden 500'ü aşkın denizcimizden biri olan Kaptan Ali Bey'in buyruğukı Neyyire'yle evlenir.

Öykümüzün sonunda, Neyyire ve Ali Rıza Bey'in torunlarının Can Üçel olduğu kökiyi bilen Sunay Akın okurlarının gözleri de gecenin karandığındaki bir kara kediye bakarak yazmış.

"Rafael gibi resim yapmak dört yılını aldı, bir çocuk gibi resim yapmaka bütün ömrümü."

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranterey.org>

Sunay Akın'ın okuma önerisi: Mehmet Zaman Sağboğlu, Rüzgâr Geri Getirirse, Kültür Yayınları, 2015

İş Sanat KAFA'sı

60 YILLIK HASRETİN HİKAYESİ

1961 yılında Türkiye'den Almanya'ya çalışmaya giden gurbetçilerin gerçek hikâyelerinden yola çıkarak hazırlanan **Almanya: Gurbetçiler** (Türkçülük) konseri, 10 Şubat Perşembe saat 20.30'da **İş Kulüpleri Salonu**nda seyircisi ile buluşacak. **Dişpasa Türk** tarafından hazırlanan metni, **Yiğit Sertdemir**'in yönetmenliğinde **byatro oyuncusu Gülçin Kültür** ve **Şerif Erol** seslendirecek. Konserde yer alan Nejet Ertaş, Ali Ekber Çiçek, Arif Sağ gibi Türk halk müziğinin usta isimlerinin **Türkçülük** **Cepken Karademiş** ve

Ayfer Yavuz'un sesliyle hayat bulacak. Konserde solistlere eşlik eden 11 kişilik halk müziği orkestrasının şefliğini ise **Cem Erdoğan** üstleniyor. Gurbetçiler tarafından sevilen, dönemin ünlü müzisyeni **Gülçin Kültür** ise konuk sanatçı olarak uzun bir aradan sonra ilk kez seyircisiyle bu konserde buluşacak. Biletler, **İş Kulüpleri Salonu** ana girişinden ve tüm Biletix satış noktalarından temin edilebilir.

SAMİDA VE YAYLA TRİO KONSERİ İŞ SANAT YOUTUBE KANALINDA

2016 yılında Yodum, Damla ve Tamara Şahin tarafından kurulan **Samida**, **Yayla Trio** ile birlikte 18 Şubat Cuma, 20.30'da **İş Sanat**'ın YouTube kanalına konuk olacak. Gürcü dilinde üç kız kardeş anlamına gelen "**Samida**" seslendirdikleri türküleri çok sevilerek yorumluyor. Çoğunluklu Karadeniz Bölgesi türküleriyle tanınan **Samida**, farklı coğrafyalarda yaşayan halkın müziklerini de özgün bir yorum ve düzenleme anlayışıyla seslendiriyor.

Konserde **Samida** ile birlikte sahne alacak **Yayla Trio**, aralarında **Pınhan**'ın solisti **Sinai Kayıbağcı**'nın da olduğu, **Öner Can Çelik** (kemence, vokal) ve **Erdoğan Akın** (niperkisyon, vokal) müzikal birliklerinden oluşuyor.

"**Görmü Beni Yayla**" ve **Samida** ile kaydettikleri "**Sevda Yöreken Otur**" isimli teklileriyle dikkat çeken topluluk, 2020 yılında **Samida** ile kaydettikleri YouTube videoları ile müzikseverler tarafından büyük ilgiyle karşılandılar. **Samida** ve **Yayla Trio**'nun konseri, ilk gösterim tarihinden itibaren **İş Sanat**'ın YouTube kanalından izlenebilir.

TURGUT UYAR'IN DİVAN ESERİ "ACIM SESSİZ BİR GÜNEŞ BATMASINDI" DİNLETİSİNDE SESLENDİRİLECEK

Edebiyatımızın usta şair ve hikâyecilerinin unutulmaz eserlerinin müzik ile buluştuğu dinletilerde Şubat ayında **Turgut Uyar**'ın **Divan** eseri edebiyatseverlerle **İş Sanat**'ın YouTube kanalında buluşacak.

Tilbe Saran, **Metin Belgin**, **Bülent Emin Yarar** ve **Hakan Gökçek**'in seslendireceği şiirlere, **Seda Subaşı** (keman) **Ceren Gürkan** (keman), **Verda Gül** (viyola), **Şemsa İdil Ural**'dan (viyolonsel) oluşan yaylı çalgılar dörtlüsü eşlik edecek. Bir grup insanın buluştuğu ev atmosferini sahneye taşıyan, **Azila Birkıy**'e'nin düzenlediği, **Mehmet Birkıy**'e'nin sahneye koyduğu müzik yönetmenliği ise **Serdar Yalçın**'ın üstlendiği **Acım Sessiz Bir Güneş Batmasındı** başlıklı dinletisi, ilk gösterimiyle 21 Şubat Pazartesi, 20.30'da **İş Sanat**'ın YouTube kanalında yayında olacak.

ANTİK SİKKELERDEN KRİPTO PARAYA UZANAN SERGİ: ZAMANIN HAZİNESİ

Seramik sanatçısı **Soner Genç'in**, **Antik çağlardan günümüze para örneklerini** seramikten tasarlayarak bir araya getirdiği "**Zamanın Hazinesi**" başlıklı sergi **Türkiye İş Bankası İktisadi Bağımsızlık Müzesi** içerisinde yer alan **İş Sanat Anıtat Galerisi**'nde ziyaretçileriyle buluşmaya devam ediyor.

Sergide **Antik dönem sikkelerinden** **Reşat Altın**'a, **erken Cumhuriyet döneminde** bugünün kriptolarına kadar geniş bir zaman dilimini kapsayan bazı para örneklerinin seramik uygulamaları yer alıyor.

PROVADAN İZLE'NİN YENİ OYUNU "TERZİHANE"

İş Sanat'ın **Provadan İzle** serisi 8 Şubat Salı saat 20.30'da YouTube kanalında yayınlanacak **Georges Feydeau**'nın oyunu **Terzi Hane** ile devam ediyor. Tiyatro oyunlarının bir masa etrafında okuma provası düzenlene seyretilen sunulduğu seride izleyici algısının dışında bir deneyime davet ediliyor. **Fransız** **Molière**'den sonra yetiştirildi en önemli komedi yazarı olarak gösterilen **Georges Feydeau**'nın ünlü eseri **Terzi Hane** oyununda günlük yaşamdaki karmakarışık olaylar mizah diline anlatılıyor.

Mehmet Ergen'in yönetmenliğindeki, **Savaş Aykılıç**, **Kerem Alataboğlu**, **Çekirdekçi**, **Başak Kırımlı**, **Aysın Sümercan**, **Güliz Gençoğlu**, **Pelin Ermiş**, **Seyla Çiçekdemir**, **Arzu Öz**, **Mert Öner**'in yer aldığı oyun, ilk gösteriminden itibaren **İş Sanat**'ın YouTube kanalında izlenebilir.

MAHMUT CELAYİR'İN 'PEYKERUN' SERGİSİ İŞ SANAT KİBELE SANAT GALERİSİ'NDE

İş Sanat Kibele Sanat Galerisi 19 Ocak'tan itibaren **Mehmet Celayir**'in "**Peykerun**" başlıklı sergisine yer sahipliği yapıyor. 16 Nisan 2022 tarihine kadar açık kalacak sergi, **Celayir**'in 1970'lerden günümüze uzanan doğa manzarası üzerine temellenmiş eser üretiminin önemli bir kesitini sunarken, yerel malzemeden yapılarak çıkarık çağdaş bir dil oluşturmanın panoramasını da çiziyor.

İNCİ VE KUKLA CANCAN İLE MACERA DEVAM EDİYOR

İş Sanat'ın çocuklara özel YouTube dizisi **Masamıza Tiyatro Var** in kahramanları **İnci ve Cancan**'ın "**Hayalde Seyahat**" adlı yollarının hazırlığı hızla devam ediyor. İlk arkadaşın bir hayati oyununu yaratım aşamasına dair gerekli tüm bilgileri edindikleri, dayanışma, hayal kurmanın önemi ve çevre sorumluluğu konularında mesajlar veren **Masamıza Tiyatro Var**, her bölümünde farklı konularla ağırla

Yiğit Sertdemir'in yönetmenliği üstlendiği video dizisinin senaryosu, animasyonları karakterleri de canlandıran **Ceyda Akel** ile **Kukla Cancan** aile "**İnci**" **Keskin İnder** hayat veriyor. Maske ve kukla tasarımları **Can**dan **Seda Balaban** in yaptığı video dizisinin yeni bölümü 6 ve 20 Şubat saat 15.00'te **İş Sanat**'ın YouTube kanalında yayınlanacak. Dizi'nin önceki bölümleri, **İş Sanat**'ın YouTube

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi = <https://rante.org>

Nihat Sırdar

İZOLASYON GÜNLERİ

Önce ekipten Serhat'ın pozitif çıkması, bunun üzerine benim killanarak yaptığımı testin pozitif çıkmasıyla evdeki stüdyo-çalışma odası karışımı inimde izolasyonumu başlamış oldu. Madem tüm günümü burada geçiriyorum, o zaman günlerimi yazayım dedim.

Açılıp yoğun geçen aralıkayının sonunda yılın ilk haftası izin yaparım, belki Çanakkale'ye giderim, Yalova'da iki tek atıp Şakir'in Yer'inde Boğaz'a karşı çayımı içerim, en fazla lodosu yer, hafif üşütüp dörnerim diyardım. Ondan ekipten Serhat'ın pozitif çıkması, bunun üzerine benim killanarak yaptığımı testin pozitif çıkmasıyla evdeki stüdyo-çalışma odası karışımı inimde izolasyonumu başlamış oldu. Madem tüm günümü burada geçiriyorum, o zaman günlerimi yazayım dedim.

birinci gün

Yarın saatte bir e-Nabiz'i biddikliyorum sonuç çıktı mı diye. Gündüz hastaneden o meşhur san kokteyl serumu damardan alırken, Fethi Hoca'yla sohbetimizi düşünüyorum. "Atesim hiç yok hocam. Kesin soğuk algınlığı bu," deyince "Omicron'da ateş olmayabilir," demesi demek ki biliçaltıma zulalanmış.

Ve e-Nabiz'i biddiklama sonuç veriyor. Pozitifim... Önce bircasıklıduygusu, sonra hafiften bir tırma. Ev ahalisine haber vermem lazım mı "onlara bulaştırırım mı" suçluluk duygusu düşündürüyor. Yapacak bir şey yok. Stüdyodan salona telefonla naklen bağlanılıyor ve haber veriliyor.

Eşim bir anda maskeli, eldivenli ve elinde bolca vitaminle gelip kabe eşiginden enin yeni yerleşim planını, benim nerelere girebileceğimi bildirir. Tuhaf bir korku, gerginlik ve OHAL durumu var hâliyle evde.

Şimdilik duruma sıra öksürük, burun akıntısı, boğazda rahatsızlık ve sestekalınlaşma boyutunda. Durumsakin, dört bölüm Behzot Ç. izlendi...

ikinci gün

Normalde yayına girdiğim saatte yani sabah yedide uyuyabildim. Uykü düzeni zangelenenadayıma yatacağıksürük başlağı için oturarak sızmayı denedim ve ancak bu saatte başarabildim. O saatte uyuynuca da kalkış öğleden sonrayı buldu.

Yayın yapamayacağımı duyurmak için attığım "Pozitif çıktım" tweeti, haber sitelerinde "Ünlü radyocudan kötü haber" diye babalanmış. Telefonda 300 küsur mesaj, 100'den fazla cevapsız arama var. Sabah öksürükçök fena. Uyarlar biriken ne varsa, çiğlerler inmeden ağzdan çıkmak için isyan ediyor. O işyana da öksürükleniyor.

Sağlık Bakanlığında mesaj gelmiş, izolasyonda bir ihtiyacınız varsa tıklayın diyorlar. Hiç tıklayış yok bakanlığı. Merviş, pandeminin ilk gününden beri öyle bir vitamin takviyesi yapıyor ki bir de bu durumlabilirlikte beninçalışma masası ortalama bir ezane tezgâhi kadar vitamin dolu zaten.

Yeni bir YouTubeprojesi, yeni kitap için son düzeltmeler, radyo işleri, iki altılı ganyan, beşidida kuponu yapıldı, Behzot Ç. birinci sezon 22. bölüme gelindi...

üçüncü gün

"Kendi odamda, kendi cumhuriyetimdeyim. İstedığımı izlerim, istediğimi saatte yatarım, ohhhh mis" duygusunu baktı gün. Odanın giderek küçüldüğünü, kuponların süreli tek maç veya tek ayrıtışın, ıhlamur, kuşburnu ve bilumum sıcak içecekten gına geldiğini anlamak hepı topu üç gün sürdü.

Aclen kitaba markam lazım dediğim an İzmir'den organizatör Mustafa fotoğrafı mesaj attı. Ferhan Usta, 7 Mayıs 2019'da Kadı Komünist kitabını imzalamış bana. Mustafa turneye gittiğimde vermemi unuttu. Tam aklımdan kitap geçerken bu mesajın gelmesi üzerine hemen kütüphaneden Kadı Komünist bulundu ve okunmaya başlandı. Bir yılanın Mektupları kitabı da okunmaya başlandı.

met Ali & Akşamcafsı

Nihat Sırdar'ın okuma önerisi: Orhan Veli, Hoşgör Köftçisi, Yapı Kredi Yayınları, 2016

belediye başkanının parsel maceralarını okuyorum, bir yandan ustamın Küba anılarını.

Behzot Ç. 24. bölüm bitirdi. Bir zamanlar (öyle çok eski zamanlar değil hani) gündemdeki konuların en çok izlenen dizilerde nasıl işlendiğini hüzünlü izliyorum.

dördüncü gün

Market poşetlerini çitlemeye devamendeninden maskesini hiç çıkarmayanına kadar herkes hastasanki. Hali böyle olunca herkesin birbirine tavsiyesi var. Bu bilgilerle çrak olarak eczanede bulayabilirim diye düşünürken buldumkendim.

Birden gelen bir ses takıldı kulağıma. Odada bir ses varaaraya tekrar eden. Biri nefes veriyor gibi sanki. Ne kadar elektronik alet varsa kapattım. Ses devam ediyor. Çıldıracağım arkadaş. Çok mu fazla izole oldum acaba? Ama ses var, duyuyorum.

Hastalık bitti gibi, öksürükçökaz, sesim kendine gelmeye başladı.

beşinci gün

Bugün günlerden pazarmış. Bu kadar çok kitap okuyup, bu kadar çok dizi izleyince oradaki günlerden dolayı kafa iyice çorba oldu. Yarın yayına başlamaya karar verdim. Ses fena değil, öksürük iyice azaldı, evden yayın yapabilme imkânı da var. O zaman niye susayım değil mi?

Hayatımın en suskun dönemi bu geride kalan beş gün olabilir. Sesi koruyayım diye pasozayısıyorum insanlarla. Evdekiler hariç diyalog sıfır. Konuşmamak çok kötü bir şey.

Bir zaman bir radyocu ziyarette gelmişti bana. Benimleayın saatte başka bir radyoda lay laylom program yapıyordu. Aynılarken bana "Abi biraz artık bu eleştirme işlerini ya. Sıkıldın mı?" dedi. "Bende bu vicdan, sende bu vurdumduymazlık oldukça bu işler geçmez canım kardeşim" diye uğurlamıştım kendisini. Hiyağasının bu anda nerede ne yapıpı bilebeli değil. Susunca bir bok olmuyor yani. Konuşmak en iyisi. Susarsan elbet sıra sana da gelyor...

altıncı gün

Yayınlara başladım. Zaten radyo tek başına konuşmalı bir deli işi, bir de bunu ev rahatlığında don atlet yapmak iyice gazlyor insanı. Sabah yayını biraz öksürüklü, hafiften kart bir sesle yapıldı.

Geçen hafta boyunca can sıkıntısından yaptığım alışveriş ziyanlılık kargo olarak teslim edilmeye başladı. İndirimin çorap, don, atlet, eşofmanı falan anılıyorrum ama keçibonuzunu pekmezini Dağ'dan hangi ara sipariş ettim onu ben bile hatırlamıyorum. Bu arada tuhaf sesin kaynağını buldum. Meğer çay, ıhlamuru, kuşburnunu falansıcak zulalamak için kullandığını termostan geliyormuş.

yedinci gün

Resmi olarak izolasyonum bitti. HES uygulaması risksiz olduğumu buyurdum. Yani artık sokağa çıkabilirim. Ama huylarımdan. Hazı testlerden birini yaptım. O çubukçu burnuna kendi kendine sokmak daha zorludur. Çünkü kendine kıyamıyor insan. Acının ucunu görürnce çokluk hemen kaçıyor. Buna rağmen test pozitif çıktı. Özgürlük hayali bir anda bitti. Mahkememin ertelenmesi gibi bir şey. Tam tahliye beklerken esaret uzadı. Teknik olarak risksizim ama vicdanın ya bulaştırsam riski içimde taşıyorum. Gönüllü olarak izolasyona devam. Daha çok kurum daha fazla bulaştırıcı risk çok yeni beni bekler.

akış ka

Uzun zamandır kahraman olarak gördüğüm arkadaşlarımdan bahsediyordum sizlere. Bu sayımızda şahane cesur birini tanıtmak isterim izninizle.

Bu aralar genel ruh hâlinde ötürü dikkat çekmek istemediğini, görünmez olmak istediğini söyleyince konu konuyu açtı: parti kız enerjisinden o da benim gibi bazen yoruluyormuş. Sosyal medyada influencer/enomen olmasının bazen dezavantaja dönüşmesinin sonucu olsa gerek; onu yakın çevresi dışında sosyal medyadan tanıyan insanların bu platformlarda yarattığı kişiyi günlük hayatta da aradığını söyleyince biraz şaşkırdım.

Bir şarkıcıyı sokakta görüp şarkı söylemesini istemek gibi bir anlam oluştu çünkü zihnimde. "Kendini anlatmak, nonbinary ve Queer" kavramını sürekli açıklamak zorunda kalmak yormuyor mu? Bunu sormak zorundaydım çünkü günümüz dünyasında "herkesi olağan kabul etme" aşamasını çoktan geçtik mi? Herkesi ve her şeyi kendimiz gibi görmemiz gerektiğini düşünüyorum. "Kendime dair olan şeyleri anlatmak yormuyor. O temsiliyet yoruyor. Bu kavramlar çok geniş ve derin, bazen eksik bilgi vermekten çekiniyorum. Kastılı eksik bilgi vermiş gibi algılanmak istemem asla, herkesi kapsayan ve açık şekilde cevap vermek gerekiyor gibi düşünüyorum ama akademişen değilim sonuçta." Akademisişen değil ama kendini bir ekol olarak yarattığını hatırlatıyorum ona.

"Anlatmak ve açıklamak zorunda olmayacağımız günler de gelecek. Şu an doğru yerlerde kendini anlatmak bir yandan keyifliyor: geçtiğimiz ay Armağan Çağlayan'ın programına katıldım ve oturduğum koltuğa daha önce Bülent Arınç gibi birçok insan oturup, kendini anlatmış. Bu bir görünürlük, kabul edilme ve başan gibi değil mi?" Kesinlikle katıldığım bir görüştü

"Kendimizi açıklamak zorunda olmayacağımız günler de gelecek."

bu, sorumu daha çok uzatmak istemedim bu cevap karşısında.

Ütopyalara vardı konu... **Akış Ka'nın ütopyası ruhu kadar güzeldi: Herkesin konuşabildiği, herkesin söz hakkı olduğu bir ütopya var, dedi hemen. Ütopyalarımız gerçek olur belki bir yaşamda...**

Çocukluğuna dair aklımda ne kaldığını merak ediyordum, çekinerek sordum; düşünürken kendi kendine mırıldandı "Çocukluğumda ne zaman mutlu oldum acaba..." ve devam etti "Mutluz bir çocuk değildim, bisiklet sürmek çok mutlu ederdi beni mesela."

İkimiz de Beyoğlu'nda oturuyoruz, bir süre semtimizi övüldük karışıklı. Beyoğlu'nu kimseye kapırmaya niyetli değiliz belli ki. "İnsanlar ne olsa değişir sence?" diye sorunca konumuz yine derinleşti: "İnsanlar kaybederse değişir." Yine haklıydı, çok garip değil mi? İnsanlar başardıkça ve kazandıkça iyilikten uzaklaşıyorlar gibi sanki...

*Kuir/Queer: Heteroseksüel veya cisgender olmayan, cinsiyet kimliği, cinsel yönelim veya her ikisini de içine alan bir şemsiye terimidir. LGBT+ tonlarını tekrar yapın: bunlarcinsinseldoluğdu kadar sosyolojik, entelektüel ve politik açılımlarıyla tarihsel, kültürel gelişimleri de anlatan teori.

Celil Nalçakan

nerede kalmıştık?

(şarkı 01:20'deyken, yazıyı okumaya başlasan, ne güzel olur...)

Kırk üç senelik deneyime rağmen, Girdiğim hiçbir yeni yılı sevmedim...

Altına beş tane hediye paketi koymak için, Bir evin salonu hariç, Dünyanın her yerinde 500 sene yaşayabilecek bir çamı kesip, Veya kesilmişi satın alıp, O'nu türlü çeşitli lambalarla donatıp, Kattelttikleri ağacın, ışıklar içinde uyumasını sağlayan, Kibir yumağı cahillerin,

Dünyanın en güzel ve fakat en lezzetsiz uçmaman kanatlısı

olmasından sebep, Aralık ayının ikinci haftasından önce, Hiçbir menüde yer almayan, Ayrıca Gecenin sonunda tamamına yakınım çöpe gideceği şüphe götürmeyen Hindilerin, Sofrasını ve Instagram sayfasını süslemesi için, Mümkünse en büyüğüne almayla gayret ederken, Mücadelenin kralını veren vicdansız narsistlerin,

Zaten bok gibi çok sayıda oyuncakçı olan çocuğunu Ya da torununu Veya yeğeni sevindirmek gayesiyle alışverişe giderken, Hiç kadar yok sayıda oyuncakçı olan bir çocuğun sattığı mendilli almamak için arabasının camını kapatın, Hediye vermenin, hediye almakta çok daha fazla mutlu ettiğini çoktan unutan beşeriyet yokunu acizlerin,

yiyeceklerini bilerek, Onlarla birlikte girdiğim şeyin Neyini seveyim?

Dürüst olmak gerekirse, Bir de şey var tabii... Kendisinden sadece, Gece olunca, Nesrin Topkapı eşliğinde 1986'yı 1987'ye bağlaması beklenen Bir Aralık ayının, 31. sabahında, Durup dururken, Hiç gerek yokken, Dedem öldü benim... Oldu... Ölüüm...

Bir nefeste söyleneblen, dünyanın en uzun cümlesi. Bakma şimdi ölümün, böyle kolay dökülebildiğine parmaklarımdan, Çocukken, Yani kirlenmemişken, Söyleyemiyordum. "Dedem battı" diyordum...

Çünkü öümde güneş gibi bir örnek vardı... Her geldiğinde "doğdu" dendiği hâlde, Her gittiğinde kendisinden "oldu" diye

Güneş, ölmek yerine batmayı becerebiliyorsa, Hayatının Şems-i dedem de yarın gelmek üzereatabilirdi.

Böylelikle, El kadar bir sabinin sırtına, böyle çaresiz bir yalnızlık yüklemeyiz, Gerçeklerle yüzleşme meselesini, Daha ileri bir tarihte atabiliriz... Ah! Nasıl özlemişim, Sana yazarken ipin ucunu kaçırmay... Nasıl özlemişim, Hiç okumayacağını bile bile cümlelerimi, sana doğru uçurmay... Ben seni Nasıl özlemişim...

Bak görüyor musun? Yine camının içi saçların kadardığıldı konu... Ben, ikimizin yerine Bizimle dertleşirken, yeni senenin ilk güneşi doğdu. Ben gelieli 44, Dedem dattı 36, Sen gidecli çok sene, Ve, Sokakçocukları, yeni yılı yine hediyeşigireli 6 saat 51 dakika

kader diyemezsin sen kendin ettin (hicaz)

Seçimlerimiz, eylemlerimizi şekillendirir. Yaptığımız veya yapmadığımız eylemlerimiz, çevremizdekiler tarafından alınır ve yorumlanır. Ve bize yol, su, elektrik olarak döner...

Memleketin otobana çıkarak mı yoksa, dağyollarından dolaşarak mı yeni maceralara atılacağını öğrenmemize, yani seçimlere ramak kalmışken, değişimle ilgili dört bir yandan yağın bilgi bombardımanına maruz kalıyoruz. "Değişim içimizde"yle başlayıp, "ya herrü ya merrü"yle devam eden bol çeşitli değişim arayışlarıyla geçecek bir dönemin tam göbeğinde soluk almaya çalışacağız belli ki... "Kendi içimizdeki minik dünyayı değiştirdik de memleketi değiştirmek kaldı" diyenler de kendi içinde haklı, kendin için bir hamle yapmadan toplum için ne yapabilirsin? Bana göre hiçbir şey... Değişimi etkilemek için hepimiz içimizde güç taşıyoruz. Bu güç, de yaptığımız seçimlerden doğar. Yarnı başımıza gelecek olanı, bu sabah tercih etmiş olabiliriz, bunun farkında olmak lazım sanki.

Seçimlerimizde; hayatımızı değiştirme, çevremizdekilerin hayatlarını değiştirme, memleketin kaderini değiştirme ve hatta kaderimizi seçme gücü var. "Alınmadı ne yazıyorsa o" eyvalah da kalemin de senin elinde, önce kalemin ucunu açarak bulayabilirsin mesela... **Seçimlerimiz sadece bugününümü etkilemekle kalmaz, aynı zamanda yeteneklerimizi ve gelecekteki seçimlerimizi de etkiler.** Belirli bir durumda kendinizi kontrol çıkış hissediyorsanız, geri çekilme veya mevcut sorunlardan kaçınmayışebilirsiniz. Bu da bir yöntem tabii de bu seçim sizi bir meydan okumayla yüzleşmek ve muhtemelen üstesinden gelmek yerineondan kaçmaya yönlendirmekten başka bir işe yaramaz. "İstanbul, sen mi büyüksün ben mi? Yeneceğim seni" düzeyinde bir lüzumsuz meydan okumada, İstanbul'un galip gelmesi muhtemel. Meydan okuma ve yüzleşmeyi içimize içimize yaptığımız müddetçe de bir arpa boyu yol alamayacağımız muhakkak, ötelediyimiz her seçim, yüzleşme veya meydan okuma, gelecekte çeşitli zorluklarla karşılaşma, bunlarla başa çıkma ve bunlarla büyümeye yeteneğinizi zayıflatır. "Ne etkin ki ne biçyorsun?" derler adama, hem de en acımasız ses tonlarıyla, gözünü yaşına bakmadan.

İçinde debelendiğiniz hayatın karmaşıklaştıkça, bir seçim değerinin üzerine inşa edilecek ve giderek zorlaşandurumların üstesinden gelmenizi sağlayacak... Karşılaştığımız seçimlerden kaçındığımızda kendimizi engelleyip, elimizdeki gücün farkına varmadan terk-i diyarederiz ve kendimizi ezici bir şekilde hayatta başedememiş, feleğin sillesini yemiş olarak kaderimizin kollarına bırakırız. **Emin olun kaderiniz sizinle şömine başında Mozart dinlemeyecek, ezerek de ezerek çünkü bunu siz istediniz... Siz seçim yapmadınız, razı geldiniz...**

İyi seçimler yapmak ve bu seçimlerin gücünü tanımak bizim için çok önemli. Hadi kendimizi ziyan ettik, dandik kararlarımız ve birbirinden berbat seçimlerimizle hayatımızı yaşanmaz hale getirdik. Aldık, kabul ettik, bu kadar hasarla atlatsaydık ama seçimlerimiz söz konusu olunca öyle olmuyor işte. Başkalarının hayatlarına da dokunmak yaşamın doğası ve illaki birbirlerine dokunuruz yaptığımız seçimlerle, "benim hayatım, benim kararım" hoş bir slogan olsa da "senin seçimin,

benim hayatım" oluyor çoğu zaman... Seçim yapma lüksümüz varsa, aynı zamanda daha büyük bir yapbozun minik bir parçası olduğumuzu kabuletmek gerekir, yok öyle üç köfte beş lira... Kaldırdığın el, kaldırmadığın el, konuşmadığın her cümle, haykırdığın her söz çevreye de ilgilendiriyor. Seçimlerimiz, eylemlerimizi şekillendirir. Yaptığımız veya yapmadığımız eylemlerimiz, çevremizdekiler tarafından alınır ve yorumlanır. Ve bize yol, su, elektrik olarak döner, görüş ve duygularına etki ettiğimiz her bireyi kendi adına ya da bizim adımıza harekete geçir, nasıl bir hareketlolaçağı sana bağlı, "dayak" ile "canım kardeşim sarılmas" arasında pamuk ipliği var. Karşıdakine kızma, onu senin seçimin yönlendirdi ve pişirdi. Hünerini, fırdandodan zamanda çıkarmak senin sorunun...

Meseleyi dağdan bayırdan aşırıp ortaya getirmeye gerek yok, nasıl davranacağımız ve düşündüğümüz üzerinde doğrudan kontrolümüz var. "Bazen kendimi tanıyamıyorum, o işi nasıl yaptım" diyerek kendini ikna ediyorsun ya aslında o işi yapmayı bizzat sen seçtin baba, top çevirme, süre bitiyor... Yaptın o işi, senin seçimi... Geçmiş olsun. Düşündün, uyguladın, hissettin ve ohhh dedin... Konu kapandı...

Bunu hangi sırayla yaptığın seni ilgilendirir, belki önce ohhh dedin, o da nazarlık olsun... Düşünme, uygulama, hissetme ve fiziksel rahatlama, işte bu dört silahlardan en az birini yerinden oynatman lazım... Biri için kımdıktan, diğerleri tren vagonu gibi arkasından gelir. "Pazaritesi rejime başlıyorum" güzel bir seçim ama öyle bir heyecanın yok, duygun oralarda çezmiyor, fiziksel olarak hazır değilsin. Yapman gereken, "52 tane pazaritesi var" demek yerine, önündeki ilk pazaritesi günü ayaklanıp eyleme geçmek. Yarım gün rejimini yap, o minik değişim bile yan gelip yatmaktan iyi gelecektir. Kısacası ne düşündüğünüzü ve ne yaptığınızı seçiyorsunuz, bu da nasıl hissettiğinizi ortaya çıkarıyor. Sizi koltuktan kaldırarak seçimler yapmak, hedefe yaklaşılmasın daha fazla, olumlu düşünceye ve fiziksel esneliğe yol açacaktır. Küçük seçimler, küçük adımlar hayatımızı değiştirir. Yeter ki bir seçim yapmayı bilelim ve kendimizi dört bir yandan esen rüzgârlara veya birilerinin insafı(!) ellerine bırakmayacak kadar bilgili hale getirelim. Ne demiş, Lao (yaşı) Zı (üstat), bazı kaynaklarda Lao Tzu (Ferhan Abi'nin kulakları çınlasın), "Binlerce kilometrelik bir yolculuk bile tek bir adımla başlar."

**Kendin için
bir hamle
yapmadan
toplum için ne
yapabilirsin?**

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

Mehmet Ali & Akşamsefası

Can Yılmaz'ın okuma önerisi: Ahmet Tuglar, Trafik Nüans, Can Yayınları, 2016

***Bu keyfi hiçbirşey
bölemedi!***

Akgün Akova

hakan savlı uyandığında*

Hakan Savlı uyandığında

Einstein *soförunü* gönderir onu aldirmek için
"Kestirmeden git ışık rahatlığıyla" der,
"Kuantum Yolu'ndan dönerken

Schrödinger'in kedisini de unutm'a
arabaya binen kedi, beş katlı
kovid maskesi takmışsairebakıp sorar

"Kim bu Troya Altı gibi oturan adam?"
"Hem hekimmiş hem şiir yazarım" diye yanıtlar
soföreEşittir MeCeKare,

"Aman yavaş konuş, duyarsa geleceğimizle oynar"

"Yapma ya!" diye mısıldarkedi, "genetiğimizle
oynamasın dal"

Hakan Savlı uyandığında

-haydi sil baştan yazalım bu şiiri-
Erwin Schrödinger kedisini gönderir
yarenlik için hekim şaire,

Eşittir KediFareYolu'ndan, pençe hızyıla
"Yeni bir şey var mı mikroskopta gördüğün?"
diye sorar bir ara kedi
büyk göstere göstere
pencere önünde uyukladığı yastıklan
bakarken yağan patlere

"Şiir genini keşfettim sonunda,"
diye yanıtlar şair, dizeleri titreyerek
"Aferin Hakan!" der kedinin karası,

"Artık Go dersleri almayıbaşlayabilirsin
çekik gözlü bir ustadan"

Hakan Savlı uyandığında

gezen tavuk yumurtasına benzemiyor diye biçimi
Gezegensler Sistemi'nden çıkarılırPlütan
olacak şey değil,düşünün zavallinin ruh hâlini
mezegen mi oldu gezemeyen mi

karar veremiyor dil bilimciler
oysa küçük birkaç bulmuştu onun adını
başka bir küçük kız da yağımyrun
İskenderun'a yağıarken
şarkı söylediğini bulmuştu
babaların anneleri çok fena üzdüğünü de
bir başkaküçük kız, bak işte,
halinin üzerinde hıçkır a ağlayan

demem şu ki, Hakan Savlı uyandığında
orada değildim, ama Adona'da kebapçı Kembo
balkonda bağınıyordu, pijaması, deliklifanisiyla
"Bir gün bu yıldızlara hayatı götüreceğiz!"
Düşünün, Elon Musk o zaman sekiş yaşındalı
kendi kendinegiden elektrikli arabalarından biri
ezmişi sihirbazın şapkasından kaçan pili tavşanı
son rüyasında

Hakan Savlı uyandığında

kuzeyde, en kuzeyde, buzdan yapılmış
bir trenden inerDoktor Jivago
bir filmin içine düşer ayağı kayıp
yer Semerkant, şarkı söyleyen Berkant
Samanyolu'nda bisikletle gezinirE.T.
on dakika arada

Brueghel dışarı çıkıp sigarasını yakar
yanından geçer figüran dolu bir kamyon
geçer kişi görünümündeki avcılar
bir deli bir köpeğe sarılır köy meydanında
kolları sevgi dolu bir hayvan binnâğı
yüzyı doğ köyündeki o küçükstempo

Hakan Savlı uyandığında

Assos'ta, kalbiyle soluk alır bir kadın
her neyse, şair uyandığındaAssos'ta
dalgalarının dili tutulur Ege Denizi'nin
çalıntı teknelerden yapılmış adalar
şiir kitaplarından yapılmış işkeller
sevda'sı tükenmiş kadınların

tren pencerelerinden fırlattığı
yüzüklerle geçer günler

bir ceviz kabuğunun içinde
kendi evrenini kurar Ömer Hayyam
ve aylık her zaman, aşkın içinde
uzun bir güneş tutulması
olarak kalır

Hakan Savlı uyandığında

yalıncıları ısırır Helsinki'de kış, üşür tükiler
Cebellartık'ta ilkbahar uğuldar

der Akdenizli balıkçılar
Prag'daaksamdır, astronomik saatin önünde
kendine tutuşan bir yıldızdiler Kepler
Chiang Mai'den Laos'a giden bir otobüste
sabah, bir kızın dudığına bir kelebek konar ansızın
sonsuzluğa yeni başlayanları için

bir çingenemahallesininayakları üşür Budapeşte'de
bir kaman buruşur soğuktan, akşamdır
buralardaysa kumrulara bulanır sabah

taç yapıpraklarından yorgancının altında
ve öyledir ki bizim memleket,

kan birikmiştir kiraz ağaçlarındadır
Amasya şehzadelerle bakmıştır, Bursa Karagöze
salkım sağüttürşimdi dere bağları
ve karamıştır sularıve madenleri vealın terleri
"bundan daha fakirdi herkes

ama ıhtımat duyulduzu'devlete" diyen
Burdur'un Dirmil bucağında Emin Göçer
göçeli çok olmuştuarama

torunu Hakan Savlı uyandığında

sevgili olur
ne yap ne et inandırırnu
dünyanınşirirler kadargüzel olduğuna

Fotoğraf: Akgün Akova

*Akgün Akova'nın "Şairler Uyandığında" şiir dizisinde Hakan Savlı'nın dizelerini
parçaları ve kendi dizeleriyle birlikte yola çıkardığıdır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://raney.org>

Harbiyan: Asua Nur Seihan

A young woman with dark hair tied in a bun is the central figure. She is wearing a vibrant red Kappa tracksuit, which includes a zip-up jacket and matching pants. The tracksuit features the iconic Kappa 'dual figure' logo on the sleeves and the Kappa 'dual figure' logo on the chest of the jacket. She is leaning back with her right arm raised, resting her head on her hand. The background is a soft, warm-toned gradient. The text 'YANNIS', 'ANNAMA', and 'KAPPA' is overlaid in large, white, stylized capital letters across the image.

YANNIS
ANNAMA
KAPPA

İKİ BÜYÜK KAZA
GEÇİRDİM DIEGO.

TRAMVAY
KAZASI
VE SEN.

EN KÖTÜSÜ
SENDİN!